

Leraar onder voorwaarden

Een institutioneel onderzoek naar de
arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit
in de sector Onderwijs en Wetenschappen
1945 – 2000

PIVOT-rapport nummer 128

Dit rapport is een gezamenlijke uitgave van
Rijksarchiefdienst/PIVOT
&
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
's-Gravenhage 2002

Tekst: drs. T.I. van Galen-Steegstra
Vormgeving: Rijksarchiefdienst/PIVOT
Illustraties: W. Küller
Druk: Krips BV

ISBN: 90-5909-027-6

© Rijksarchiefdienst/PIVOT. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Rijksarchiefdienst/PIVOT.

Niet iedereen kan zomaar als leraar aan de slag.
Om voor de klas te mogen staan, moet je aan bepaalde
voorwaarden voldoen; bepaalde kwaliteiten bezitten.
Daartoe voert de minister van Onderwijs een beleid
gericht op de beroepskwaliteit van de leraren.
En leraren staan niet voor niets voor de klas.
Hiertegenover staat een salaris, en allerlei andere
arbeidsvoorwaarden. Over deze arbeidsvoorwaarden
wordt onderhandeld. En als die onderhandelingen een
keer vast lopen, kan er wel eens een dag zonder les
voorbij gaan.
Over deze arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit in
de sector onderwijs en wetenschappen gaat dit rapport.

PROJECT INVOERING VERKORTING OVERBRENGINGSTERMIJN

Voor u ligt het rapport waarin de uitkomsten van een onderzoek, gehouden in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT), zijn weergegeven. PIVOT is een project-organisatie die in mei 1991 door de Algemene Rijksarchivaris in het leven is geroepen. De aanleiding daarvoor vormde de (voorgenomen) verkorting van de overbrengingstermijn conform de nieuwe Archiefwet van vijftig naar twintig jaar. Vanuit het oogpunt van democratisering van het openbaar bestuur moet deze termijnverkorting positief worden beoordeeld. Immers: eerder overgedragen archieven worden ook eerder openbaar en toegankelijk voor het publiek. Voor de Rijksarchiefdienst betekent deze termijnverkorting echter dat, wanneer er geen maatregelen worden genomen, zij overstroomd worden met archiefmateriaal. De neerslag van dertig jaar overheidshandelen zou immers bij de invoering van de nieuwe wet ineens moeten worden overgebracht naar de depots van de archiefdiensten. Voor de centrale rijksorganen wordt de omvang van deze stroom van gegevensbestanden geschat op ongeveer 600 strekkende kilometer over de periode 1943-1973 en over de periode 1973-1990 op nog eens eenzelfde hoeveelheid. Omdat een dergelijke hoeveelheid archiefmateriaal niet beheersbaar en hanteerbaar is en de opslag ervan te kostbaar, heeft de Rijksarchiefdienst in het kader van PIVOT tezamen met de verschillende Hoge Colleges van Staat en de ministeries maatregelen getroffen om deze vloed te kanaliseren.

Bij het uitvoeren van deze inhaaloperatie moesten reeds bestaande problemen bij de archiefzorg van de rijksoverheid in versneld tempo worden opgelost. Onder de oude Archiefwet zijn grote achterstanden in het selecteren van naoorlogs archiefmateriaal en het overbrengen van archief van vóór 1940 naar de Rijksarchiefdienst geconstateerd. In inspectierapporten van deze dienst werd daar al op gewezen, maar door het rapport 'Archiefbeheer en -behoud bij het Rijk' dat de Algemene Rekenkamer in 1988 uitbracht, is dit probleem pas in zijn volle omvang tot politiek Den Haag doorgedrongen.

PIVOT is mogelijk geworden door de inzet van extra financiële middelen die de minister van WVC in 1991 heeft toegezegd:

fl. 17 miljoen over een periode van tien jaar (de looptijd van het project).

Daarnaast zetten de ministeries en de Hoge Colleges van Staat, zelf immers verantwoordelijk voor selectie en overdracht van hun archieven, elk eigen middelen in om deze operatie mogelijk te maken. Afspraken daarover zijn vastgelegd in convenanten die de verschillende secretarissen-generaal of vertegenwoordigers van de Hoge Colleges van Staat met de Algemene Rijksarchivaris hebben gesloten.

1. De uitgangspunten van PIVOT

Om de hierboven beschreven papiervloed op een verantwoorde manier te kunnen beperken heeft PIVOT een nieuw selectie-instrument ontworpen. De traditionele selectiemethoden zijn voor een operatie van deze omvang niet toereikend: zij zijn te arbeidsintensief en dus te kostbaar waarbij de basis van de gevoerde selectie niet altijd duidelijk wordt geformuleerd. Bij de traditionele selectie worden als criteria gebruikt: de inhoudelijke of informatieve waarde van documenten en de plaats die zij innemen in een geheel van een dossier, een archief of verzameling archieven. Aangezien men bij die manier van selecteren geen model hanteert waarmee men de context van de gegevens in kaart kan brengen, kan men aan de gegevens 'an sich' moeilijk een waarde toekennen. De functie van de gegevens is in dat geval niet te achterhalen. Het gevolg hiervan is een subjectieve selectie omdat iedereen die selecteert een eigen interpretatie aan de gegevens geeft.

PIVOT is van mening dat de selectie moet worden uitgevoerd vanuit het gezichtspunt van het overheidsorgaan of de organen die deze documenten in het kader van hun taak en het daartuit voortvloeiende handelen hebben ontvangen of geproduceerd: niet de informatiewaarde van documenten maar de waardebepaling van handelingen van overheidsorganisaties staat centraal. Met de gegevensbestanden die naar de RAD worden overgebracht moet het handelen van de overheid in relatie tot haar omgeving op hoofdlijnen te reconstrueren zijn. Daarbij wil PIVOT met het resultaat van de selectie op basis van dit doel bronnen voor de kennis van en het inzicht in de Nederlandse samenleving (en cultuur) veiligstellen voor blijvende bewaring.

De methode om dit te bereiken vormt het institutioneel onderzoek. Deze methode is in de afgelopen jaren ontwikkeld aan de hand van praktijkervaringen en nieuwe, theoretische inzichten uit binnen- en buitenland. Via wet- en regelgeving en andere bestuurlijk-organisatorische bronnen wordt nagegaan welke handelingen overheidsorganen verrichten. Op basis van de handelingen kan achterhaald worden welke neerslag er in principe zou moeten zijn. Met andere woorden, de selectie zal niet meer plaatsvinden op basis van het archiefstuk zelf, maar op basis van de handeling. Handelingen worden gewaardeerd in het kader van de context.

Uiteindelijk zal PIVOT de overdracht van het geselecteerde materiaal naar de depots van de Rijksarchiefdienst begeleiden. De rijksorganen zijn zelf verantwoordelijk voor de fysieke selectie en bewerking die de archieven en andere gegevensbestanden moeten ondergaan om ze geschikt te maken voor overdracht. Desgewenst zal PIVOT daarbij een adviserende rol spelen. Richtsnoer voor de bewerking na het institutioneel onderzoek en de institutionele selectie vormen de door de Permanente Commissie Documentaire Informatievoorziening (PCDIN) in september 1991 aanvaarde 'Normen voor goede en geordende staat' (zie hiervoor ook de PIVOT-brochure "Om de kwaliteit van het behoud: normen 'goede en geordende staat' bij overname door PIVOT/Rijksarchiefdienst van archieven van rijksorganen" ('s-Gravenhage 1993).

2. Het institutioneel onderzoek

Om het voor de selectie noodzakelijke inzicht te krijgen in het handelen van de overheidsorganen is PIVOT in eerste instantie institutionele onderzoeken gestart bij de verschillende ministeries. De onderzoekers worden door PIVOT zelf en door de verschillende ministeries ingezet. Zij nemen tezamen ongeveer 130 onderzoeksgebieden of beleidsterreinen voor hun rekening. Per beleidsterrein beschrijft de onderzoeker de historische ontwikkeling van dat beleidsterrein als context van de handelingen die er sinds 1940 zijn verricht. De onderzoeksperiode verschilt per beleidsterrein, maar bestrijkt in het algemeen de jaren 1940 tot heden.

Uitgangspunt bij de onderzoeken vormt het Methode van Institutioneel Onderzoek (MIO), neergelegd in de brochure 'Handelend optreden' (PIVOT-brochure, 's-Gravenhage 1994). De resultaten van een institutioneel onderzoek worden beschreven in een Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO). Een RIO is de contextbeschrijving van een beleidsterrein waarop de overheid handelend optreedt en omvat:

1. een historische schets van (de ontwikkeling van) het beleidsterrein waarop het onderzoek betrekking heeft, inclusief:
 - de doelstellingen van de overheid op het beleidsterrein;
 - de overheidsorganen (in de RIO's 'actoren' genoemd);
 - de onderlinge relaties tussen overheidsorganen;
 - de ontwikkeling van de beleidsinstrumenten;
 - een beschrijving van het taakgebied waartoe het beleidsterrein behoort.

2. een overzicht van de handelingen waarvoor overheidsorganen verantwoordelijk zijn, inclusief:
 - de looptijd van elke handeling (begin- en einddatum)
 - de grondslag (bron) van elke handeling
 - het product van de handeling (indien bekend)
 - (zo mogelijk) een thematische of procedurele ordening van de handelingen, waardoor men de handelingen in hun context kan zien.

Een belangrijk begrip in het institutioneel onderzoek vormt de 'handeling'. Een handeling is een complex van activiteiten, gericht op de omgeving, dat een orgaan op grond van attributie of delegatie verricht ter vervulling van een taak en voor het verrichten waarvan dat orgaan verantwoordelijk is. Aangezien we niet alleen willen beschrijven wat de overheid moet doen maar ook wat zij daadwerkelijk doet, gebruiken we als bron voor het beschrijven van het handelen niet alleen officiële wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende algemene maatregelen van bestuur, Koninklijke besluiten, ministeriële regelingen en beschikkingen zoals instellings-, opheffings- en organisatiebesluiten als onderzoeksbron, maar ook jaarverslagen en jaaroverzichten, staatsalmanakken, memories van toelichting op de rijksbegroting en op bovengenoemde wetten, beleidsnota's, archieven, tijdschriften of andere literatuur. Daarnaast vormen interviews met beleidsmedewerkers en andere deskundigen - in en buiten de overheid- op het beleidsterrein een bron van informatie.

Naast het begrip ‘handeling’ neemt het begrip ‘actor’ in het institutioneel onderzoek een belangrijke plaats in. Het begrip actor volgens de PIVOT-methode wordt gedefinieerd als een overheidsorgaan of een particuliere organisatie of persoon die een rol speelt op een beleidsterrein. Strekten de PIVOT-onderzoeken zich tot 1995 uit tot de handelingen van rijksoverheidsorganen in de strikte zin van het woord, in de nieuwe Archiefwet wordt, gebaseerd op de Algemene wet Bestuursrecht 1993, onder het begrip ‘overheidsorgaan’ ook verstaan (organen) van overheidsstichtingen, verenigingen en vennootschappen die, ook voor zover zij niet krachtens publiekrecht zijn ingesteld, toch met openbaar gezag zijn bekleed of waaraan toch één of meer overheidstaken zijn opgedragen en de daarvoor benodigde publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend. Het begrip ‘overheidsorgaan’ is hiermee aanzienlijk verbreed.

In de onderzoeksrapporten worden niet de handelingen van particuliere instellingen opgenomen. Wel wordt hun rol op het beleidsterrein beschreven. Op grond van het acquisitieprofiel van het Algemeen Rijksarchief wordt bepaald of de archieven van particuliere instellingen voor overbrenging in aanmerking komen.

3. De toepassingsmogelijkheden

De resultaten van het institutioneel onderzoek, neergelegd in het RIO, worden daarna verwerkt in een wettelijk voorgeschreven selectie-instrument: de selectielijst, in PIVOT-termen het basis selectiedocument (BSD). De selectielijst is een lijst van handelingen die elk voorzien zijn van de waardering ‘bewaren’ of ‘vernietigen’. De selectielijst volgt de beschrijving van het RIO: in overleg met de betreffende instelling(en) wordt aan de hand van deze selectielijst gezien welke gegevensbestanden voor ‘de eeuwigheid’ geselecteerd moeten worden en uiteindelijk overgedragen worden aan de Rijksarchiefdienst. De ontwerp selectielijst wordt ter inzage gelegd bij verscheidene instanties en de zorgdrager(s) bied(t)(en) de ontwerp-selectielijst aan aan de minister van OCenW. De definitieve selectielijst wordt vastgesteld door de zorgdrager(s) in kwestie en de minister/staatssecretaris van OCenW.

Wanneer de inhaaloperatie eenmaal voltooid is, zijn we er nog niet. In de toekomst moet worden voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan bij selectie en overdracht van gegevensbestanden. Om de toepassingsmogelijkheden van het institutioneel onderzoek ook voor de toekomst te kunnen garanderen, is het daarom noodzakelijk om ontwikkelingen in taken, handelingen en organisatie van de overheid, alsmede de grondslag van die taken en handelingen bij te houden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de zorgdragers. Het RIO en het BSD kunnen gebruikt worden als basis voor de ontwikkeling van een structureel documentair informatieplan teneinde het beheer van de gegevensbestanden die de Rijksarchiefdienst na 20 jaar verwerft en het beheer van de gegevensbestanden bij de voor het beheer verantwoordelijke organen zelf te verbeteren.

Zo kan in samenwerking met de betreffende organen worden voorkomen, dat zich in de toekomst nieuwe, onbeheersbare stuwmeren van archief en andere gegevensbestanden zullen vormen.

4. Volumevermindering archieven en vergroting opslagcapaciteit

Ook op deze terreinen is PIVOT werkzaam. Volumevermindering kan voor bepaalde archieven worden bereikt door middel van substitutie: het overzetten van de informatie op een andere drager, bijvoorbeeld microfilm, microfiches en in de toekomst wellicht beeldplaat. Inmiddels kon uitbreiding van de opslagcapaciteit met ca. 25 km. van bestaande depots in het Algemeen Rijksarchief worden gerealiseerd door de installatie van verrijdbare stellingen (compactus).

Gewapend met de opgedane ervaring zal PIVOT ook over deze kwesties de rijksorganen kunnen adviseren, die daarmee bij het moderne gegevensbeheer weer hun voordeel kunnen doen.

Den Haag/Algemeen Rijksarchief/PIVOT/1 juni 1995.

INHOUDSOPGAVE

Afkortingen	7
1. Verantwoording	11
1.1 Doel van het onderzoek	11
1.2 Methodiek van het onderzoek	11
1.3 Indeling van het rapport	11
2. Taakgebieden en beleidsterreinen op ministerieel niveau	13
2.1 Taken en beleidsterreinen	13
2.2 Directie Arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit	14
2.2.1 Taken van de directie Arbeidsvoorwaarden en Beroepskwaliteit	14
2.2.2 Ministeriële organisatie	15
3. Het beleidsterrein arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit	19
3.1 Definiëring	19
3.2 Beleidsdoelstellingen	19
3.3 Afbakening van het onderzoek	20
4. De ontwikkeling van het arbeidsvoorwaardenbeleid	23
4.1 Inleiding	23
4.2 De sectoralisatie van het arbeidsvoorwaardenoverleg	23
4.3 Decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming	24
4.4 Herziening van het bekostigingsmodel	26
4.4.1 Lump-sum bekostiging	26
4.4.2 Werkloosheid en het Participatiefonds	26
4.4.3 Ziekteverzuim en het Vervangingsfonds	27
5. Actoren	29
7. Algemene handelingen	37
7.1 Inleiding	37
7.2 Beleidsontwikkeling en evaluatie	37
7.3 Totstandkoming van wet- en regelgeving	38
7.4 Verantwoording van beleid	42
7.5 Informatieverstrekking	44
7.6 Onderzoek	45
8. Geneeskundige keuring voor benoeming, akte van benoeming, verklaring omtrent het gedrag en sollicitatiecode	47
8.1 Inleiding	47
8.2 Algemene handelingen	47
8.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie	47
8.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving	48
8.2.3 Verantwoording van beleid	48
8.2.4 Informatieverstrekking	49
8.2.5 onderzoek	50

8.3	Geneeskundige keuring voor benoeming	51
8.3.1	Aanwijzen keuringsarts	51
8.3.2	Keuringsreglement	51
8.3.3	Geneeskundige verklaring	52
8.3.4	Geneeskundige keuring	52
8.3.5	Vergoeding reis- en verblijfkosten	53
8.4	Akte van benoeming	53
8.5	Eisen van bekwaamheid	55
8.6	Sollicitatiecode	56
9.	Vakantie en (buitengewoon) verlof	59
9.1	Inleiding	59
9.2	Algemene handelingen	60
9.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	60
9.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	61
9.2.3	Verantwoording van beleid	61
9.2.4	Informatieverstrekking	62
9.2.5	Onderzoek	63
9.3	Vakantie-uitkering	64
9.4	Vakantieverlof	64
9.4.1	Regelen vakantieperiodes	64
9.4.2	Toekennen en intrekken vakantieverlof	66
9.4.3	Vergoeden schade bij intrekking verlof	66
9.4.4	Ter beschikking houden tijdens vakantie	67
9.5	Buitengewoon verlof	67
9.5.1	Regelen voorwaarden buitengewoon verlof	67
9.5.2	Toekennen en intrekken buitengewoon verlof	68
9.5.3	Goedkeuren bezoldiging buitengewoon verlof	70
9.6	Verlof wegens militaire dienst	71
10.	Verlof en aanspraken wegens ziekte	73
10.1	Inleiding	73
10.2	Algemene handelingen	74
10.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	74
10.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	75
10.2.3	Verantwoording van beleid	76
10.2.4	Informatieverstrekking	78
10.2.5	Onderzoek	78
10.3	Ziekteverlof	79
10.4	Bezoldiging tijdens ziekte	80
10.5	Onderzoek bij ziekte	80
10.5.1	Geneeskundig onderzoek	80
10.5.2	Aard van de werkzaamheden	83
10.5.3	Ontzegging toegang schoolgebouw	84
10.5.4	Hervatting dienst	85
10.5.5	Vergoeding reis- en verblijfkosten	86

10.6	Tegemoetkoming ziektekostenpremie	86
10.7	Tegemoetkoming gemaakte kosten	87
10.8	Ontslag wegens ziekte	90
11.	Rechten van nabestaanden bij overlijden	93
11.1	Inleiding	93
11.2	Algemene handelingen	93
11.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	93
11.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	94
11.2.3	Verantwoording van beleid	94
11.2.4	Informatieverstrekking	95
11.2.5	Onderzoek	96
11.3	Uitkering bij overlijden	97
11.4	Schadevergoeding dienstwoning	98
12.	Afvloeiingsregeling	101
12.1	Inleiding	101
12.2	Algemene handelingen	101
12.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	101
12.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	102
12.2.3	Verantwoording van beleid	102
12.2.4	Informatieverstrekking	103
12.2.5	Onderzoek	104
12.3	Afvloeiingsregeling	105
13.	Uitkering bij ontslag en vervroegde uittreding	107
13.1	Inleiding	107
13.2	Algemene handelingen	112
13.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	112
13.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	113
13.2.3	Verantwoording van beleid	114
13.2.4	Informatieverstrekking	116
13.2.5	Onderzoek	116
13.3	Ontslag	117
13.4	Vaststelling recht op uitkering of wachtgeld	118
13.5	Toekenning uitkering bij ontslag of wachtgeld	123
13.6	Participatiefonds	126
13.7	Vervroegd uittreden	131
13.8	Reïntegratie uitkeringsgerechtigden	135
14.	Verplaatsingskosten	141
14.1	Inleiding	141
14.2	Algemene handelingen	141
14.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	141
14.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	142
14.2.3	Verantwoording van beleid	142
14.2.4	Informatieverstrekking	143
14.2.5	Onderzoek	144

14.3	Verhuizing	145
14.3.1	Verhuisverplichting	145
14.3.2	Verhuiskostenvergoeding	146
14.3.3	Verhuizing op medisch advies	147
14.3.4	Functieverplaatsingstoelage	147
14.4	Reis- en verblijfkosten	148
15.	Gratificaties en toelagen	149
15.1	Inleiding	149
15.2	Algemene handelingen	150
15.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	150
15.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	151
15.2.3	Verantwoording van beleid	151
15.2.4	Informatieverstrekking	153
15.2.5	Onderzoek	153
15.3	Gratificatie	154
15.4	Jubileumgratificatie	154
15.5	Buitengewone toelage	156
15.6	Toelage om reden van werving of behoud	157
15.5	EHBO-toelage	158
15.6	Studiefaciliteiten	158
16.	Formatie en bezoldiging	159
16.1	Inleiding	159
16.2	Algemene handelingen	161
16.2.1	beleidsontwikkeling en evaluatie	161
16.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	162
16.2.3	Verantwoording van beleid	164
16.2.4	Informatieverstrekking	165
16.2.5	Onderzoek	166
16.3	Vaststellen salarisbedragen	167
16.4	Vaststellen eindejaarsuitkering	168
16.5	Bezoldiging	168
16.6	Toelagen	169
16.7	Inhoudingen	172
16.8	Formatie	173
16.9	Taakkarakteristieken	173
16.10	'Huisregels'	174
17.	Schorsing en disciplinaire straffen	175
17.1	Inleiding	175
17.2	Algemene handelingen	175
17.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	175
17.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	176
17.2.3	Verantwoording van beleid	176
17.2.4	Informatieverstrekking	177
17.2.5	Onderzoek	178

17.3	Berispen	179
17.4	Inhouden bezoldiging	179
17.5	Terugzetten in bezoldiging	180
17.6	Schorsen	181
17.7	RIOD	181
18.	Georganiseerd Overleg	183
18.1	Inleiding	183
18.2	Algemene handelingen	186
18.2.1	Beleidsontwikkeling en evaluatie	186
18.2.2	Totstandkoming van wet- en regelgeving	187
18.2.3	Verantwoording van beleid	187
18.2.4	Informatieverstrekking	188
18.2.5	Onderzoek	189
18.2	De Commissie georganiseerd overleg kleuterleidsters	190
18.2.1	Instelling en samenstelling	190
18.2.2	Benoemingen	191
18.2.3	Advisering en overleg	191
18.3	De Algemene Commissie	192
18.3.1	Instelling en samenstelling	192
18.3.2	Benoemingen	193
18.3.3	Advisering en overleg	194
18.4	De Bijzondere commissie	194
18.4.1	Instelling en samenstelling	194
18.4.2	Benoemingen	196
18.4.3	Advisering en overleg	201
18.5	De Centrale Commissie	202
18.5.1	Advisering en overleg	202
18.6	De Commissie besturenorganisaties	202
18.6.1	instelling en samenstelling	202
18.6.2	Benoemingen	203
18.6.3	Advisering en overleg	204
18.7	Het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs	204
18.7.1	Instelling en samenstelling	204
18.7.2	Benoemingen	205
18.7.3	Advisering en overleg	206
18.8	De Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen	207
18.8.1	instelling en samenstelling	207
18.8.2	Benoemingen	208
18.8.3	Advisering en overleg	209
18.9	Vergoeden werkzaamheden georganiseerd overleg en vakbondsactiviteiten	209
18.10	Geschillencommissies en hun reikwijdte	211
18.11	Samenstelling overlegorganen in relatie tot godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging	211
18.12	RIOD	212

Bijlagen	213
Overzicht wet- en regelgeving	213
Rechtspositiebesluiten	213
Geneeskundige keuring voor benoeming, akte van benoeming, verklaring omtrent het gedrag en sollicitatiecode	215
Vakantie en buitengewoon verlof	216
Verlof en aanspraken wegens ziekte	216
Afvloeiingsregeling	216
Uitkering bij ontslag en vervroegde uittreding	216
Verplaatsingskosten	219
Gratificaties en toelagen	219
Formatie en bezoldiging	220
Overleg	221
Bibliografie	223
Noten	225
PIVOT-Publicaties	227

AFKORTINGEN

ABC	Algemeen Bijzondere Centrale
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABVA/KABO	Algemene Bond van Ambtenaren / Katholieke Ambtenarenbond
AC	Ambtenarencentrum
ACOP	Algemene Centrale van Overheidspersoneel
ACP	Algemeen Christelijke Politiebond
ADV	Arbeidsduurverkorting
AFMP	Algemene Federatie van Militair Personeel
AMvB	Algemene maatregel van bestuur
AOb	Algemene Onderwijsbond
AOP	Adviescommissie Overheidspersoneelsbeleid
ARAR	Algemeen Rijksambtenaren Reglement
AVS	Algemene Vereniging van Schoolleiders
BAPO	Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen
BBA	Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen
BBRA	Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren
BDTO	Bond van Docenten bij Tertiair Onderwijs
BGZ	Bedrijfsgezondheidszorg
BPCO	Besturenraad Protestants Christelijk Onderwijs
BVE	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie
BVE-raad	Koepelorganisatie van instellingen voor beroepsonderwijs en volwasseneneducatie
BWO	Bestuurlijk Werkgeversoverleg
BWOO	Besluit Werkloosheid Onderwijs en Onderzoekpersoneel
BZA	Besluit Ziekte en Arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAOP	Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel
CBOO-VNG	Contactcentrum Bevordering Openbaar Onderwijs
CCOO	Centrale Commissie voor Onderwijsoverleg
CCOOP	Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel
CFO	Christelijke Federatie Overheidspersoneel
CGOA	Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken
CMHF	Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen
CNV	Christelijk Nederlands Vakverbond
COBO	Centraal Overleg Beroepsbegeleidend Onderwijs
COPWO	Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs
COS	Commissie Overleg Sectorraden
DOP	Wet Bevordering Doorstroming Onderwijspersoneel

FAOP	Fonds Arbeidsongeschiktheidsverzekering Overheidspersoneel
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging
FPU	Flexibele pensioenen en uitkering
FRE	Formatie reken-eenheid
GO	Georganiseerd overleg
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
HBO-raad	Koepelorganisatie van instellingen voor het hoger beroepsonderwijs
HOOP	Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan
HREP	Harmonisatie Rechtspositie Exploitatie Personeel
ISOVSO	Interimwet Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs
IVA	Instituut voor Arbeidsvraagstukken
IZK	Interimregeling Ziektekosten Ambtenaren
KNAW	Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen
LNO	Lager Nijverheidsonderwijs
LOM	(onderwijs voor kinderen met) leer- en opvoedings- moeilijkheden
Marver	Marechausseevereniging
MAVO	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs
MLK	Moeilijk lerende kinderen
MNO	Middelbaar Nijverheidsonderwijs
MvT	Memorie van toelichting
NABS	Nederlandse Algemene Bijzondere Schoolraad
NFTO	Nederlandse Federatie Tertiair Onderwijs
NIOD	Nederlands instituut voor oorlogsdocumentatie
NKSR	Nederlandse Katholieke Schoolraad
NO	Nijverheidsonderwijs
NPB	Nederlandse Politiebond
NPCS	Stichting Nederlandse Protestants-Christelijke Schoolraad
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
OCenW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ministerie van)
OCNV	Onderwijsbonden Christelijk Nationaal Vakverbond
OOVO	Overlegorgaan voor het Voortgezet Onderwijs
OOW	Overheidspersoneel onder de werknemersverzekeringen
OPVO	Onderwijsoverleg Primair en Voortgezet Onderwijs
OSV	Organisatiewet Sociale Verzekeringen
OTO	Stichting Overlegorgaan Tertiair Onderwijs
PIVOT	Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn
PO	Primair onderwijs
RAS	Premiespaarregeling Rijksambtenaren
RIOD	Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie
ROP	Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid
RRAZ	Rechtspositieregeling Academische Ziekenhuizen

RPBO	Rechtspositiebesluit Onderwijspersoneel
RRWO	Rechtspositieregeling Wetenschappelijk Onderzoek
SBL	Stichting Samenwerkingsorgaan Beroepskwaliteit Leraren
SBO	Sectorbestuur voor de Onderwijsarbeidsmarkt
SCO	Samenwerkende Centrales van Overheidspersoneel
SCOW	Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen
Stb.	Staatsblad
SOR	Sectoroverleg Rijkspersoneel
SVO	Speciaal voortgezet onderwijs
TK	Tweede Kamer
USZO	Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid voor Overheid en onderwijs
VAZ	Vereniging van Academische Ziekenhuizen
VBKO	Vereniging van Besturenorganisaties van Katholieke Onderwijsinstellingen
VBO	Vorbereidend Beroepsonderwijs
VBS	Verenigde Bijzondere Scholen
VDBZ	Vereniging Dienst Buitenlandse Zaken
VMBO	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOS/ABB	Vereniging Openbare Scholen / Algemene Besturenbond
VSNU	Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten
VSO	Verbond Sectorwerkgevers Overheid
VSWO	Vereniging van Samenwerkende Werkgevers Onderwijs
VWO	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs
VUT	Vervroegde uittreding
WBO	Wet op het Basisonderwijs
WCAO	Wet op de Collectieve Arbeidsovereenkomst
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
WHW	Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WPO	Wet op het Primair onderwijs
WVO	Wet op het Voortgezet onderwijs
WVOI	Werkgeversvereniging onderzoeksinstellingen
ZVO	Ziektekostenvoorziening onderwijs- en onderzoekpersoneel

1. VERANTWOORDING

1.1 Doel van het onderzoek

Dit rapport institutioneel onderzoek is het resultaat van afspraken die gemaakt zijn tussen de Secretaris Generaal van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Rijksarchiefdienst / PIVOT¹. Eén van de afspraken betreft het verrichten van institutioneel onderzoek naar de taken en taakontwikkeling van de actoren binnen de verschillende beleidsterreinen op het gebied van onderwijs, cultuur en wetenschappen.

In dit rapport institutioneel onderzoek worden de taken en handelingen van de rijksoverheid op het terrein van de arbeidsvoorwaarden voor de sector onderwijs en onderzoek over de periode 1945 tot 2000 beschreven.

Naast dit rapport institutioneel onderzoek is tevens een basisselectiedocument gemaakt, dat het wettelijk voorgeschreven selectie-instrument vormt voor de rijks- en provinciale archieven. In het basisselectiedocument is de neerslag van handelingen onderscheiden in aan het Algemeen Rijksarchief over te dragen neerslag, en neerslag die op termijn te vernietigen is.

1.2 Methodiek van het onderzoek

Als belangrijke bron van handelingen kan wet- en regelgeving worden gebruikt. Op het terrein van de arbeidsvoorwaarden voor onderwijs- en onderzoekpersoneel zijn in dit kader met name de rechtspositieregelingen van belang.

Behalve van wet- en regelgeving, is voor dit onderzoek gebruik gemaakt van beleidsdocumenten zoals begrotingen en nota's, van literatuur, en van interviews. Een overzicht van de gebruikte bronnen is als bijlage in dit rapport opgenomen.

1.3 Indeling van het rapport

In het hierop volgende hoofdstuk vindt u een weergave van de taken en beleidsterreinen van de minister van Onderwijs. De Directie Arbeidsvoorwaarden en Beroepskwaliteit, alsook de overige afdelingen die zich binnen het ministerie van Onderwijs in de loop der jaren bezig hebben gehouden met de arbeidsvoorwaarden van het onderwijzend en wetenschappelijk personeel, staat hierbij centraal. In hoofdstuk drie van dit rapport wordt het beleidsterrein arbeidsvoorwaarden verder verklaard met behulp van een definitie, en met een uiteenzetting van de doelstellingen van de overheid op dit gebied. Ook treft u in dit hoofdstuk een uiteenzetting over de afbakening van dit institutioneel onderzoek met andere institutionele onderzoeken aan.

Het vierde hoofdstuk geeft een beknopt historisch overzicht van de ontwikkeling van het arbeidsvoorwaardenbeleid voor de sector onderwijs en wetenschappen. In dit hoofdstuk staan de ontwikkelingen van sectoralisatie en decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming centraal.

In hoofdstuk vijf treft u een overzicht van de actoren die op dit beleidsterrein actief zijn of waren.

Hoofdstuk zes geeft een handleiding voor het lezen van de handelingen waaruit de rest van dit rapport bestaat.

De hoofdstukken zeven tot en met achttien vormen als het ware de kern van dit rapport institutioneel onderzoek. Hierin staan, gegroepeerd per thema, de handelingen van de rijksoverheidsorganen op het beleidsterrein arbeidsvoorwaarden van onderwijzend en wetenschappelijk personeel.

Het laatste hoofdstuk bevat de bijlagen bij dit onderzoek: een overzicht van de voor dit onderzoek geraadpleegde wet- en regelgeving, en van de gebruikte literatuur.

2. TAAKGEBIEDEN EN BELEIDSTERREINEN OP MINISTERIEEL NIVEAU

2.1 Taken en beleidsterreinen

Bij K.B. van 25 september 1918 (Stb.1918/551) werd het departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen ingesteld. De naam van het departement werd bij K.B. van 14 april 1965 (Stb.1965/146) gewijzigd in Onderwijs en Wetenschappen, en laatstelijk in Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCenW) bij K.B. van 22 augustus 1994.

In deze sector zijn de voornaamste taken van dit departement de zorg voor het openbaar onderwijs, het waarborgen van de vrijheden van stichting, richting en inrichting van het bijzonder onderwijs, de zorg voor de structurering, de bekostiging naar gelijke maatstaf, het toezicht, het examineren en de studiefinanciering. Het departement bevordert ook de vernieuwing van het onderwijs. De minister is tevens belast met de coördinatie van het wetenschapsbeleid. Het toezicht op het onderwijs wordt door verschillende onderwijswetten opgedragen aan de minister van Onderwijs en werd tot het eind van de jaren negentig onder zijn gezag uitgeoefend door de Inspectie van het onderwijs. Inmiddels is de Onderwijsinspectie verzelfstandigd.

Een belangrijk aspect van het onderwijsbeleid is het stellen van kwalitatieve en kwantitatieve eisen aan het onderwijs bij scholen en instellingen. Dit gebeurt enerzijds door het treffen van regelingen voor de toedeling van middelen, en anderzijds door het stellen van voorwaarden waaraan de scholen en instellingen moeten voldoen.

Hoewel het onderwijzend personeel formeel in dienst is van het bevoegd gezag (meestal het bestuur) van de onderwijsinstellingen, komt de subsidiëring van de salarissen van het onderwijspersoneel ten laste van de begroting van de minister van onderwijs. De minister is dus geen “werkgever” van het onderwijspersoneel, maar staat wel in een zekere verantwoordelijkheidsrelatie ten opzichte van het onderwijzend personeel. Voor het waarborgen van de aanwezigheid van goed en gekwalificeerd personeel zet het ministerie met name beleidsinstrumenten in de sfeer van de arbeidsvoorwaarden in.

Bij het arbeidsvoorwaardenbeleid hebben de verschillende partijen hun eigen verantwoordelijkheden. Vanuit haar verantwoordelijkheid voor de omvang en kwaliteit van de personeelsvoorziening heeft de overheid een belangrijke taak in het goed laten functioneren van het stelsel waarbinnen de arbeidsvoorwaarden tot stand komen. Daarnaast dragen de sociale partners (de besturenorganisaties in het onderwijs samen met de vakcentrales en de minister van Onderwijs) – afhankelijk van de onderwijssector in kwestie – een eigen verantwoordelijkheid bij de vormgeving van de arbeidsvoorwaarden, waarover in decentrale CAO's eventueel afspraken kunnen worden vastgelegd. Binnen het kader van deze collectieve arbeidsovereenkomsten zijn schoolbesturen en schoolleiders verantwoordelijk

voor het arbeidsvoorwaarden- en personeelsbeleid op het niveau van de instellingen.

Het beleidsterrein 'Arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit' omvat binnen het Ministerie van OCenW het beleid voor de arbeidsvoorwaarden en werkgelegenheid van het personeel in onderwijs en onderzoek, alsmede de beroepskwaliteit van de leraar.

Het gaat hierbij om het ontwikkelen, vormgeven en instandhouden van:

- Het algemeen geldend arbeidsvoorwaarden- en werkgelegenheidsbeleid ten behoeve van personeel in het onderwijs.
- Het algemene beleid ten aanzien van het leraarschap en de kwaliteit van het personeel.

Daarnaast omvat het tevens het scheppen van randvoorwaarden voor en het vormgeven van een optimale personeelsvoorziening in de sector onderwijs, cultuur en wetenschappen.

2.2 Directie Arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit

De directie Arbeidsvoorwaarden en Beroepskwaliteit (AB) is één van de aspectdirecties van het Ministerie van OCenW. Het kenmerk van een aspectdirectie is dat zij een beleidsontwikkende functie heeft, gericht op algemene, sectoroverstijgende zaken.

In de directie AB zijn dus beleidsmatige taken met betrekking tot arbeidsvoorwaarden verenigd van alle velddirecties. Het sectoroverstijgende karakter van de directie AB is goed te zien aan de vroegere organisatie van het ministerie: elke velddirectie (d.w.z. de vroegere directoraten-generaal) had zijn eigen afdeling Arbeidsvoorwaardenbeleid. Daarnaast, of daarboven, was er nog een coördinerende afdeling Arbeidsvoorwaardenbeleid die de gemeenschappelijke aangelegenheden behartigde.

2.2.1 Taken van de directie Arbeidsvoorwaarden en Beroepskwaliteit

Zoals gezegd, wordt binnen het ministerie van OCenW het beleid met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden en werkgelegenheid van het personeel in onderwijs, alsmede ten aanzien van de beroepskwaliteit van de leraar vormgegeven.

De taken van de directie Arbeidsvoorwaarden en Beroepskwaliteit zijn:

1. Het ontwikkelen, vormgeven en instandhouden van algemeen geldend arbeidsvoorwaarden- en werkgelegenheidsbeleid ten behoeve van het onderwijspersoneel.
2. Het ontwikkelen, vormgeven en instandhouden van algemeen beleid ten aanzien van het leraarschap en de kwaliteit van het personeel.

3. Het behartigen van het beleid van het Ministerie van OCenW bij het overleg ten aanzien van het arbeidsvoorwaarden- en beroepskwaliteitsbeleid en het werkgelegenheidsbeleid.
4. Het structureren, voorbereiden en voeren van intern, departementaal en extern overleg over het beleidsterrein.

2.2.2 Ministeriële organisatie

Tussen 1918 en 1965 vond de behartiging van arbeidsvoorwaarden binnen het ministerie van Onderwijs nagenoeg geheel verspreid plaats als onderdeel van de (onder-)afdelingen Personeelszaken van de diverse velddirecties.

Het ministerie van Onderwijs kent sinds 1965 een aparte afdeling op het gebied van de rechtspositie. Binnen het Directoraat-generaal voor het Onderwijs werd in dat jaar de Hoofdafdeling Rechtspositiezaken onderwijs opgericht. In 1972 werd deze afdeling omgedoopt in Directie Rechtspositiezaken Onderwijs (RO).

Daarnaast had het ministerie een afdeling Personeelszaken voor het Wetenschappelijk onderwijs.

Sedert 1974 viel de Directie Rechtspositiezaken Onderwijs onder het Directoraat-generaal voor de Diensten Onderwijs en Inspectie (DGDI). De naam van de Directie Rechtspositiezaken Onderwijs werd in 1976 veranderd in de Directie Arbeidsvoorwaardenbeleid.

In 1992 werd besloten de taken van de Directie Arbeidsvoorwaardenbeleid en een deel van de Directie Personeel en Beleid van het Directoraat-generaal voor het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek centraal te positioneren. Hieruit ontstond de Directie Arbeidsvoorwaarden en Beroepskwaliteit.

1918 – 1965: Tussen 1918 en 1965 vond de behartiging van arbeidsvoorwaarden binnen het ministerie van Onderwijs nagenoeg geheel verspreid plaats als onderdeel van de (onder-)afdelingen Personeelszaken van de diverse velddirecties.

1965 – 1975: Directoraat-generaal voor het Onderwijs
 - *Hoofdafdeling / Directie Rechtspositiezaken Onderwijs*
 Directoraat-generaal voor de Wetenschappen
 - *Hoofdafdeling Personeelszaken Wetenschappen*

1975 – 1991: Centrale Directie Organisatie / (na 1990) Centrale Directie
Organisatie en Automatisering
Afdeling Arbeidsvoorwaardenbeleid, Juridische zaken en
Overlegzaken

Directoraat-generaal Basis- en Speciaal Onderwijs
Stafbureau Arbeidsvoorwaarden Beleid²

Directie Basisonderwijs
Afdeling Arbeidsvoorwaardenbeleid
Directie Speciaal Onderwijs
Hoofdafdeling Juridische en Personele Zaken

Directoraat-generaal voor het Voortgezet Onderwijs
Directie Algemeen Voortgezet Onderwijs, Voorbereidend
Wetenschappelijk Onderwijs en Voorbereidend
Beroepsonderwijs
Hoofdafdeling Juridische Zaken en
Arbeidsvoorwaardenbeleid
Afdeling Arbeidsvoorwaardenbeleid³
Directie Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
Hoofdafdeling Algemene Beleidszaken
Afdeling Arbeidsvoorwaarden

Directoraat-generaal voor de Diensten Onderwijs en Inspectie
Directie Rechtspositiezaken Onderwijs / (na 1976) Directie
Arbeidsvoorwaardenbeleid
Afdeling Beleidsinformatie en Onderzoek
Afdeling Juridische Zaken
Afdeling Financiële arbeidsvoorwaarden en Formatiezaken

1992 - :

Aspectdirectie Arbeidsvoorwaarden en (vanaf 1996)
Beroepskwaliteit

Deze aspectdirectie bestond op het moment van schrijven van dit rapport uit vijf afdelingen, met de volgende taken:

- Arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen (AenA); deze afdeling is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het arbeidsvoorwaardenbeleid, waaronder begrepen de totstandbrenging en uitwerking van de cao voor de sector onderwijs⁴; voor de monitoring van relevante ontwikkelingen op het terrein; en voor de arbeidsverhoudingen en medezeggenschap
- Beroepskwaliteit, arbeidsmarkt en personeelsvoorziening (BAP); deze afdeling is verantwoordelijk voor de verbetering van de beroepskwaliteit van de leraren; voor de versterking van de schoolorganisaties tot professionele arbeidsorganisaties; en voor de vormgeving van een arbeidsmarktbeleid, waaronder ook doelgroepenbeleid en het bevorderen van mobiliteit. Hierbinnen valt het Projectbureau leraren; dit bureau is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en implementeren van aangekondigde en aanvullende maatregelen ter voorkoming van dreigende tekorten aan leraren in het onderwijs
- Pensioenen, sociale zekerheid en wachtgeld(en)(PSW); deze afdeling is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het beleid inzake pensioenen, sociale zekerheid en wachtgeld(en), in het bijzonder het stelsel van sociale zekerheid, werkloosheid, ziekte en arbeidsongeschiktheid en pensioenen
- Financiën en informatievoorziening(FenI); deze afdeling is verantwoordelijk voor de financiële aspecten van het arbeidsvoorwaardenbeleid en de beroepskwaliteit. De afdeling vervult binnen de directie een initiërende taak in het begrotingsproces op het gebied van de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit. Daarnaast is het de taak van de afdeling de kosten van de arbeidsvoorwaarden te berekenen en af te stemmen, zowel met andere directies van het departement, als interdepartementaal.
- Stafbureau logistiek, planning en apparaatzorg (Stafbureau LPA).

3. HET BELEIDSTERREIN ARBEIDSVOORWAARDEN EN BEROEPSKWALITEIT

3.1 Definiëring

In *Van Dale* staat het begrip ‘arbeidsvoorwaarden’ als volgt gedefinieerd:

Elk van de voorwaarden waaronder werk wordt verricht, zoals salaris, reiskostenvergoeding, aantal vakantiedagen en werktijden.

Bij het begrip ‘secundaire arbeidsvoorwaarden’ vermeldt *Van Dale*:

Arbeidsvoorwaarden die betrekking hebben op andere zaken dan de hoogte van loon en arbeidsduur; bijvoorbeeld werkomstandigheden.

Uit bovenstaande definities blijkt al dat we gewoonlijk een onderscheid maken tussen primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. De primaire arbeidsvoorwaarden hebben betrekking op de direct aan de werkende toegekende beloningen in de vorm van geld en natura. Zowel het bruto inkomen als ontvangen vakantie-geld, toeslagen en vergoedingen voor onregelmatige diensten en overwerk, uitkeringen en pensioenregelingen worden tot het primaire inkomen gerekend⁵. Onder secundaire arbeidsvoorwaarden rekenen we gewoonlijk zaken als werktijden, functiewaardering, afvloeiingsregelingen, opleidingsfaciliteiten, en scholing. Daarnaast kunnen ook het seniorenbeleid, voorzieningen voor de beginnende leraar, het sabbatsverlof, en het educatief verlof tot de secundaire arbeidsvoorwaarden gerekend worden.

3.2 Beleidsdoelstellingen

Onderwijs staat of valt met de man of vrouw voor de klas. Zoals in het vorige hoofdstuk al gesteld is, staat de minister van Onderwijs via de subsidiëring van de salarissen voor het onderwijzend personeel in een zekere verantwoordelijkheidsrelatie tot de onderwijzers. Vanuit deze hoedanigheid is de minister belast met de zorg voor voldoende, en voldoende gekwalificeerde, onderwijzers en onderzoekers. Goede arbeidsvoorwaarden, zowel primaire als secundaire, kunnen op hun manier bijdragen aan voldoende beschikbaarheid van kwalitatief hoogwaardig personeel op de middellange en lange termijn.

Arbeidsvoorwaardenvorming omvat al die handelingen en regels van marktpartijen en overheid die zijn gericht op het overeenkomen van de voorwaarden waaronder arbeid wordt verricht. De arbeidsvoorwaarden van het onderwijspersoneel worden door de overheid vanuit de algemene middelen bekostigd. De overheid oefent dan ook grote invloed uit op de vorm en inhoud van die arbeidsvoorwaarden⁶.

Naast de minister zijn in ieder geval de centrales van overheids- en onderwijspersoneel, en de besturenorganisaties bij de vorming van de arbeidsvoorwaarden betrokken.

Het begrip ‘beroepskwaliteit’ is halverwege de jaren negentig aan de naam van de directie Arbeidsvoorwaarden toegevoegd. Naar aanleiding van het rapport “Een beroep met perspectief”⁷ van de Commissie Toekomst Leraarschap⁸ uit 1993, werd binnen de directie Arbeidsvoorwaarden gestart met een project Vitaaal Leraarschap. Hieruit is in 1996 de afdeling Beroepskwaliteit, Arbeidsmarkt en Personeel ontstaan. Deze afdeling houdt zich bezig met de verbetering van de beroepskwaliteit van de leraren; de versterking van de schoolorganisaties; en de vormgeving van een arbeidsmarktbeleid. Daartoe wordt veel beleidsvoorbereidend en evaluerend onderzoek verricht, worden overeenkomsten afgesloten met werkgevers en werknemers, worden experimentele projecten op individuele scholen ondersteund, en wordt voorlichting gegeven.

3.3 Afbakening van het onderzoek

Het beleidsterrein arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van onderwijzend en wetenschappelijk personeel heeft twee grote raakvlakken met andere taakgebieden van de overheid. Enerzijds raakt het alle onderwijsbeleid zoals dat binnen het ministerie van OCenW gevoerd wordt. Anderzijds raakt het aan het ambtenarenrecht zoals dat binnen andere overheidssectoren geldt. Wat betreft dit laatste moet echter een onderscheid gemaakt worden naar vorm en inhoud van de rechtspositie, en de status van personeel van openbare en bijzondere scholen.

Personeel van openbare scholen heeft een ambtelijke status. Daardoor bestaat er een zekere verwevenheid met het ambtenarenrecht, die voornamelijk betrekking heeft op de vorm van de rechtspositieregelingen, zoals bijvoorbeeld in de regels omtrent aanstelling en ontslag. Personeel van bijzondere scholen heeft een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht. Zij bezitten dus geen ambtelijke status.

Voor wat betreft de inhoud van de rechtspositie (bijvoorbeeld het salaris) van onderwijzend en wetenschappelijk personeel is er geen sprake van verwevenheid met het ambtenarenrecht. Dergelijke zaken worden voor het onderwijsveld afzonderlijk vastgesteld.

Onderwijsbeleid

Binnen het ministerie van OCenW zijn onder meer de volgende institutionele onderzoeken verricht naar het beleid ten aanzien van de vele onderwijssoorten:

- *Klaar af; een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein Basisonderwijs, 1945 – 1998*
- *Speciaal centraal; een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein speciaal onderwijs, 1950 – 1996*
- *Mammoetsporen, deel I; een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein voortgezet onderwijs, 1968 – 1998*

- *Mammoetsporen, deel II; een institutioneel onderzoek naar het handelen van de (rijks)overheid op het beleidsterrein middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo), periode augustus 1968 – juni 1999*
- *De draden van de Web; een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in de periode 1945 – 1995/1996*
- *Hoger beroepsonderwijs; een institutioneel onderzoek naar het handelen van nationale overheidsorganen op het beleidsterrein hoger beroepsonderwijs, (1945) 1968 – 1998*
- *Een academische zaak, deel II; een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein wetenschappelijk onderwijs, (1945) 1960-1997*

Bij al deze rapporten ligt de nadruk op de beleidsontwikkelingen, de wetgeving, en het handelen van de overheid op dat (deel)beleidsterrein. De arbeidsvoorwaarden komen in deze rapporten – vanwege hun samenhang met formatiezaken en benoemingen – vaak wel zijdelings aan bod, maar zijn primair het onderwerp van het onderhavige rapport.

Overheidspersoneelsbeleid

Op het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in het kader van PIVOT institutioneel onderzoek gedaan dat betrekking heeft op het overheidspersoneelsbeleid. Dit onderzoek is beschreven in de volgende rapporten:

- *Arbeidsverhoudingen bij de overheid; een institutioneel onderzoek op het deelbeleidsterrein Arbeidsverhoudingen bij het overheidspersoneel in de periode 1945 – 1995 (1997)*
- *Arbeidsvoorwaarden rijkspersoneel; een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein Arbeidsvoorwaarden voor ambtenaren en arbeidscontractanten in de sector Rijk in de periode 1945 -1996*
- *Formatiebeleid, arbeidsmarktbeleid en personeelsontwikkeling en mobiliteit; een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein formatiebeleid, arbeidsmarktbeleid en personeelsontwikkeling en mobiliteit bij de (rijks)overheid in de periode 1945-1996*
- *Arbeidsomstandigheden bij de overheid; een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein Arbeidsomstandigheden bij de overheid in de periode 1945 - 1996*
- *Personeelsinformatievoorziening en personeelsadministratie; een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein personeelsinformatievoorziening en –adminstratie bij de overheid in de periode 1945-1996.*
- *Buiten- en bovensectorale arbeidsvoorwaarden⁹*

In deze rapporten komen onder andere de aanstelling en beloning conform het ambtenarenrecht aan bod. Voor zover de in de rapporten overheidspersoneelsbeleid beschreven algemene regelingen ook gelden voor de sector Onderwijs en Wetenschappen, hebben deze onderzoeken tevens betrekking op het onderwijzend en wetenschappelijk personeel. Binnen de sector onderwijs en wetenschappen kent men eigen rechtspositiebesluiten. Deze specifieke regelingen komen in het onderhavige rapport aan bod.

4. DE ONTWIKKELING VAN HET ARBEIDSVOORWAARDENBELEID

4.1 Inleiding

Tot aan het eind van de jaren tachtig kenmerkte het arbeidsvoorwaardenoverleg bij de rijksoverheid zich door een grote mate van centralisatie.¹⁰ De minister van Binnenlandse Zaken voerde in de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (CGOA) overleg met de vier ambtenarencentrales over salarissen, pensioenen, sociale zekerheid en overige arbeidsvoorwaarden. De hieruit voortvloeiende besluiten werden opgenomen in de rechtspositiebesluiten van de afzonderlijke categorieën overheidspersoneel, ook wanneer de ambtenarencentrales het niet met de wijzigingen eens waren.¹¹ Voor het onderwijs werden de uitkomsten van dit centrale, landelijke overleg gebundeld in het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (RPBO).¹²

In 1988 werd het ‘overeenstemmingsvereiste’ geïntroduceerd. Dit hield in dat de minister van Binnenlandse Zaken, alvorens hij een wijziging in de rechtspositie van het overheidspersoneel kon doorvoeren, overeenstemming met de centrales van overheidspersoneel diende te bereiken.

Naast de invoering van het overeenstemmingsvereiste, heeft de arbeidsvoorwaardenvorming in de sector onderwijs en wetenschappen de laatste vijftien jaar van de twintigste eeuw meer belangrijke veranderingen ondergaan. Hieronder komen in het kort de sectoralisatie van het arbeidsvoorwaardenoverleg, de decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming, en de herziening van het bekostigingsmodel aan bod.

4.2 De sectoralisatie van het arbeidsvoorwaardenoverleg¹³

Dit houdt in dat de sector onderwijs, binnen het geheel van de arbeidsvoorwaarden bij de overheid, een zelfstandige plaats is gaan innemen. Het overleg over de arbeidsvoorwaarden binnen de sector is een zaak geworden voor de minister van Onderwijs.

In het voorjaar van 1993 is het ‘Protocol Sectoralisatie 1993/1994’ overeengekomen in het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken. Met de invoering van dit protocol is de verantwoordelijkheid voor het centrale overleg bij de overheid over de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden verschoven van de minister van Binnenlandse Zaken naar acht sectoren:

1. de sector Rijk
2. de sector Onderwijs en Wetenschappen
3. de sector Defensie
4. de sector Politie
5. de sector Rechterlijke Macht
6. de sector Gemeenten
7. de sector Provincies
8. de sector Waterschappen

Voor ieder van deze sectoren wordt sinds 1993 een eigen CAO afgesloten¹⁴. De sector Onderwijs en Wetenschappen (sector O&W) is de grootste van de acht, met ongeveer 40% van het personeelsbestand bij de overheid.

Enkele punten zijn van deze sectoralisatie uitgezonderd, en blijven op algemeen landelijk niveau vastgesteld worden.

In de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid (ROP) overlegt de minister van Binnenlandse Zaken met de vier centrales van overheids- en onderwijspersoneel, en de acht sectorwerkgevers (in de meeste gevallen de verantwoordelijke ministers) over pensioenen, FPU, en de wettelijke delen van de sociale zekerheid. De overige onderwerpen, zoals de salarissen, arbeidsduur, en bovenwettelijke sociale zekerheid worden in de sectoren vastgesteld¹⁵.

In 1992 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, vooruitlopend op de sectoralisatie, de Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen (SCOW) en het Werkgeversberaad ingesteld. Hierin wordt overlegd over rechtspositie, werkgelegenheid, en de primaire loonvorming (inclusief de werkgevers- en werknemerslasten).

Deze sectoralisatie betekende voor de minister van Onderwijs een uitbreiding van zijn reeds bestaande verantwoordelijkheid voor de vaststelling van de onderwijs-specifieke arbeidsvoorwaarden.

4.3 Decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming

Met deze sectoralisatie kwam tevens ruimte voor het overdragen van het vaststellen van een deel van de arbeidsvoorwaarden op instellingsniveau. In 1993 is een wetsvoorstel ingediend voor decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming voor de instellingen voor hoger onderwijs, en in 1994 voor het beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.

De decentralisatie van arbeidsvoorwaardenvorming houdt in dat de verantwoordelijkheid voor de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden verschuift van de minister van Onderwijs naar het overleg tussen werkgevers en werknemers. Het gaat hierbij om het overlaten van de vaststelling van 'niet-protocol onderwerpen' aan de (gezamenlijke) instellingsbesturen in overleg met de personeelsorganisaties. (Onder de protocol onderwerpen vallen de pensioenen, FPU, en de wettelijke delen van de sociale zekerheid geregeld in de ROP, alsmede de salarissen, arbeidsduur, en bovenwettelijke sociale zekerheid die in de sectoren vastgesteld worden.)

De sturende invloed van de wetgever neemt hierdoor af; in plaats daarvan formuleert de wetgever de beginselen die als uitgangspunt dienen bij de beslissingen van werkgevers en werknemers. In de plaats van het RPBO waarin de arbeidsvoorwaarden van het onderwijspersoneel volledig geregeld was, zijn (met uitzondering van het primair onderwijs waarvoor het RPBO nog steeds geldt) kaderregelingen getreden die enkele beginselen vastleggen en verdere regeling van de arbeidsvoorwaarden overlaten aan overleg tussen werkgevers en werknemers. Inmiddels worden voor enkele onderwijssoorten op subsectoraal niveau eigen CAO's afgesloten. Deze collectieve arbeidsvoorwaardenovereenkomsten hebben

betrekking op regelingen ten aanzien van aanstelling en ontslag, functiewaardering, vakantie- en verlofregelingen, reiskosten, verplaatsingskosten, studiefaciliteiten, toelagen en gratificaties.

Als gevolg van de decentralisatie is de bevoegdheid van de minister van Onderwijs voor de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden beperkt tot datgene wat niet op instellingsniveau wordt bepaald. In het kort is de bevoegdheidsverdeling als volgt: de minister is als sectorwerkgever bevoegd ten aanzien van genoemde protocol onderwerpen; de instellingen zijn bevoegd ten aanzien van de regeling van de overige arbeidsvoorwaarden van hun personeel. Deze wettelijke bevoegdheidsverdeling houdt in dat zowel de minister als de instellingen ieder binnen de aldus afgebakende domeinen exclusief bevoegd en verantwoordelijk zijn voor het totstandkomen van adequate arbeidsvoorwaarden¹⁶.

Een uitzondering hierop vormen de academische ziekenhuizen en het hoger onderwijs. Gezien de specifieke positie van deze ziekenhuizen op het grensvlak van de O&W sector en de gezondheidszorgsector, en omdat 75% van de financiering van de academische ziekenhuizen afkomstig is uit ziektenkostenpremies, is de arbeidsvoorwaardenvorming voor de academische ziekenhuizen sinds 1996 volledig gedecentraliseerd¹⁷. Sinds 1999 is ook de arbeidsvoorwaardenvorming voor het hoger onderwijs volledig gedecentraliseerd.

In grote lijnen ziet voor het grootste deel van de sector O&W de regelgeving op arbeidsvoorwaardelijk terrein er momenteel zo uit:

Er is een onderwijswet (in dit voorbeeld nemen we hiervoor de Wet op het Voortgezet Onderwijs) die bepaalt dat het bevoegd gezag verantwoordelijk is voor de vaststelling van de rechtspositie van het personeel.

Daarnaast is in deze onderwijswet vastgelegd dat het bevoegd gezag bij het regelen hiervan een algemene maatregel van bestuur in acht moet nemen waarbij de protocol onderwerpen vastgelegd zijn.

Deze algemene maatregel van bestuur is het Kaderbesluit rechtspositie van de betreffende subsector (bijv. het Kaderbesluit rechtspositie VO).

In de betreffende onderwijswet (de WVO in dit voorbeeld) is tevens vastgelegd dat het bevoegd gezag van een onderwijsinstelling met de daarvoor in aanmerking komende vakorganisaties in overleg dient te treden over de rechtspositie van het personeel.

Het instellingsbestuur en de vakorganisaties dienen samen een overlegprotocol vast te stellen waarin staat op welke manier het overleg gevoerd zal worden.

Dit protocol en de secundaire arbeidsvoorwaarden manifesteren zich veelal in collectieve arbeidsvoorwaardenovereenkomsten van de verschillende subsectoren.

Met de decentralisatie van het arbeidsvoorwaardenoverleg zijn tevens nieuwe mogelijkheden voor bezwaar en beroep tot stand gekomen. Zo kan elk van de personeelsvertegenwoordigers hernieuwd overleg aanvragen als er geen overeenstemming is bereikt. Daarnaast kan een geschillencommissie toetsen of het bevoegd gezag in redelijkheid het beleidsvoornemen kan realiseren. Ook dient elk bevoegd gezag een geschillencommissie functiewaardering in te stellen.

Aan deze trends van sectoralisatie, decentralisatie, en vergroting van de autonomie liggen een aantal denkbeelden ten grondslag. Ten eerste de gedachte dat centrale sturing van de onderwijsinstellingen niet langer voldoende functioneert vanwege de zeer uiteenlopende en snel wisselende eisen die deze tijd aan scholen stelt. Ten tweede de idee dat de verschillen tussen de overheid en de marktsector kleiner dienen te worden, en dat daarom eveneens de verschillen in arbeidsvoorwaarden tussen deze twee sectoren verkleind moeten worden. De gedachte is dat het mogelijk maken van ‘maatwerk’ op instellingsniveau – via decentralisatie van de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden en door de instellingsbesturen financieel verantwoordelijk te maken voor hun eigen personeelsbeleid – zal leiden tot een efficiëntere besteding van de middelen.

4.4 Herziening van het bekostigingsmodel

4.4.1 Lump-sum bekostiging

Indien vastgehouden zou zijn aan een vorm van declaratiebekostiging van het onderwijs, dan had de decentralisatie van de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden tot een scheve verhouding geleid: de instellingen zouden zonder tussenkomst van de minister van Onderwijs een deel van de arbeidsvoorwaarden vast kunnen stellen, zonder dat daar voor henzelf financiële consequenties aan verbonden zouden zijn. Dit was uiteraard niet de bedoeling van de decentralisatie.

Daarom is, met uitzondering van het primair onderwijs waarvoor de arbeidsvoorwaardenvorming nog niet gedecentraliseerd is, gekozen voor de lump-sum bekostiging.

Dit houdt in dat de schoolbesturen een som geld krijgen, die ze naar eigen inzicht in kunnen zetten voor het invullen van hun personeels- en arbeidsvoorwaardenbeleid. Dankzij het systeem van lump-sum bekostiging is op instellingsniveau ‘maatwerk’ mogelijk geworden dat zal moeten leiden tot een optimale inzet van de beschikbare middelen.

De instellingen krijgen op deze manier niet alleen de verantwoordelijkheid voor het zelf vaststellen van de arbeidsvoorwaarden van hun personeel, maar zullen daarvan ook de financiële gevolgen direct merken. Met de toegenomen autonomie is aldus ook de verantwoordelijkheid van de instellingen toegenomen.

4.4.2 Werkloosheid en het Participatiefonds

Parallel aan de decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming vindt een proces plaats waarbij financiële prikkels op instellingsniveau gepaard gaan met maatregelen voor flankerend beleid. Zo hebben de instellingsbesturen bijvoorbeeld een grotere financiële verantwoordelijkheid gekregen voor de werkloosheid. Daarnaast zijn maatregelen van kracht geworden om werkloosheid te voorkomen en voor de reïntegratie van werklozen in het arbeidsproces.

Tot halverwege de jaren negentig werd gewerkt met een systeem van declaraties.

In 1995 werd het Participatiefonds ingesteld. Uitgangspunt bij de invoering van het Participatiefonds was dat de (kosten van) werkloosheid zouden dalen op het moment dat scholen en besturen direct verantwoordelijk werden voor de kosten van de bij hun instelling veroorzaakte of werkloosheid. Voor het primair en voortgezet onderwijs, de BVE-sector en de onderwijsvoorzieningen is het Participatiefonds ingesteld. Het bestuur van het Participatiefonds bestaat uit besturenbonden / VNG. Alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs en de sectoren BVE¹⁸ zijn verplicht bij het fonds aangesloten. De scholen ontvangen voor de kosten van werkloosheid van de minister van Onderwijs een opslag. Het Participatiefonds int op zijn beurt een premie bij de scholen, die in voorkomende gevallen de kosten van de werkloosheidsuitkering bij het fonds kunnen declareren. Het Participatiefonds toetst daarbij of een voorgenomen ontslag onvermijdbaar is. Voor het Participatiefonds is jaarlijks een bedrag begroot. Indien het bestuur met het begrootte bedrag niet uitkomt, zullen de premies voor de scholen omhoog gaan.

4.4.3 Ziekteverzuim en het Vervangingsfonds

Terugdringing van het ziekteverzuim is een belangrijk onderdeel van het onderwijsbeleid, zowel op centraal als op decentraal niveau. Het ziekteverzuim van een leraar heeft immers directe invloed op de kwaliteit van het onderwijs.

Het hoge ziekteverzuim in het onderwijs tijdens de jaren negentig vroeg om extra maatregelen voor preventie en reïntegratie.

Vervanging voor zieke onderwijzers is in het primair en voortgezet onderwijs geregeld middels het Vervangingsfonds. Bij de instelling van dit fonds hebben de sociale partners de verplichting op zich genomen het ziekteverzuim en de arbeidsongeschiktheid in het primair en voortgezet onderwijs terug te dringen.

Om de kosten van vervanging van ziek personeel in het primair en voortgezet onderwijs te betalen, krijgen de instellingen een opslag van de minister. Het Vervangingsfonds int een premie bij de scholen, die vervolgens bij het fonds de kosten voor vervanging van ziek personeel kunnen declareren.

In het reglement van dit fonds is de mogelijkheid tot premiedifferentiatie opgenomen. Via dit systeem kan een werkgever die geen deugdelijk ziekteverzuimbeleid voert, een negatief verschil tussen opslag en premie krijgen.

5. ACTOREN

De arbeidsvoorwaarden voor de sector onderwijs en wetenschappen komen tot stand in een omvangrijk besluitvormingsproces. Dit proces speelt zich af op verschillende niveaus waarbij een groot aantal actoren is betrokken. Belangrijke actoren zijn het kabinet, het parlement en de organisaties van werkgevers en werknemers. De actoren komen elkaar in verschillende rollen en aan verscheidene onderhandelingstafels tegen.

Kabinet

In het kabinet wordt jaarlijks in het kader van de begrotingsonderhandelingen de arbeidsvoorwaardenruimte vastgesteld. Daarnaast komt ook een veelheid van meer specifieke zaken rond arbeidsvoorwaarden in het kabinet aan de orde. Overleg over de arbeidsvoorwaarden vindt met name in de Raad voor de Rijksdienst (RRDIA) plaats (onderraad van de MR). Van deze actor zijn geen handelingen opgenomen.

De minister van Onderwijs (1945 -)

De minister van Onderwijs speelt de hoofdrol op het terrein van de arbeidsvoorwaarden voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen. De minister vertegenwoordigt het Kabinet naar werkgevers en werknemers in het onderwijsveld, zorgt voor de bekostiging van het onderwijs en stelt wet- en regelgeving op.

De minister van Landbouw (1945 -)

De minister van Landbouw speelt de hoofdrol op het terrein van de arbeidsvoorwaarden voor het onderwijzend en wetenschappelijk personeel in de sector landbouw en natuurlijke omgeving. De minister vertegenwoordigt het Kabinet naar werkgevers en werknemers in het landbouwonderwijs, zorgt voor de bekostiging van het landbouwonderwijs en stelt wet- en regelgeving op.

De minister van Binnenlandse Zaken (1945 -)

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is coördinerend bewindspersoon voor het arbeidsvoorwaardenbeleid bij de rijksoverheid. Vanaf 1993 vindt het overleg over de arbeidsvoorwaarden van het rijkspersoneel plaats in acht sectoren. Over een beperkt aantal onderwerpen, waaronder pensioenen, wordt door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties nog steeds centraal overlegd in de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid.

Vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen

Het overleg tussen de Staten-Generaal en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen vindt voornamelijk plaats in de Vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen.

De Adviescommissie Overheidspersoneelsbeleid (AOP)

De Adviescommissie Overheidspersoneelsbeleid is het ambtelijke voorportaal van de Raad voor de Rijksdienst (RRDIA) en heeft als taak het al dan niet op diens verzoek adviseren van de minister van BZK over maatregelen die betrekking hebben op het overheidspersoneel.

Verbond Sectorwerkgevers Overheid (VSO) (1992 -)

Het Verbond Sectorwerkgevers Overheid in eind 1992 ingesteld bij een overeenkomst tussen de ministers van Binnenlandse Zaken, van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, van Defensie, van Justitie, en het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, en de Unie van Waterschappen.

Het verbond heeft tot taak

het arbeidsvoorwaardenbeleid in de verschillende sectoren op hoofdlijnen op elkaar af te stemmen, de gezamenlijke inbreng van de sectorwerkgevers ten behoeve van kabinetsbeslissingen voor te bereiden, alsook te fungeren als centraal coördinatiepunt voor de verzameling en verwerking van noodzakelijk geachte gegevens inzake arbeidsvoorwaarden, inkomen, werkgelegenheid en arbeidsmarkt bij de overheid. Het secretariaat van het VSO wordt gevoerd door de directie Arbeidszaken overheid, onderdeel van het Directoraat-generaal voor Management en Personeelsbeleid van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Het VSO fungeert als centraal werkgeversplatform voor de overheidssectoren.

Het VSO heeft een bestuurlijke en een ambtelijke geleiding. Het bestuurlijk VSO, voorgezeten door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkszaken adviseert het kabinet over de strategische hoofdlijnen voor het arbeidsvoorwaardenbeleid. De dagelijkse coördinatie berust bij het ambtelijk VSO. Voor de feitelijke voorbereiding en uitwerking van het beleid is een aantal werkgroepen ingesteld, die aan het ambtelijk VSO rapporteren. Het VSO is vertegenwoordigd in een aantal paritaire bestuursorganen als ROP en ABP.

De Centrale Commissie Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (CGOA), (1945 – 1995)

De Centrale Commissie Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken is ingesteld bij Wet van 20 december 1919 (Stb.1919/819). In de CGOA werd overleg gepleegd tussen de Centrale Commissie, waarin vertegenwoordigers van de centrales van overheidspersoneel zitting hadden, en de minister van Binnenlandse Zaken. In artikel 105 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement was vastgelegd dat over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van ambtenaren niet werd beslist, dan nadat door de minister van Binnenlandse Zaken daarover met de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken overleg was gepleegd.

De Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken bestond uit vertegenwoordigers van: de Algemene Centrale van Overheidspersoneel; de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel; het Ambtenarencentrum; de Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen; en vertegenwoordigers van andere tot het overleg toegelaten verenigingen van ambtenaren.

De CGOA is in 1995 vervangen door de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid, als gevolg van de invoering van het sectorenmodel.

Commissie Centraal Onderwijs Overleg (CCOO) (1977 – 1995)

De Commissie Centraal Onderwijs Overleg werd in 1977 ingesteld door minister Van Veen. Gedurende de eerste twee jaar van haar bestaan heette de commissie: Centraal Onderwijsoverleg (COO), en bestond ze uit een Centrale Overlegraad (COR) en 5 sectorraden. In 1979 werd de instellingsbeschikking gewijzigd. Bij deze wijziging kreeg de commissie de naam Commissie Centraal Onderwijs Overleg, en werden de sectorraden opgeheven.

Tijdens haar bijna twintig jarig bestaan was de Commissie Centraal Onderwijs Overleg het belangrijkste overlegorgaan in het primair en het voortgezet onderwijs. De CCOO had als doelstellingen het voeren van overleg, met name over voorgelegde problemen in het kleuter, lager en voortgezet onderwijs, en zo mogelijk tot een gemeenschappelijk standpunt te komen over de problemen en de eventuele verschillen in opvattingen te signaleren. Aan het overleg in de CCOO namen vier landelijke overkoepelende organisaties deel: de Nederlandse Algemene Bijzondere Schoolraad (NABS), het Contactcentrum Bevordering Openbaar Onderwijs (CBO-VNG), de Stichting Nederlandse Protestants-Christelijke Schoolraad (NPCS), en de Nederlandse Katholieke Schoolraad (NKSR). Met de ingrijpende wijziging van het overlegstelsel in 1995 is de CCOO opgegaan in het Onderwijsoverleg Primair en Voortgezet Onderwijs (OPVO).

Onderwijsoverleg Primair en Voortgezet Onderwijs (OPVO) (1995 -)

In 1995 werd het Onderwijsoverleg Primair en Voortgezet Onderwijs ingesteld als opvolger van het Overlegorgaan voor het Voortgezet Onderwijs (OOVO) en de Commissie Centraal Onderwijs Overleg. De OPVO kent geledingen voor schoolbesturen, ouder, onderwijzend personeel, schoolleiders, en leerlingen. Enkele tientallen organisaties treden via dit orgaan in overleg met de centrale overheid over beleidsvoorstellen die het primaire en voortgezet onderwijs betreffen.

Bijzondere Commissie Onderwijspersoneel ([1975] – 1992)

Artikel 113 van het ARAR geeft elke minister de mogelijkheid (indien het aantal ambtenaren werkzaam bij het ministerie en/of bij een of meer daaronder ressorterende diensten, bedrijven of instellingen dit wettigt) te bepalen, dat over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van die ambtenaren inclusief het personeelsbeleid, niet wordt beslist, dan nadat daarover overleg is gepleegd met een Bijzondere Commissie. In de periode voor 1975 had de minister van Onderwijs een aantal Bijzondere Commissies ingesteld, voor verscheidene onderwijssectoren.

In 1975 werd bij KB de Bijzondere Commissie Onderwijspersoneel ingesteld. Met deze Bijzondere Commissie diende vervolgens overleg gepleegd te worden alvorens een verandering in de rechtstoestand van het onderwijzend personeel kon worden doorgevoerd.

In 1992 is de commissie samen met het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs opgegaan in de Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen (SCOW). In deze Sectorcommissie wordt overleg gevoerd over zaken van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel van instellingen voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs (COPWO) (1974 – 1992)

Voor het personeel van de rijksinstellingen van wetenschappelijk onderwijs was in 1974 het Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk personeel tot stand gekomen. Naar dit besluit wordt ook wel verwezen met de term ‘COPWO-Statuut’, omdat bij dit besluit het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs (COPWO) werd ingesteld. De minister van Onderwijs is ingevolge artikel 3 van het besluit verplicht met het COPWO te overleggen over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel wetenschappelijk onderwijs, met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd.

Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen (SCOW) (1992 -)

In 1992 kwam de Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen (SCOW) voort uit de Bijzondere Commissie Onderwijspersoneel en het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs. Met de SCOW wordt door of namens de minister van Onderwijs overleg gevoerd met de werknemersorganisaties over zaken van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijs- en onderzoekpersoneel, met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd. De Sectorcommissie bestaat uit vertegenwoordigers van de vier centrales voor overheidspersoneel (ACOP, CCOOP, AC, en CMHF). De voorzitter van de SCOW wordt aangewezen door de minister van Onderwijs, en vertegenwoordigt hem ook. De voorzitter van de SCOW kan terzijde worden gestaan door adviseurs die door de minister zijn aangewezen. De sectorcommissie vindt zijn wettelijke basis in het Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel, alsook in de overlegbepalingen van de verscheidene onderwijswetten.

Werkgeversoverleg primair onderwijs, voortgezet onderwijs, beroeps- onderwijs en volwasseneducatie (WGO)

Het overleg dat de minister van Onderwijs voert met de werkgeversorganisaties vindt éénmaal per maand plaats in het Werkgeversoverleg Onderwijs. In dit overleg wordt overlegd over rechtspositionele en schoolorganisatorische aangelegenheden voor de sectoren PO, VO en BVE.

In het WGO participeren de vertegenwoordigers van de werkgevers in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, beroeps- en volwasseneducatie, en de minister van Onderwijs als sectorwerkgever. Onderwerpen van overleg zijn: aangelegenheden die ook onderwerp van overleg zijn in de SCOW en die de (school)organisatie raken; werkgeversaangelegenheden waarover de minister overleg voert in het Kabinet, het VSO en in de Raad voor het Overheids-

personeelsbeleid; informatie-uitwisseling met betrekking tot de totstandkoming en de inhoud van de subsectorale CAO's.

Werkgeversberaad Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WBHW)

In het Werkgeversberaad Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek wordt overleg gevoerd door of namens de minister van Onderwijs en de verenigingen van instellingen voor hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek over de hoofdlijnen van arbeidsvoorwaardelijke zaken waarover door de minister als sectorwerkgever overleg wordt gevoerd met de SCOW, alsook over de hoofdlijnen van zaken waarover de minister in het belang van het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek overleg voert met het kabinet.

Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid (ROP) (1995 -)

In de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid overleggen de sectorwerkgevers van de overheid met de centrales onder leiding van een onafhankelijke voorzitter, met het doel te komen tot aanbevelingen voor het sectoroverleg. Onder de ROP ressorteert een groot aantal werkgroepen.

De Onderwijsraad

De Onderwijsraad is een belangrijk adviesorgaan van het ministerie van OCenW. De Raad is in 1919 opgericht naar aanleiding van de pacificatie en de grondwetswijziging van 1917. De oorspronkelijke functie van de Onderwijsraad is 'het waarborgen van een gelijkwaardige behandeling van het openbaar en bijzonder onderwijs met inachtneming van de eigen positie van beide, en het voorkomen van de negatieve concurrentie tussen de onderwijsstelsel en het voorkomen van een nieuwe schoolstrijd'¹⁹. De Onderwijsraad heeft tot taak de minister van OCenW desgevraagd of uit eigen beweging te adviseren over vraagstukken van algemeen onderwijsbeleid. Ook adviseert zij de minister van LNV met betrekking tot het landbouwonderwijs.

De Projectorganisatie Normalisatie Overlegstelsel

De Projectorganisatie Normalisatie Overlegstelsel is op 13 augustus 1992 ingesteld bij ministeriële beschikking. De Projectorganisatie had als taak: "Het voorbereiden van besluitvorming door de Bestuursraad over – aan de nieuwe overlegstructuur en werkgeversrol aangepaste – werkwijze, bevoegdheidsverdeling, organisatie, en instrumentarium voor arbeidsvoorwaardenvorming, overlegprocedures, beheersing van arbeidsvoorwaardenruimte, en de hierop betrekking hebbende informatievoorziening; het coördineren van beleidsinitiatieven van en naar het (boven)sectorale overleg in de nieuwe structuur en rol; het zorgdragen voor tijdige en effectieve inbreng van de producten van de projectorganisatie in het onderhandelingstraject van het arbeidsvoorwaardenpakket 1993; het zorgdragen voor het tijdig formuleren van te stellen eisen aan toekomstige sectoralisatie van bovenwettelijke sociale en aanvullende pensioenregelingen".

De projectorganisatie bestond uit één stuurgroep en twee werkgroepen; één voor financiële arbeidsvoorwaardenvorming en één voor informatievoorziening.

Het Fonds arbeidsongeschiktheidsverzekering overheidspersoneel (FAOP), (1994 -)

In 1994 werd bij de Wet financiële voorzieningen privatisering ABP (Stb.1994/302) een publiekrechtelijk orgaan ingesteld met als doel het bijeenbrengen van middelen en het beheren van die middelen. De bestuursleden van dit Fonds arbeidsongeschiktheidsverzekering overheidspersoneel worden benoemd door de sectorwerkgever overheid en door de centrales van overheidspersoneel. De minister van Binnenlandse Zaken oefent toezicht uit op het fonds. De uitvoering wordt gedaan door de stichting Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid voor Overheid en onderwijs (USZO).

De Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs (VF/BGZ), (1992-)

De Stichting VF/BGZ is een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan, op initiatief van het ministerie van OCenW opgericht op 1 januari 1992. De positie van de Stichting is verankerd in de onderwijswetten en het Besluit VF. De Stichting Vervangingsfonds heeft twee taken: de aangesloten scholen waarborgen bieden voor de kosten van vervanging bij afwezigheid van personeel; en de bedrijfsgezondheidszorg in het onderwijs invoeren en instandhouden en de kwaliteit van die zorg bevorderen en bewaken.

De Stichting Participatiefonds (PF) (1995 -)

De Stichting PF is een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan, op initiatief van het ministerie van OCenW opgericht op 1 augustus 1995. De Wet PF en het Besluit PF zijn de formele documenten waaraan de Stichting PF haar positie ontleent. De Stichting Participatiefonds heeft tot taak: de aangesloten scholen waarborgen bieden voor de kosten van werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgeld voor gewezen onderwijspersoneel; en de arbeidsparticipatie van gewezen onderwijspersoneel bevorderen met het oog op beheersing van de kosten van de werkloosheidsuitkeringen en herplaatsingswachtgeld.

De Stichting Uitvoeringsinstelling sociale zekerheid voor overheid en onderwijs (USZO), (1995-)

Bij de Wet houdende regels met betrekking tot de oprichting van de Stichting Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid voor Overheid en onderwijs stelde de minister van Binnenlandse Zaken in 1995 de USZO in. De USZO heeft tot taak het administratief uitvoeren van regelingen op het terrein van de sociale zekerheid voor (gewezen) overheids- en onderwijspersoneel.

De Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs ([1998-])

De Minister van Onderwijs stelt jaarlijks een budget beschikbaar ten behoeve van de vergoeding van de kosten van werkzaamheden in verband met het georganiseerd overleg en voor vakbondswerkzaamheden voor onderwijspersoneel van de instellingen. Op grond van de Regeling Georganiseerd Overleg (GO)- en vakbondsfaciliteiten 1998 verdeelt de Stichting Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs dit budget over de centrales voor onderwijspersoneel.

De centrales voor overheidspersoneel:

Algemene Onderwijsbond (AOB)

De Algemene Onderwijsbond is aangesloten bij de FNV. De bond is op 1 januari 1997 ontstaan door een fusie van de onderwijsbonden ABOP en NGL.

Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijzend Personeel (CCOOP)

De CCOOP is een samenwerkingsverband van zeven CNV-bonden voor de collectieve sector. De aangesloten bonden zijn:

- CFO (o.a. rijksambtenaren)
- Onderwijsbonden CNV
- ACP (Algemeen Christelijke Politiebond)
- ACOM (CNV-bond van Militairen)
- Marver (Marechausseevereniging)
- CNV Bedrijvenbond
- VDBZ (Vereniging Dienst Buitenlandse Zaken)

Ambtenarencentrum (AC)

Doel van het Ambtenarencentrum is de materiële en immateriële belangenbehartiging van ambtenaren en onderwijspersoneel. Bij immateriële belangenbehartiging moet men vooral denken aan ambtelijke beroepsethiek. Het Ambtenarencentrum is volgens zijn statuten onafhankelijk van enige geestelijke stroming, levensbeschouwelijke en politieke overtuiging. Concrete doelen die het Ambtenarencentrum nastreeft zijn onder meer:

- gelijke salarisontwikkeling voor ambtenaren en onderwijspersoneel als in het bedrijfsleven
- handhaving van de werkgelegenheid bij de overheid
- geen aantasting van de rechtspositie
- verbetering van de medezeggenschap

Centrale voor Middelbare en Hogere Functionarissen (CMHF)

De CMHF overkoepelt 54 verenigingen van (semi-)overheidspersoneel. Bij de collectieve en individuele belangenbehartiging ligt het accent op de rechten en belangen van middelbare en hogere functionarissen. De CMHF, die geen binding heeft met religieuze of politieke groepen, stelt zich ten doel conflicten te vermijden door in goed overleg zaken te regelen, met kracht van argumenten. De CMHF is aangesloten bij de Vakcentrale MHP.

7. ALGEMENE HANDELINGEN

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komen de handelingen aan de orde die zo algemeen van aard zijn, dat ze het gehele beleidsterrein arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit betreffen. De neerslag van de in dit hoofdstuk genoemde handelingen is derhalve algemeen van aard. Zo zullen er bij handeling nummer 1 producten horen als een beleidsnota waarin de minister zijn beleid ten opzichte van het gehele arbeidsvoorwaardenstelsel voor het onderwijspersoneel uiteenzet.

Heeft een handeling echter specifieke betrekking op één aspect van het arbeidsvoorwaardenbeleid, bijvoorbeeld op de uitkeringen bij ontslag, dan is die handeling met zijn neerslag terug te vinden in het hoofdstuk dat specifiek op dat onderwerp betrekking heeft. Een beleidsnota die enkel het beleid ten aanzien van de uitkeringen bij ontslag van onderwijspersoneel behandelt, zal derhalve vallen onder een handeling in het desbetreffende hoofdstuk, en niet bij deze, veel algemener geformuleerde handelingen.

7.2 Beleidsontwikkeling en evaluatie

1

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van onderwijzend en wetenschappelijk personeel.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen, evaluaties
Opmerking	De minister van Landbouw doet dit voor zover het het landbouwonderwijs betreft. De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

2

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het evalueren van het beleid ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van onderwijzend en wetenschappelijk personeel.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

7.3 Totstandkoming van wet- en regelgeving

3

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het onderwijspersoneel.
Periode	1945 -
Product	Rechtspositiebesluit Onderwijspersoneel (RPBO) (Stb.1985/110)
Opmerking	In 1985 werden middels het RPBO vele regelingen en besluiten voor verscheidene onderwijssectoren verenigd in één veelomvattende regeling. In de loop van de jaren negentig van de twintigste eeuw is de toepasselijkheid van het RPBO voor opeenvolgende sectoren komen te vervallen ten gunste van een globalere regeling per sector.

4

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het geven van nadere regels omtrent de toepassing van het RPBO op het personeel van een rechtspersoon of instelling.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-A1; art.1-A7; en art.1-A8
Product	Ministerieel besluit, circulaire, beleidsregel
Opmerking	De minister kan het RPBO van toepassing verklaren op een rechtspersoon waarvan het personeel volgens de pensioenwet geheel of gedeeltelijk ambtenaar is. Ook kan de minister het RPBO van toepassing verklaren op een publiekrechtelijke of uit de openbare kas bekostigde privaatrechtelijke instelling ter ondersteuning van de volwassen-educatie. Daarnaast dient de minister voorschriften te geven omtrent de toepassing van het RPBO in geval van samenvoegingen of splitsing van instellingen.

5

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in het primair onderwijs.
Periode	1945 -
Grondslag	Kleuteronderwijswet 1955, art.22; art.27; art.30; art.66 Lager onderwijswet 1920, art.30; art.36bis; art.39; art.89
Product	Rechtspositiebesluit KO/LO (Stb.1978/228) Besluit tot wijziging van het Rechtspositiebesluit KO/LO (Stb.1980/662; Stb.1982/463; Stb.1982/464; Stb.1984/050; Stb.1985/098)

6

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden van het personeel in het voortgezet onderwijs.
Periode	1945 -
Grondslag	Wet op het voortgezet onderwijs, 1967, art.39, lid 2; art.43, lid 3; en art.53, lid 4
Product	Rechtspositiebesluit WVO (Stb.1968/377) Besluit tot wijziging van het Rechtspositiebesluit WVO (Stb.1981/686; Stb.1981/774; Stb.1982/464; Stb.1984/560; Stb.1985/098). Kaderbesluit Rechtspositie VO (Stb.1995/371).

7

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in het nijverheidsonderwijs.
Periode	1945 – 1967
Grondslag	Nijverheidsonderwijswet 1919, art.16, lid 1; art.28, lid 4
Product	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs (Stb.1935/501) Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs (Stb.1960/377)

8

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in het hoger beroeps- onderwijs.
Periode	1945 – 1999
Product	Besluit voorlopige voorziening in de uitoefening van bevoegdheden inzake individuele personeelsaangelegenheden bij de landbouwhogeschool (Stb.1969/159) Kaderbesluit rechtspositie HBO (Stb.1993/424)
Opmerking	Het Kaderbesluit rechtspositie HBO kwam voor het personeel in het hoger beroepsonderwijs ter vervanging van het RPBO uit 1985.

9

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie.
Periode	1945 -
Product	Kaderbesluit rechtspositie BVE (Stb.1996/408)

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel van de universiteiten en onderzoeksinstellingen.
Periode	1945 – 1999
Grondslag	Hoger onderwijswet (Stb.1876/102), art.67 Ambtenarenwet (Stb. 1929/530), art.12 Wet op het wetenschappelijk onderwijs (1960/559), art.64 Wet maatregelen 1987-1991 inzake voorzieningen w.o., 1987, art.6
Product	Besluit tot vaststelling van een voorlopig rechtspositiereglement hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke staf van de technische hogescholen (Stb.1956/502). Besluit betreffende de bevoegdheden van de curatoren der technische hogescholen ten aanzien van de rechtspositie van het technisch en administratief personeel (Stb.1957/005). Besluit tot voorlopige voorziening in de uitoefening van bevoegdheden inzake individuele personeelsaangelegenheden openbare universiteiten en hogescholen (Stb.1963/115). Besluit houdende regelen met betrekking tot de aanstelling in tijdelijke dienst op proef van een bepaalde categorie der wetenschappelijke medewerkers als bedoeld in artikel 63, tweede lid, onder f, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs (Stb.1975/081). Rechtspositieregeling assistenten in opleiding (Stb.1986/430). Besluit Sociaal Beleidskader II (Stb.1987/424). Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek RWO) (Stb.1995/394). Kaderbesluit rechtspositie personeel universiteiten en onderzoeksinstellingen (Stb.1997/369). Besluit rechtspositie leden van colleges van bestuur van openbare universiteiten (Stb.1998/518).
Opmerking	De minister van Onderwijs doet dit voorzover het de Landbouwuniversiteit Wageningen aangaat.

11

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel van de academische ziekenhuizen.
Periode	1945 – 1996
Grondslag	Wet op het wetenschappelijk onderwijs, 1986, art.108; art.109; art.154; art.159, lid 5; en art.163, lid 2
Product	Rechtspositiereglement academische ziekenhuizen (RRAZ) (Stb.1992/023). Besluit decentralisatie arbeidsvoorwaardenvorming academische ziekenhuizen (Stb.1996/395).

12

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van regels voor loopbaanvorming, salariering, het opmaken en vaststellen van beoordelingen van, en het voeren van functioneringsgesprekken met het personeel bij het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.3.1 en art.3.2
Product	Ministeriële regeling

7.4 Verantwoording van beleid

13

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over het beleid betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen
Opmerking	Het betreft hier de verslaggeving waarvoor geen grondslag kan worden aangewezen in de voor het beleidsterrein specifieke wet- en regelgeving.

14

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW, 1938/1946/1948, art.97 GW, 1953/1956/1972, art.104 GW, 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

15

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de arbeidsvoorwaarden of beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

16

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het beslissen op bezwaarschriften naar aanleiding van beschikkingen betreffende de arbeidsvoorwaarden of beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikkingen

17

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het opstellen van verweerschriften in beroepschriftprocedures betreffende de arbeidsvoorwaarden of beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschriften

7.5 Informatieverstrekking

18

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

19

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

7.6 Onderzoek

20

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek op het terrein van de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapport
Opmerking	Onder vaststellen van het eindrapport wordt ook het in ontvangst nemen van een rapport verstaan.

21

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek op het terrein van de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, brieven, notulen

22

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek op het terrein van de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek op het terrein van de arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

8. GENEESKUNDIGE KEURING VOOR BENOEMING, AKTE VAN BENOEMING, VERKLARING OMTRENT HET GEDRAG EN SOLLICITATIECODE

8.1 Inleiding

Bepalingen ten aanzien van geneeskundige keuring voor benoeming, akte van benoeming, verklaring omtrent het gedrag en de sollicitatiecode zijn meestal opgenomen in de grote kaderbesluiten en rechtspositieregelingen voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.

Tot 1996 was op grond van het ARAR voor elke aanstelling voor een periode van langer dan drie maanden een geneeskundig onderzoek vereist. De geneeskundige onderzoeken werden uitgevoerd door de Rijksdienst voor de Bedrijfsgezondheid en Bedrijfsveiligheid (RBB), voorheen de Rijksgeneeskundige Dienst (RGD). In 1996 werd in artikel 9 van het ARAR opgenomen dat er geen aanstellingskeuring zal plaatsvinden, tenzij daar een specifieke aan de functie ontleende reden voor is.

8.2 Algemene handelingen

8.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

24

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen
Opmerking	De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

25

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid ten aanzien van de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

8.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

26

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -

8.2.3 Verantwoording van beleid

27

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

28

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

29

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

30

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende de aanstelling van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

31

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende de aanstelling van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

8.2.4 Informatieverstrekking

32

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven, en instellingen betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

33

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

8.2.5 onderzoek

34

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapport
Opmerking	Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan.

35

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

36

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

37

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

8.3 Geneeskundige keuring voor benoeming

8.3.1 Aanwijzen keuringsarts

38

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het aanwijzen van een geneeskundige voor een (her)keuring voor de benoeming van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 – 1999
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935/1960, art.9, lid 4 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-B1, lid 1 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-B1, lid 1; art.I-B4, lid 2 RPBO 1985, art.1-B1; art.1-B4
Product	Aanwijzing, beschikking
Opmerking	In 1999 is het bezit van een geneeskundige verklaring als benoemingsvereiste geschrapt (Stb.1999/111).

8.3.2 Keuringsreglement

39

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een keuringsreglement voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 - 1999
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-B1, lid 2 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.B1, lid 2 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-B7, lid 2
Product	Reglement voor keuring van personeel voor nijverheidsscholen (bijlage bij Stb.1935/501 en Stb.1960/377). Keuringsleidraad onderwijs
Opmerking	In 1999 is het bezit van een geneeskundige verklaring als benoemingsvereiste geschrapt (Stb.1999/111).

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van regels met betrekking tot geneeskundige keuring bij aanstelling van personeel bij het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 - 1999
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.2.8
Product	Ministeriële regeling
Opmerking	In 1999 is het bezit van een geneeskundige verklaring als benoemingsvereiste geschrapt (Stb.1999/111).

8.3.3 Geneeskundige verklaring

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een model voor de geneeskundige verklaring voor benoeming.
Periode	1945 - 1999
Bron / Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-B1, lid 4 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.B1, lid 3 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-B1, lid 4 RPBO 1985, art.1-B1
Product	Model voor geneeskundige verklaring voor benoeming
Opmerking	In 1999 is het bezit van een geneeskundige verklaring als benoemingsvereiste geschrapt (Stb.1999/111).

8.3.4 Geneeskundige keuring

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het instellen van een geneeskundig onderzoek in verband met de aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 – 1999
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.7, lid 1
Product	Geneeskundige verklaring
Opmerking	In 1999 is het bezit van een geneeskundige verklaring als benoemingsvereiste geschrapt (Stb.1999/111).

8.3.5 Vergoeding reis- en verblijfkosten

43

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vergoeden van de reis- en verblijfkosten die een persoon heeft gemaakt in verband met een geneeskundige keuring voor benoeming.
Periode	1945 – 1999
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-B1, lid 6 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-B1, lid 6 RPBO 1985, art.1-B1
Product	Reis- en verblijfkostenvergoeding
Opmerking	Reis- en verblijfkosten die gemaakt zijn in verband met een geneeskundige keuring voor benoeming worden vergoed volgens de bepalingen van het Reisbesluit 1971. In 1999 is het bezit van een geneeskundige verklaring als benoemingsvereiste geschrapt (Stb.1999/111).

8.4 Akte van benoeming

44

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het stellen van nadere voorschriften omtrent de inhoud van de akte van aanstelling van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.2-A8, lid 5
Product	Ministeriële regeling, circulaire

45

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het geven van voorschriften voor de wijze waarop aan een onderwijsinstelling twee directeurs benoemd kunnen worden.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-Q204
Product	ministeriële regeling, circulaire

46

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het benoemen van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.50 RPBO 1985, art.1-P2; en art.1-Q104
Product	Beschikking, benoemingsbesluit
Opmerking	In dit benoemingsbesluit staan onder meer de functie en het salaris van de belanghebbende genoemd.

47

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren van de aanstelling van bezoldigd niet-onderwijzend personeel in het nijverheidsonderwijs.
Periode	1945 – 1960
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.6, lid 4 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.50
Product	Beschikking

48

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren van de benoeming in vaste dienst van een betrokkenen die een geneeskundige geschiktheitsverklaring voor bepaalde duur heeft.
Periode	1978 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-B2, lid 2
Product	Beschikking

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het verlenen van ontheffing voor de benoeming van een persoon die blijkens een geneeskundige keuring ongeschikt is verklaard.
Periode	1960 - 1999
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.10 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-B3 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.B13 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-B3 RPBO 1985, art.1-B3
Product	Beschikking
Opmerking	Op basis van dit artikel kan de minister toestemming verlenen voor het in dienst nemen van een persoon die na keuring medisch ongeschikt is verklaard voor de betrekking. Een dergelijke ontheffing kan telkens voor ten hoogste één jaar worden verleend. In 1999 is het bezit van een geneeskundige verklaring als benoemingsvereiste geschrapt (Stb.1999/111).

8.5 Eisen van bekwaamheid

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van eisen van bekwaamheid waaraan het wetenschappelijk personeel moet voldoen om voor een aanstelling in aanmerking te komen.
Periode	1987 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs, 1987, art.29 Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.13.5; en art.14.9
Product	Ministeriële regeling; eisen van bekwaamheid
Opmerking	Deze regeling geldt voor het wetenschappelijk personeel van de universiteiten en de Open Universiteit.

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het goedkeuren tot afwijking voor onbepaalde tijd van de eisen van benoembaarheid.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-N1
Product	Beschikking
Opmerking	Deze goedkeuring kan slechts verleend worden op schriftelijk verzoek van het bevoegd gezag. De minister dient voor het geven van een goedkeuring de Inspectie te horen.

8.6 Sollicitatiecode

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voeren van overleg met personeelsorganisaties inzake een vast te stellen sollicitatiecode.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-B9
Product	Vergaderstukken, notulen
Opmerking	Het bevoegd gezag mag een sollicitatiecode niet vaststellen zonder dat met de betrokken personeelsorganisaties overleg is gevoerd.

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een sollicitatiecode voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-B9
Product	Sollicitatiecode
Opmerking	Het bevoegd gezag mag een sollicitatiecode niet vaststellen zonder dat met de betrokken personeelsorganisaties overleg is gevoerd.

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het stellen van regels ten aanzien van de werving en selectie van personeel bij het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.2.1
Product	Ministeriële regeling

9. VAKANTIE EN (BUITENGEWOON) VERLOF

9.1 Inleiding

Vakantie betreft de aanspraak op een vastgesteld aantal vrije dagen of uren per jaar. Het aantal uren vakantie is afhankelijk van de werktijd, leeftijd en het salaris van de ambtenaar. Vakantie wordt verleend met behoud van bezoldiging.

Verzuim om andere reden dan vakantie heet verlof. Een ambtenaar geniet verlof wanneer hij wegens ziekte of ongeval, of wegens militaire dienst verhinderd is zijn dienst te verrichten. Ook kan aan de beambte kort of lang buitengewoon verlof en ouderschapsverlof worden verleend.

In de periode 1983 – 1985 werden er in het kader van de arbeidsduurverkorting (adv) een aantal extra verlofdagen toegekend. De bepalingen omtrent vakantie waren voor deze extra dagen van overeenkomstige toepassing. Met ingang van 1 augustus 1985 werd de arbeidsduurverkorting uit de sfeer van het extra verlof gehaald en kreeg het vorm in het kader van de werktijden. Daardoor ontstond een verschil tussen de formele arbeidsduur en het feitelijk te werken aantal uren. Het verschil is adv-verlof. Dit verlof kan jaarlijks worden genoten (jaarverlof) of meerjarig worden opgespaard om op later moment te worden opgenomen (spaarverlof).

In de verscheidene rechtspositieregelingen en –besluiten die betrekking hebben op het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen, zijn bepalingen met betrekking tot vakantie en (buitengewoon) verlof opgenomen.

Daarnaast golden nog enkele andere regelingen voor de vakantie en het (buitengewoon) verlof van de werknemers in deze sector.

Tussen 1954 en 1978 was het Verlofbesluit lager onderwijs van kracht (Stb.1954/268). Een vergelijkbare regeling voor het personeel in het kleuteronderwijs, het Verlofbesluit kleuteronderwijs (Stb.1956/500) was tussen 1956 en 1978 van kracht²⁰. Beide regelingen werden ingetrokken met de inwerkingtreding van het Rechtspositiebesluit KO/LO, dat vanaf 1978 de rechtspositie, inclusief de bepalingen ten aanzien van vakantie en verlof, van het personeel in het kleuteronderwijs en lager onderwijs vastlegde.

Tussen 1954 en 1968 gold daarnaast het Vakantieuitkeringsbesluit N.O. (Stb.1954/405), dat het recht van het personeel in het nijverheidsonderwijs op een vakantie-uitkering regelde. In dit besluit was vastgelegd dat het personeel in het nijverheidsonderwijs op dezelfde voet als de burgerlijke Rijksambtenaren een vakantie-uitkering ontvingen. Het besluit werd, evenals de Wet op het Nijverheidsonderwijs en alle andere daarmee samenhangende besluiten, in 1967 ingetrokken ingevolge de Overgangswet WVO (Stb.1967/386).

In de jaren negentig zijn voor verschillende sectoren in het onderwijs bijzondere vormen van verlof geïntroduceerd, zoals (de aflopende regeling van) het opfrisverlof, het seniorenverlof, het sabbatsverlof en het bapo-verlof.

Sabbatsverlof en seniorenverlof zijn vormen van spaarverlof in het kader van de

arbeidsduurverkorting. Bij het sabbatsverlof wordt opgespaarde adv voor een lange aaneengesloten verlofperiode opgenomen. Bij het seniorenverlof kan de jaarlijks toegekende en eventueel opgespaarde adv, na het bereiken van een bepaalde leeftijd worden opgenomen in de vorm van reductie van de weektaak. Daarnaast bestaat er nog het bapo-verlof (bevordering arbeidsparticipatie ouderen) bedoeld om de deelname aan het arbeidsproces voor senioren aantrekkelijker te maken door de feitelijke werktijd te verminderen. Het bapo-verlof kan worden gecombineerd met het seniorenverlof.

9.2 Algemene handelingen

9.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

55

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen, en coördineren van het beleid betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen
Opmerking	De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

56

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid ten aanzien van de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

9.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

57

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verlofbesluit lager onderwijs (Stb.1954/268) Verlofbesluit kleuteronderwijs (Stb.1956/500) Vakantiewaarschijningsbesluit N.O. (Stb.1954/405)
Opmerking	Veel bepalingen ten aanzien van vakantie en verlof zijn opgenomen in meer omvattende kaderbesluiten en rechtspositieregelingen.

9.2.3 Verantwoording van beleid

58

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over het beleid ten aanzien van de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

59

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

60

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

61

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende de vakantie of het (buitengewoon) verlof van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

62

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende de vakantie of het (buitengewoon) verlof van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

9.2.4 Informatieverstrekking

63

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

64

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

9.2.5 Onderzoek

65

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapport

66

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notulen, brieven, notities

67

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de vakantie en het (buitengewoon) verlof van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

9.3 Vakantie-uitkering

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een vakantie-uitkering aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-L1; art.1-L2; art.1-L3; en art.1-L4
Product	Beschikking

9.4 Vakantieverlof

9.4.1 Regelen vakantieperiodes

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van nadere regels met betrekking tot de schoolvakanties voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.22, lid 2
Product	Ministeriële regeling, circulaire

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het stellen van nadere regels voor het verlenen van vakantie-verlof buiten de schoolvakanties.
Periode	1978 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C2, lid 2
Product	Ministeriële regeling, circulaire

72

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van een van de regels afwijkende periode van vakantieverlof voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.17, lid 2
Product	Beleidsregel, circulaire
Opmerking	Indien de minister niet het bevoegd gezag van een instelling is, dient hij aan de regeling zijn goedkeuring te geven.

73

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren dat het bevoegd gezag een van de regels afwijkende periode van vakantieverlof voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen vaststelt.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.17, lid 2
Product	Goedkeuringsbesluit

74

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van regels voor de duur van het vakantieverlof en hetgeen op de vakantie betrekking heeft voor het personeel van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.16.12
Product	Ministeriële regeling

75

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de begindatum van de periode van verlof met Kerstmis en Pasen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-C19
Product	Beleidsregel, circulaire

9.4.2 Toekennen en intrekken vakantieverlof

76

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen of intrekken van vakantieverlof van een personeelslid in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.19, lid 1 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.24, lid 1 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-C5, lid 1; art.I-C2, lid 2 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C5, lid 1 RPBO 1985, art.1-C7; art.1-C11; art.1-C16; en art.1-C22
Product	Beschikking
Opmerking	Het vakantieverlof kan worden ingetrokken in geval van rampen en andere zeer buitengewone omstandigheden. De minister doet van zijn beslissing tot het intrekken van vakantieverlof mededeling aan de Inspectie.

9.4.3 Vergoeden schade bij intrekking verlof

77

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een schadevergoeding in verband met de intrekking van het vakantieverlof van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.19, lid 2 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.24, lid 2 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-C5, lid 2 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C5, lid 2 RPBO 1985, art.1-C5; art.1-C8; art.1-C13; art.1-C18; en art.1-C26
Product	Vergoeding
Opmerking	Indien de minister niet zelf het bevoegd gezag is van een instelling, dient hij zijn goedkeuring aan het toekennen van de vergoeding te geven.

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren dat het bevoegd gezag van een onderwijsinstelling de materiële schade die een belanghebbende heeft geleden als gevolg van de intrekking van zijn vakantieverlof vergoedt.
Periode	1945 – 1960
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.19, lid 2
Product	Goedkeuringsbesluit

9.4.4 Ter beschikking houden tijdens vakantie

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bepalen dat een betrokkene in de sector onderwijs en wetenschappen zich gedurende zijn vakantieverlof ter beschikking houdt ten behoeve van werkzaamheden van onderwijskundige of schoolorganisatorische aard.
Periode	1960 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.22, lid 3 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C3, lid 3
Product	Beschikking
Opmerking	De minister bepaalt dit in overleg met de belanghebbende; en doet van zijn beslissing mededeling aan de Inspectie.

9.5 Buitengewoon verlof

9.5.1 regelen voorwaarden buitengewoon verlof

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van voorschriften voor het verlenen van buitengewoon verlof in verband met overleg- en advieswerkzaamheden.
Periode	1978 –
Bron	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C13 RPBO 1985, art.1-C38, lid 3
Product	Ministeriële regeling

81

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het geven van nadere voorschriften voor het verlenen van verlof in verband met niet genoten arbeidsduurverkortings aan personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-C41
Product	Ministeriële regeling, circulaire

82

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de regels voor buitengewoon verlof voor het personeel van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.7.10
Product	Ministeriële regeling

9.5.2 Toekennen en intrekken buitengewoon verlof

83

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van buitengewoon verlof aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-C6, lid 1; art.I-C7, lid 1 en lid 5 RPBO 1985, art.1-C3; art.1-C29, lid 1; art.1-C31, lid 1; en art.1-C38
Product	Beschikking
Opmerking	Het opschorten of intrekken van lang buitengewoon verlof gebeurt op verzoek van de belanghebbende.

84

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van buitengewoon verlof van lange duur ten behoeve van wetenschappelijke doeleinden aan een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.7.8
Product	Beschikking

85

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren van de toekenning van buitengewoon verlof aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-C6, lid 1 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C11, lid 2
Product	Goedkeuringsbesluit
Opmerking	Het gaat hier bijvoorbeeld om verlof voor het uitoefenen van het lidmaatschap van een examencommissie, voor het optreden als rijksgecommitteerde bij een examen, in het geval van zeer ernstige ziekte van echtgenoot, ouders of kinderen.

86

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verklaring dat het algemeen belang in overwegende mate wordt gediend met het verlenen van lang buitengewoon verlof aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen in het kader van internationale hulpverlening aan ontwikkelingslanden.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-C11, lid 1 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C10, lid 1d
Product	Verklaring
Opmerking	De minister van Onderwijs stelt deze verklaring in overeenstemming met de minister van Binnenlandse Zaken op.

Actor	De minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake het opstellen van een verklaring dat het algemeen belang in overwegende mate gediend wordt met het verlenen van lang buitengewoon verlof aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen in het kader van internationale hulpverlening aan ontwikkelingslanden.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-C11, lid 1 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C10, lid 1d
Product	Overlegverslagen, notulen

9.5.3 Goedkeuren bezoldiging buitengewoon verlof

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het geven van nadere voorschriften voor het al dan niet toekennen van bezoldiging in verband met buitengewoon verlof.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-C29, lid 3; en art.1-C31, lid 2
Product	Ministeriële regeling, circulaire

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren van de toekenning en de voorwaarden voor het verlenen van lang buitengewoon verlof aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.20, lid 3 Verlofbesluit lager onderwijs, 1954, art.32 Verlofbesluit kleuteronderwijs, 1956, art.25 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.27 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-C7, lid 2 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.C6, lid 2 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-C7, lid 2
Product	Goedkeuringsbesluit

9.6 Verlof wegens militaire dienst

90

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bepalen of een ongehuwde belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen die verlof wegens militaire dienst geniet, als enige kostwinner wordt beschouwd.
Periode	1945 -
Grondslag	Verlofbesluit lager onderwijs, 1954, art.25, lid 3 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.15, lid 3 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-D3, lid 3 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.D3, lid 3 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-D3, lid 3; en art.I-D5, lid 3 RPBO 1985, art.1-D3, lid 3
Product	Beschikking
Opmerking	De bepaling of een belanghebbende enige kostwinner is of niet, is van belang voor de bepaling van de hoogte van de burgerlijke bezoldiging in verband met militaire dienst.

10. VERLOF EN AANSPRAKEN WEGENS ZIEKTE

10.1 Inleiding

Tot 1998 waren ambtenaren uitgesloten van de sociale verzekering ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidverzekering. Tot op heden zijn de ambtenaren uitgesloten van de sociale verzekering ingevolge de Ziektewet.

Vanwege deze uitsluiting waren in het ARAR en andere maatregelen van bestuur voor ambtenaren regelingen getroffen in verband met ziekte, het recht op bezoldiging bij ziekte, en het recht op een tegemoetkoming in de ziektekosten. Hiertoe worden tevens de bepalingen met betrekking tot zwangerschaps- en bevallingsverlof gerekend.

In 1982 had de overheid ter wille van de rechtsgelijkheid tussen ambtenaren en niet-ambtenaren de Interim-regeling ziektekosten ambtenaren 1982 in het leven geroepen. Op grond hiervan gaf de overheid haar werknemers twee maal per jaar een tegemoetkoming in de ziektekosten. Daarnaast stelde de overheid een regeling in op grond waarvan een toeslag en aanvullende toeslag werden verleend om negatieve inkomenseffecten te compenseren die waren ontstaan bij de invoering van de nominale premie in de ziekenfondsverzekering en uitbreiding van de aanspraken op grond van de AWBZ.

In het kader van de decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming is ook de vergoeding van de tegemoetkoming in de ziektekosten onderwerp van decentraal overleg geworden. Dit betekende dat voor de onderwijssector een apart besluit over de tegemoetkoming in de ziektekosten en een toeslag ter compensatie van de relatieve inkomenseffecten nodig was.

Daarom werd in 1995 het Besluit tegemoetkoming ziektekosten en inkomens-
toeslag onderwijs- en onderzoekpersoneel (Stb.1995/251) van kracht.

Dit besluit kwam voor het personeel in de sector onderwijs en onderzoek in de plaats van de Interim-regeling ziektekosten ambtenaren 1982 en het Besluit inkomens-
toeslag belanghebbenden in de zin van de Interim-regeling ziektekosten ambtenaren 1982. Met de inwerkingtreding van het nieuwe besluit, werd tevens het Besluit gewijzigde betaalmaanden Interim-regeling ziektekosten ambtenaren 1982 ingetrokken.

Bij de invoering van het besluit was bewust besloten niet verder te gaan dan een codificatie van de op dat moment geldende regelgeving.

Na sectoralisatie van de arbeidsvoorwaardenvorming in 1995 waren nog enkele onderwerpen punten van overleg op centraal niveau, zoals de pensioenen en vut. Ook de Regeling ziektekostenvoorziening overheidspersoneel (Zvo-regeling) was een onderwerp waarover nog centraal door de minister van Binnenlandse Zaken en de centrales van overheidspersoneel werd onderhandeld.

Ten einde ook op het terrein van de ziektekostenvoorziening te kunnen komen tot sectorale arbeidsvoorwaardenvorming is de Zvo-regeling in 1997 ingetrokken onder gelijktijdige totstandbrenging van vijf sectorale regelingen.

Voor de sector onderwijs en wetenschappen is dat de Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs- en onderzoekpersoneel (Stb.1997/357). Inhoudelijk was deze regeling bij zijn totstandkoming gelijk aan de Zvo-regeling. Ter uitvoering van deze regeling is in 1999 het Besluit uitvoering Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoekpersoneel tot stand gekomen (Stcrt.2000/55).

10.2 Algemene handelingen

10.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

91

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen

92

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het evalueren van het beleid betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

10.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

93

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het (mede)voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Besluit tegemoetkoming ziektekosten en inkomenstoelage onderwijs- en onderzoekpersoneel (Stb.1995/251). Besluit houdende wijziging van het Besluit tegemoetkoming ziektekosten en inkomenstoelage onderwijs- en onderzoekpersoneel (Stb.1995/455). Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel (Stb.1995/703). Besluit houdende wijziging van het Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel (Stb.1997/038). Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoekpersoneel (Besluit tot vervanging van de Regeling ziektekostenvoorziening overheidspersoneel door sectorale regelingen) (Stb.1997/357). Besluit uitvoering Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoekpersoneel (Ministerie van Onderwijs: AB/A&A/1999-9472).

94

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het van toepassing verklaren van het Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel op een rechtspersoon.
Periode	1995 -
Grondslag	Tijdelijke besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.1b, ten 70
Product	Regeling van toepassingverklaring van het Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel en het Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel op de Vereniging landelijke organen beroepsonderwijs (COLO) (BVE/DenR/AV-9600.5843)

95

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het van toepassing verklaren van de Regeling ziektekosten- voorziening onderwijs en onderzoekpersoneel op categorieën van personen wier bezoldiging, uitkering of pensioen direct of indirect ten laste van het Rijk komen.
Periode	1997 -
Grondslag	Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoek- personeel, 1997, art.4, lid 2
Product	Ministeriële regeling, circulaire

96

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van nadere voorschriften met betrekking tot de ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoekpersoneel.
Periode	1997 -
Grondslag	Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoek- personeel, 1997, art.12
Product	Besluit uitvoering Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoekpersoneel (Ministerie van Onderwijs: AB/A&A/1999-9472).

10.2.3 Verantwoording van beleid

97

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over het verlof en de aanspraken wegens ziekte van het personeel in de sector onder- wijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

98

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

99

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

100

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende het verlof of de aanspraken wegens ziekte van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

101

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende het verlof of de aanspraken wegens ziekte van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

10.2.4 Informatieverstrekking

102

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

103

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van het verlof en de aanspraken wegens ziekte van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

10.2.5 Onderzoek

104

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapporten o.a. Rapport Ziekteverzuimonderzoek 1997 Rapportage Ziekteverzuimcijfers PO/VO 1998
Opmerking	Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan.

105

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

106

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

107

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het verlof en de aanspraken wegens ziekte van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

10.3 Ziekteverlof

108

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van nadere voorschriften volgens welke het bevoegd gezag kan worden verplicht aan de minister mededeling te doen van afwezigheid tijdens ziekte van een personeelslid in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1978 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.1-E2, lid 1 RPBO 1985, art.1-E2, lid 1
Product	Ministeriële regeling, circulaire
Opmerking	Indien de afwezigheid langer dan drie maanden duurt, doet het bevoegd gezag hiervan mededeling aan de Inspectie.

10.4 Bezoldiging tijdens ziekte

109

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren dat de bezoldiging wordt voortgezet van een belanghebbende die gedurende twee jaar ziekteverlof geniet.
Periode	1945 -
Grondslag	Verlofbesluit lager onderwijs, 1954, art.5, lid 2 Verlofbesluit kleuteronderwijs, 1956, art.5, lid 2
Product	Beschikking, goedkeuringsbesluit

110

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het geheel of gedeeltelijk vervallen verklaren van de aanspraak op bezoldiging tijdens ziekte, indien de belanghebbende zich niet houdt aan de voorschriften ten aanzien van ziekteverlof.
Periode	1968 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E12 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.E12 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E12 RPBO 1985, art.1-E12 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.15, lid 1
Product	Beschikking
Opmerking	De bezoldiging kan bijvoorbeeld komen te vervallen indien een belanghebbende weigert zich te onderwerpen aan een geneeskundig onderzoek, of indien hij tijdens de zijn ziekteverlof voor zichzelf of derden arbeid verricht.

10.5 Onderzoek bij ziekte

10.5.1 Geneeskundig onderzoek

111

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van nadere voorschriften omtrent het geneeskundig onderzoek.
Periode	1968 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E16, lid 6 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E16, lid 6
Product	Ministeriële regeling, circulaire

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen van een geneeskundige in verband met een geneeskundig onderzoek wegens ziekte.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.22, lid 2; art.23, lid 3; art.32, lid 1 en lid 2 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.31, lid 3; art.34, lid 2; en art.37, lid 2 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.E1 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E1
Product	Beschikking
Opmerking	In het Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs uit 1935 is sprake van een tuberculose-arts.

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het instellen van een geneeskundig onderzoek van een belanghebbende die ziekteverlof geniet.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.22, lid 1; art.27 Verlofbesluit lager onderwijs, 1954, art.6, lid 2 Verlofbesluit kleuteronderwijs, 1956, art.6, lid 2 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.29, lid 1; art.36 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E14; art.I-E16; art.I-E17, lid 1 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.E14; art.E16; art.E17 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E14; art.I-E16; art.I-E17, lid 1 RPBO 1985, art.1-E14; en art.1-E15 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.2, lid 4; art.17, lid 1; art.20, lid 1
Product	Beschikking, geneeskundige verklaring
Opmerking	De belanghebbende die bezwaar heeft tegen de conclusie van het geneeskundig onderzoek, kan daartegen bezwaar maken.

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het instellen van een geneeskundig onderzoek van een belanghebbende die niet reeds ziekteverlof geniet.
Periode	1968 –
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E15; en art.I-E16 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.E15; en art.E16 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E15; en art.I-E16 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.18, lid 1
Product	Beschikking, geneeskundige verklaring
Opmerking	De minister kan een dergelijk onderzoek instellen indien naar zijn oordeel daarvoor gegronde redenen bestaan. Indien een belanghebbende in verband met werkzaamheden aan bijzonder gevaar voor zijn gezondheid blootstaat, dan wel aan bijzondere gezondheidseisen moet voldoen, kan de minister hem aan periodiek geneeskundig onderzoek onderwerpen. De belanghebbende die bezwaar heeft tegen de conclusie van het geneeskundig onderzoek, kan daartegen bezwaar maken.

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift ingesteld tegen de conclusie van een geneeskundig onderzoek van een belanghebbende die ziekteverlof geniet.
Periode	1945 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-E16
Product	Beschikking
Opmerking	Na ontvangst van het bezwaarschrift wordt hernieuw geneeskundig onderzoek ingesteld. Hieraan kan een door de belanghebbende aangewezen geneeskundige deelnemen. De conclusie van deze geneeskundige commissie is bindend.

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van nadere regels voor de bedrijfsgezondheidskundige begeleiding van het personeel van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.8.1
Product	Ministeriële regeling, circulaire

10.5.2 Aard van de werkzaamheden

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen of de ziekte, uit hoofde waarvan de belanghebbende verlof geniet, in overwegende mate haar oorzaak vindt in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden waaronder deze moesten worden verricht.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.21B, lid 4 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E5, lid 1 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.E5, lid 1 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E5, lid 1 RPBO 1985, art.1-E5, lid 1 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.6, lid 1
Product	Beschikking
Opmerking	Het bevoegd gezag doet van een zodanig ziektegeval zo spoedig mogelijk mededeling aan de minister. Deze vaststelling vindt plaats omdat in een dergelijk geval de belanghebbende langere tijd zijn volle bezoldiging ontvangt.

10.5.3 Ontzegging toegang schoolgebouw

118

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aan een belanghebbende ontzeggen van de toegang tot een schoolgebouw in afwachting van de conclusie van een geneeskundig onderzoek.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.22, lid 5 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E2, lid 4 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E2, lid 4 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.3, lid 6
Product	Beschikking
Opmerking	Indien blijkt een geneeskundige verklaring gevaar voor besmetting met een besmettelijke ziekte bestaat, geldt dit verbod van rechtswege. Daarnaast kan de minister het opleggen in een dringend geval van medische aard. In beide gevallen doet de minister hiervan mededeling aan de Inspectie.

119

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren dat aan een belanghebbende door het bevoegd gezag de toegang tot het schoolgebouw wordt ontzegd, in verband met een gevaarlijke ziekte.
Periode	1945 – 1960
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.48
Product	Beschikking, goedkeuringsbesluit
Opmerking	In dit artikel wordt ook als reden voor het ontzeggen van de toegang tot het schoolgebouw genoemd: het bewonen van hetzelfde perceel als iemand die lijdt aan pest, cholera, gele koorts, vlektyphus, pokken, roodvonk en andere besmettelijke ziekten.

120

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren dat een directeur van een school een leraar of beampte, die door ziekte voor zijn omgeving gevaar oplevert, de toegang tot het schoolgebouw ontzegt.
Periode	1960 – 1967
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.?
Product	Goedkeuringsbesluit

10.5.4 Hervatting dienst

121

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het bepalen dat een belanghebbende die ziekteverlof geniet zijn dienst slechts zal mogen hervatten na verkrijging van een geneeskundige verklaring.
Periode	1968 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E7, lid 1 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E7, lid 1 RPBO 1985, art.1-E7 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.8, lid 1
Product	Beschikking

122

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een reïntegratieplan voor een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen die ziekteverlof geniet.
Periode	1995 -
Grondslag	Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.11, lid 4
Product	Reïntegratieplan

123

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bepalen dat een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie dat wegens ziekte verhinderd is zijn functie te vervullen, zijn werk slechts zal mogen hervatten, nadat de minister van Onderwijs hiervoor zijn uitdrukkelijke toestemming heeft verleend.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.5.1, lid 5
Product	Beschikking
Opmerking	De minister overlegt hierover met de bedrijfsgeneeskundige dienst.

10.5.5 Vergoeding reis- en verblijfkosten

124

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van nadere regels voor het toekennen van reis- en verblijfkostenvergoeding aan onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1995 -
Grondslag	Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.19, lid 5
Product	Ministeriële regeling, circulaire

125

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen, geheel of gedeeltelijk terugvorderen een vergoeding van reis- en verblijfkosten die een belanghebbende in verband met geneeskundig onderzoek heeft gemaakt.
Periode	1968 –
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E16, lid 5 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E16, lid 5 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.19, lid 5
Product	Beschikking

10.6 Tegemoetkoming ziektekostenpremie

126

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een regeling waarbij het bedrag van de toeslag en de aanvullende toeslag op een tegemoetkoming in de ziektekostenpremie worden vastgesteld.
Periode	1995 -
Grondslag	Besluit tegemoetkoming ziektekosten en inkomstenstoelag onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.6, lid 3
Product	Ministeriële regeling, circulaire

127

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een model aanvraagformulier voor de tegemoetkoming in de ziektekostenpremie voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1995 -
Grondslag	Besluit tegemoetkoming ziektekosten en inkomenstoeslag onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.7, lid 3
Product	Model aanvraagformulier tegemoetkoming in de ziektekostenpremie.

128

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een regeling met nadere voorschriften voor de tegemoetkoming ziektekosten en inkomenstoeslag voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1995 -
Grondslag	Besluit tegemoetkoming ziektekosten en inkomenstoeslag onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.13
Product	Ministeriële regeling, circulaire

10.7 Tegemoetkoming gemaakte kosten

129

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van nadere voorschriften voor de toekenning van een tegemoetkoming in de ziektekosten van een belanghebbende in het onderwijs.
Periode	1968 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E21; art.I-E22 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.E21; art.E22 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E22; art.I-E23
Product	Ministeriële regeling, circulaire
Opmerking	
Waardering	B5

130

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vast stellen van een vergoedingenlijst van voor tegemoetkoming in de kosten in aanmerking komende geneeskundige verzorging.
Periode	1997 -
Grondslag	Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoekspersoneel, 1997, art.7, lid1b
Product	Besluit uitvoering Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs en onderzoekspersoneel (Ministerie van Onderwijs: AB/A&A/1999-9472).

131

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen, geheel of gedeeltelijk terugvorderen van een tegemoetkoming in noodzakelijk gemaakte kosten die verband houden met de ziekte van een belanghebbende.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.32, lid 1 en lid 2 Verlofbesluit lager onderwijs, 1954, art.20 Verlofbesluit kleuteronderwijs, 1956, art.20 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.43, lid 1 en lid 2 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E21; art.I-E22 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E22; art.I-E23 RPBO 1985, art.1-E21; en art.1-E22 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekspersoneel, 1995, art.42; art.43; en art.44, lid 1
Product	Beschikking, tegemoetkoming in ziektekosten
Opmerking	De tegemoetkoming wordt toegekend indien hierin niet door een andere regeling wordt voorzien; en indien de kosten redelijkerwijs niet ten laste van de belanghebbende kunnen blijven. De minister dient hieraan zijn goedkeuring te geven als hij niet zelf het bevoegd gezag van een instelling is. De tegemoetkoming dient in overeenstemming te zijn met de door de minister van Binnenlandse Zaken gegeven voorschriften zoals bedoeld in de Regeling ziektekostenvoorziening overheidspersoneel (Stb.1980/544). In het Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs is tevens sprake van tuberculose.

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het goedkeuren van de toekenning van een tegemoetkoming in de noodzakelijk gemaakte kosten die verband houden met de ziekte van een belanghebbende.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.32, lid 1 en lid 2 RPBO 1985, art.1-E21
Product	Goedkeuringsbesluit
Opmerking	De tegemoetkoming wordt toegekend indien hierin niet door een andere regeling wordt voorzien; en indien de kosten redelijkerwijs niet ten laste van de belanghebbende kunnen blijven. De minister dient hieraan zijn goedkeuring te geven als hij niet zelf het bevoegd gezag van een instelling is. De tegemoetkoming dient in overeenstemming te zijn met de door de minister van Binnenlandse Zaken gegeven voorschriften zoals bedoeld in de Regeling ziektekostenvoorziening overheidspersoneel (Stb.1980/544).

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van nadere regels voor de toekenning van een tegemoetkoming in noodzakelijk gemaakte kosten, verband houdende met ziekte, aan een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositieregeling wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.8.5, lid 2; en art.8.6, lid 2
Product	Ministeriële regeling, circulaire

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van een tegemoetkoming in noodzakelijk gemaakte kosten, verband houdende met ziekte, aan een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.8.5, lid 1; en art.8.6, lid 1
Product	Beschikking

10.8 Ontslag wegens ziekte

135

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het ontslaan van een belanghebbende wegens blijvende ongeschiktheid uit hoofde van ziekte of gebrek.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.23 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-E18 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.E18 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E18 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.20, lid 2
Product	Beschikking, ontslag
Opmerking	Een dergelijk ontslag wegens ziekte is alleen toegestaan indien deze ongeschiktheid blijkt uit een onherroepelijk geworden beslissing als bedoeld in artikel P5 van de pensioenwet.

136

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen, geheel of gedeeltelijk terugvorderen van een uitkering aan een belanghebbende die is ontslagen wegens blijvende ongeschiktheid uit hoofde van ziekte of gebrek.
Periode	1968 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.1-E19; art.I-E20; art.I-E21 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.E19; art.E20; art.E21 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-E19; art.I-E20; art.I-E21 Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.31, lid 1; en art.44, lid 1
Product	Beschikking

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van nadere regels voor de toekenning van suppletie aan belanghebbenden in de sector onderwijs en wetenschappen die wegens blijvende ongeschiktheid uit hoofde van ziekte of gebrek zijn ontslagen.
Periode	1995 -
Grondslag	Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1995, art.33, lid 1 en lid 2; art.35
Product	Regeling uitvoeringsvoorschriften suppletiereregeling (AB/PSW-9700.267)

11. RECHTEN VAN NABESTAANDEN BIJ OVERLIJDEN

11.1 Inleiding

Indien het dienstverband van een onderwijzer of onderzoeker eindigt door het overlijden van de ambtenaar, dan stopt uiteraard de bezoldiging. De nabestaanden hebben recht op een uitkering ineens. De bepalingen hieromtrent waren in de diverse rechtspositiebesluiten terug te vinden. Sinds 2000 is overigens nog maar een rechtspositiebesluit van kracht, namelijk dat voor de sector Primair Onderwijs (PO).

11.2 Algemene handelingen

11.2.1 beleidsontwikkeling en evaluatie

138

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen
Opmerking	De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

139	
Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

11.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

140

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -

11.2.3 Verantwoording van beleid

141

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

142

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

143

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

144

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

145

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedures betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

11.2.4 Informatieverstrekking

146

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

147

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

11.2.5 Onderzoek

148

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapport

149

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

150

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

151

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechten van nabestaanden bij overlijden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

11.3 Uitkering bij overlijden

152

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een uitkering bij overlijden aan de weduwe of weduwnaar, de minderjarige kinderen, ouder, broers of zusters van de overledene betrokkene die werkzaam was in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1968 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-F1; art.I-F2; en art.I-F3 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-F1; art.I-F2; en art.I-F3 RPBO 1985, art.1-F2; en art.1-F3
Product	Beschikking

153

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van regels met betrekking tot de aanspraak op een uitkering in verband met overlijden of vermissing van een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.5.8
Product	Ministeriële regeling

11.4 Schadevergoeding dienstwoning

154

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een schadevergoeding aan de achterblijvende gezinsleden indien zij de dienstwoning waar zij leefden binnen drie maanden na overlijden van hun familielid moeten verlaten.
Periode	1968 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-F4, lid 1 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.F4, lid 1 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-F4, lid 1 RPBO 1985, art.1-F4, lid 1
Product	Schadevergoeding

155

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het goedkeuren dat het bevoegd gezag een schadevergoeding toekent aan de achterblijvende gezinsleden indien zij de dienstwoning waar zij leefden binnen drie maanden na overlijden van hun familielid moeten verlaten.
Periode	1968 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-F4, lid 2 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.F4, lid 2 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-F4, lid 2 RPBO 1985, art.1-F4, lid 1
Product	Goedkeuringsbesluit

156

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een vergoeding aan de achterblijvende gezinsleden indien zij vrijwillig de dienstwoning waar zij leefden binnen drie maanden na overlijden van hun familielid verlaten.
Periode	1978 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-F4, lid 2 RPBO 1985, art.1-F4, lid 2
Product	Vergoeding

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het goedkeuren dat het bevoegd gezag een vergoeding toekent aan de achterblijvende gezinsleden indien zij vrijwillig de dienstwoning waar zij leefden binnen drie maanden na overlijden van hun familielid verlaten.
Periode	1978 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1978, art.I-F4, lid 2 RPBO 1985, art.1-F4, lid 2
Product	Goedkeuringsbesluit

12. AFVLOEIINGSREGELING

12.1 Inleiding

Het personeel in het onderwijs heeft - met name gedurende de jaren tachtig van de twintigste eeuw - veel te maken gehad met reorganisaties en fusies van scholen. Voor het personeel waren in rechtspositiebesluiten bepalingen opgenomen die hun rechten en verplichtingen onder dergelijke omstandigheden regelden. Naast deze rechtspositionele bepalingen werden flankerende maatregelen vastgelegd in het Sociaal Beleidskader (SBK en SBKII).

12.2 Algemene handelingen

12.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

158

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten en adviezen
Opmerking	De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

159

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

12.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

160

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -

12.2.3 Verantwoording van beleid

161

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

162

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

163

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

164

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

165

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

12.2.4 Informatieverstrekking

166

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

167

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

12.2.5 Onderzoek

168

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapporten
Opmerking	Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan.

169

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

170

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechten van personeel bij opheffing of reorganisatie van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

12.3 Afvloeiingsregeling

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een afvloeiingsregeling voor het personeel van een instelling voor onderwijs of onderzoek.
Periode	1968 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.I-G2, lid 1 RPBO 1985, art.1-G2
Product	Ministeriële regeling, circulaire
Opmerking	Ontslag op grond van opheffing van de instelling of betrekking, dan wel wegens zodanige verandering in de inrichting of de dienst van de instelling dat de werkzaamheden van één of meer belanghebbenden overbodig worden, dient te gebeuren aan de hand van deze afvloeiingsregeling. De afvloeiingsregeling wordt pas vastgesteld als met de verenigingen van werkgevers en werknemers overleg is gepleegd.

13. UITKERING BIJ ONTSLAG EN VERVROEGDE UITTREDING

13.1 Inleiding

Ontslag van een werknemer kan zowel gevraagd als ongevraagd geschieden. Aan sommige ontslaggronden zijn bijzondere procedurele voorschriften gekoppeld²¹. Indien een ambtenaar bij zijn ontslag 65 jaar of ouder is, heeft hij recht op ouderdomspensioen na zijn ontslag. Is hij jonger dan 65 jaar, én is het ontslag niet op eigen verzoek tot stand gekomen, dan komt de ambtenaar in aanmerking voor uitkering of wachtgeld.

Ook had het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen de mogelijkheid tot vervroegde uittreding. Na vervroegde uittreding ontving de ambtenaar tot de datum van zijn pensionering een vut-uitkering (tegenwoordig FPU).

In 1955 werd de Uitkeringsregeling lager onderwijs van kracht (Stb.1955/610). Met deze regeling werd het mogelijk een uitkering bij ontslag toe te kennen aan onderwijzers bij het lager onderwijs, die geen aanspraak konden doen gelden op een uitkering of wachtgeld op grond van een andere wet of regeling. Deze regeling werd in 1971 vervangen door de Regeling ontslaguitkeringen KO/LO (Stb.1971/479). Naast de laatstgenoemde regeling werd in 1972 de Ontslagitkeringsregeling vakonderwijzers Lager onderwijs van kracht (Stb./1972/506). Op basis hiervan konden vakonderwijzers in het lager onderwijs in geval van onvrijwillige werkloosheid een uitkering ontvangen.

In 1978 was het Rechtspositiebesluit KO/LO tot stand gekomen. Aan dit besluit werd een jaar later een hoofdstuk 'Ontslagitkeringen' toegevoegd. Met het opnemen van de bepalingen voor uitkering bij ontslag in het Rechtspositiebesluit KO/LO in 1979 werden de Regeling ontslaguitkeringen KO/LO en de Ontslagitkeringsregeling vakonderwijzers lager onderwijs ingetrokken (Stb.1979/180).

In 1957 was voor het nijverheidsonderwijs een soortgelijke regeling van kracht geworden, die het mogelijk maakte een uitkering bij ontslag toe te kennen aan onderwijzers bij het nijverheidsonderwijs, die geen aanspraak konden doen gelden op wachtgeld op grond van een andere wet of regeling (zoals bijvoorbeeld het Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs) (Stb.1957/042). In 1960 werd deze regeling aangevuld met het Wachtgeldbesluit nijverheidsonderwijs; op basis waarvan een wachtgeld na ontslag genoten kon worden door onderwijzers in het nijverheidsonderwijs. Als gevolg van deze invoering werd de Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs in 1961 herzien (Stb.1961/263); indien een onderwijzer na ontslag aanspraak had op wachtgeld, kon hij niet langer een uitkering krijgen in de zin van de Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs. Zowel de wachtgeldregeling als de uitkeringsregeling voor het nijverheidsonderwijs werden in 1967 ingetrokken.

In 1957 is ook een regeling voor leidsters bij het kleuteronderwijs getroffen (Stb.1957/370). Op basis van deze Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs konden kleuterleidsters na hun ontslag aanspraak doen op wachtgeld of

een uitkering, indien zij niet op basis van een andere wet of regeling een uitkering ontvingen. Deze regeling voor het kleuteronderwijs werd in 1965 herzien en in 1971, met de inwerkingtreding van de Regeling ontslaguitkeringen KO/LO ingetrokken (Stb.1971/479).

Halverwege de jaren zeventig liet de regering de mogelijkheden onderzoeken voor het invoeren van een regeling tot vervroegd uittreden uit het arbeidsproces op basis van vrijwilligheid van oudere werknemers ten gunste van jongere werknemers, waardoor een bijdrage zou worden geleverd aan de vermindering van de werkloosheid.

De externe adviescommissie kwam tot de conclusie dat een dergelijke regeling niet het beoogde positieve effect op de werkgelegenheid zou hebben. Wel onderkende de commissie dat voor vele oudere werknemers een sociale indicatie bestond reeds vóór de pensionering de werkzaamheden te beëindigen. Aangezien ook de regering van mening was dat de mogelijkheid tot vrijwillig vervroegd uittreden voor veel oudere werknemers een uitkomst zou betekenen, besloot zij proeven met vervroegd uittreden van oudere werknemers te bevorderen.

Dit leidde in de onderwijssector tot het Besluit experiment vervroegde uittreding onderwijzend personeel (Stb.1976/618). Volgens dit besluit vindt de vervroegde uittreding plaats door middel van het verlenen van lang buitengewoon verlof voor de periode tussen het vervroegde uittreden en het bereiken van de pensioenge-rechtigde leeftijd van een werknemer in het onderwijs.

In 1979 werd het Besluit vervroegd uittreden onderwijspersoneel van kracht (Stb.1979/767). Dit besluit vormde de wettelijke basis voor het verlenen van een uitkering aan onderwijspersoneel op de voet van hetgeen ter zake voor het burgerlijk rijkspersoneel is bepaald in het Besluit vervroegd uittreden burgerlijk rijkspersoneel. De voorwaarden waaraan de belanghebbende moet voldoen om voor de uitkering in aanmerking te komen, zijn dezelfde als die welke gelden voor het burgerlijk rijkspersoneel.

In datzelfde jaar werd eveneens in het kader van het streven om tot een herverdeling van arbeid te komen, voorgesteld om oudere onderwijsgeevenden in het primair onderwijs éénmalig de mogelijkheid te bieden op basis van vrijwilligheid uit het arbeidsproces te treden. Het Besluit bijzondere regeling inzake het verlenen van een ontslaguitkering aan (hoofd-)onderwijzers bij het lager onderwijs en aan (hoofd-)leidsters bij het kleuteronderwijs ter zake van een op eigen verzoek verleend ontslag strekte ertoe deze maatregel te effectueren (Stb.1979/354).

Belanghebbenden die op 1 augustus 1979 zestig jaar of ouder waren, en aan wie per die datum op eigen verzoek ontslag werd verleend, verkregen ter zake van dat ontslag recht op een uitkering.

Ook voor het exploitatiepersoneel van onderwijsinstellingen werd een regeling ingevoerd voor de vervroegde uittreding. In 1981 werd de Wet vervroegd uittreden exploitatiepersoneel onderwijs van kracht (Stb.1981/466). Het eerste en enige artikel van deze wet bepaalt dat de minister van Onderwijs bij algemene maatregel van bestuur voorschriften zal geven omtrent het recht op uitkering bij vervroegde uittreding van personeel in dienst bij een door het Rijk bekostigde onderwijsinstellingen. De wet heeft een terugwerkende kracht tot 1 januari 1980.

De hier bedoelde algemene maatregel van bestuur is het Besluit vervroegd uittreden exploitatiepersoneel bijzonder onderwijs, dat eveneens een terugwerkende kracht tot januari 1980 had (Stb.1981/467).

In 1984 kwam de Wet uitkering wegens vrijwillig vervroegd uittreden tot stand en werden de hierboven genoemde regelingen op het gebied van vervroegd uittreden ingetrokken. De wet had een terugwerkende kracht tot 1 oktober 1981. Deze wet regelde de vut-aanspraken van alle ambtenaren. De uitvoering van deze regeling werd opgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). In 1983 werden de besluiten ten aanzien van het vervroegd uittreden gewijzigd. Hierdoor werd het met terugwerkende kracht tot 1 augustus 1982 de leeftijd waarop vrijwillig vervroegd kon worden uitgetreden met recht op een uitkering verlaagd naar 61 jaar. In 1995 werd de wet vervangen door de Wet kaderregeling vut overheidspersoneel (Stb.1995/640). Deze kaderregeling voorziet in de mogelijkheid van het sluiten van overeenkomsten over de aanspraken en verplichtingen bij vrijwillig vervroegd uittreden van overheidspersoneel. Dergelijke overeenkomsten worden gesloten tussen sectorwerkgevers bij de overheid en centrales van overheidspersoneel; in het geval van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen dus tussen de minister van Onderwijs en de centrales van onderwijspersoneel²².

In verband met de vergrijzing van het onderwijspersoneel en de toegenomen gemiddelde personeelskosten bracht de regering in 1988 een regeling tot stand die een verlaging van de uittredingsleeftijd van onderwijspersoneel en een verlaging van de gemiddelde leeftijd van het onderwijspersoneel tot stand moest brengen. De Wet bevordering doorstroming onderwijspersoneel (Stb.1988/253) regelde het recht op uitkering bij gehele of gedeeltelijke uittreding van onderwijspersoneel dat in 1988 tussen de 55 en 58 jaar was; mits het bevoegd gezag in de op deze wijze vrijkomende vacature een personeelslid aanstelde met een lager salarisbedrag. Het bestuur van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds was belast met de uitvoering van de wet; het Rijk vergoedde aan het bestuur van het ABP de met de uitkeringen op grond van deze wet gemoeide bedragen die ten laste van het VUT-fonds kwamen²³.

Gedurende de jaren tachtig waren veel personen uit het onderwijs via aantrekkelijke regelingen vervroegd gestopt met werken. Aan het begin van de jaren negentig zien we een omslag. De groeiende wachtgelduitgaven, en de hoge werkloosheid onder onderwijsgeevenden vragen om een beleid dat gericht is op het voorkomen van uitstroom uit het onderwijs, en op een goede afstemming van het aanbod van (werkloze) leerkrachten en de beschikbare arbeidsplaatsen. Het met de centrales van overheids- en onderwijspersoneel gesloten Convenant II had ten doel voor het overheids- en onderwijspersoneel de begininkomens en wervingspositie te verbeteren; de arbeidsverhoudingen te verbeteren en te moderniseren; en zowel de instroom in de wachtgeldregeling te verminderen, als de uitstroom uit de wachtgeldregeling te vergroten.

In 1994 kwam het Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel (BWOO) tot stand (Stb.1994/100). Als eerste stap naar de overgang in de WW

zijn hierbij het recht op een wettelijke uitkering bij werkloosheid, alsmede op een aanvullende uitkering voor het onderwijs- en onderzoekpersoneel geregeld. In dit besluit worden de duur, hoogte, uitbetaling en dergelijke van de uitkering bij werkloosheid geregeld. Bij veel artikelen is aan de minister van Onderwijs de mogelijkheid gegeven voor het bij ministeriële regeling stellen van nadere bepalingen. Deze hebben tezamen een veelvoud aan aanvullende ministeriële regelingen opgeleverd.

De wachtgeldproblematiek nam enige jaren een belangrijke plaats in op de agenda van de regering. De wachtgeldkosten in het onderwijs waren in de laatste jaren sterk gestegen en legden een fors beslag op de voor het totale onderwijs en onderzoek bestemde middelen. Uit het wachtgeldonderzoek ('De jaren tellen') is duidelijk geworden dat de problematiek van de omvang van de wachtgelduitgaven veel eerder een verouderingsprobleem is dan een werkgelegenheidsprobleem. Het beleid voor de toekomst zal dan ook met name gericht moeten zijn op het voorkomen van inactiviteit en het verbeteren van het functioneren van de onderwijsarbeidsmarkt.

Omdat het nodig was de ten laste van het Rijk komende kosten voor werkloosheidsuitkeringen en herplaatsingswachtgelden in het onderwijs terug te dringen, werd er in 1995 een regeling tot stand gebracht die de financiële verantwoordelijkheid voor de uitkeringen en wachtgelden in beginsel ten laste laat komen van het bevoegd gezag van een school voor basisonderwijs, voor speciaal onderwijs, voor voortgezet speciaal onderwijs, voor voortgezet onderwijs en voor beroeps- en volwasseneneducatie alsmede van het bestuur van een landelijk orgaan en van een onderwijsverzorgingsinstelling. Hiertoe werd in 1995 het Participatiefonds in het leven geroepen. Alle scholen dienen een bijdrage te leveren aan het fonds, dat vervolgens na een instroomtoets de werkloosheidsuitkeringen uitbetaalt.

Dit werd geregeld door een wijzigingswet van 9 maart 1995, waardoor in de wet op het basisonderwijs, de interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, de wet op het voortgezet onderwijs, de wet educatie en beroeps- en volwasseneneducatie, en de wet op de onderwijsverzorging bepalingen ten aanzien van het Participatiefonds werden opgenomen. Ook werd bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur nadere voorschriften zouden worden gegeven omtrent de uitoefening van de ministeriële bevoegdheden jegens het Participatiefonds. In 1996 (Stb.1996/384) kwam daarom het Besluit Participatiefonds tot stand, als één van de maatregelen voortvloeiend uit de onderwijs CAO 1993-1995. Het Participatiefonds vergoedt de kosten van onvermijdbare werkloosheidsuitgaven (nadat de reden van ontslag aan een instroomtoets is onderworpen). Om het fonds in staat te stellen deze kosten te vergoeden stelt het ministerie een opslag op de bekostiging aan de scholen en instellingen ter beschikking. Van die opslag kan de premie aan het Participatiefonds worden betaald. Het systeem van premie en opslag is met ingang van januari 1996 in werking getreden. Vanaf augustus 1996 stelt het Participatiefonds zelfstandig de premie vast; waardoor deze in beginsel kan afwijken van de opslag.

De sector beroepsonderwijs en volwasseneneducatie (bve) is met ingang van 1 augustus 1998 uit het Participatiefonds getreden; dat wil zeggen, de verplichte aansluiting van instellingen en organen bij het Participatiefonds is afgeschaft. Omdat de wachtgelduitgaven integraal onderdeel zijn van de reguliere (lumpsum) bekostiging is er geen sprake meer van een vaste relatie tussen budget en uitgaven voor het onderdeel wachtgelden.

Met ingang van 1 augustus 1998 krijgen de bve-instellingen elk als onderdeel van de rijksbijdrage een evenredig deel van het wachtgeldbudget dat op de begroting van de ministeries van Onderwijs en van Landbouw is opgenomen. Vervolgens wordt de rijksbijdrage van elke afzonderlijke instelling verminderd met een bedrag voor wachtgeldkosten; deze vermindering geldt gedurende de gehele duur van de uitkering. Op deze manier houdt de instelling belang bij een goede bemiddeling naar nieuwe arbeid van personen die als gevolg van een ontslag bij die instelling aanspraak maken op een ontslaguitkering.

Door een deel van de nieuwe wachtgeldkosten voor rekening van de veroorzakende instelling te brengen, worden de financiële gevolgen directer gevoeld. Het financiële risico van een individuele instelling wordt verkleind doordat een deel van de wachtgeldkosten wordt omgeslagen over het collectief.

In 1996 sloten de ministers van Onderwijs en van Landbouw het akkoord "wachtgeldarrangement hbo 1996-2004" af met de hogescholen. Op grond van dit akkoord worden hogescholen sinds 1996 meer dan ooit individueel afgerekend op hun wachtgeldkosten. Omdat financieel zwakkere instellingen hierdoor financieel in de problemen kunnen raken, is in het wachtgeldakkoord tegelijkertijd afgesproken dat de hogescholen een onderlinge waarborg- en saneringsconstructie zullen instellen. Deze constructie is nader uitgewerkt in en door de Stichting Vangnet HBO, die is opgericht door de gezamenlijke hogescholen in Nederland. De Stichting Vangnet HBO functioneert onafhankelijk van de HBO-raad en de individuele hogescholen.

De Stichting Vangnet HBO houdt via jaarrekeningen, balansen en dergelijke toezicht op de financiële situatie van hogescholen. De hulp die de stichting kan bieden varieert van daadwerkelijke financiële ondersteuning tot en met het geven van advies en ondersteuning bij sanering en/of overname of fusie van (delen van) scholen.

De betaling van de wachtgelduitgaven in de sectoren bve en hbo loopt via de begroting van OCenW. Over- en onderschrijvingen worden verrekend met de rijksbijdrage aan de instellingen.

In de sectoren WO en OI lopen de betalingen via de instellingsbegrotingen. Aan deze laatste worden geen aparte wachtgeldbudgetten meer toegekend; de wachtgelden zijn onderdeel van de lump sum.

Naast het beleid gericht op het voorkomen van instroom in de wachtgeldregelingen is er beleid dat erop gericht is zoveel mogelijk werklozen en gedeeltelijk arbeidsongeschikten in het onderwijs opnieuw op te nemen in het arbeidsproces. Een voorbeeld hiervan is de (inmiddels weer afgeschafte) Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs uit juli 1992. Deze wet schrijft voor dat het bevoegd

gezag tijdig aan het Regionaal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening kenbaar moet maken dat een vacature vrij komt. Het Regionaal Bestuur bemiddelt tussen het bevoegd gezag en de in aanmerking komende wachtgelden bij de vacature. Het bevoegd gezag is verplicht een wachtgelder in de vrijgekomen functie te benoemen, tenzij zij van het Regionaal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening een schriftelijke verklaring heeft ontvangen dat er geen wachtgelder beschikbaar is. Houdt het bevoegd gezag zich niet aan deze bepaling, en benoemt zij een persoon in de vacature terwijl er een wachtgelder beschikbaar is, dan wordt zij aanzienlijk gekort op haar rijksvergoeding. In bepaalde gevallen kan het bevoegd gezag onthefing krijgen van de vereiste een wachtgelder te benoemen. Hierover dienen het bevoegd gezag en het Regionaal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening overeenstemming te bereiken. Is er geen overeenstemming tussen het bevoegd gezag en de bemiddelende instantie, dan geeft het oordeel van de Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs de doorslag. Deze Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs is bij deze wet ingesteld, en heeft behalve deze bevoegdheid, ook nog de taak te beslissen op beroep tegen een beslissing over het al dan niet verlenen van onthefing voor de vereiste een wachtgelder te benoemen.

Eind juni 1997 zijn tussen de minister van Onderwijs en de centrales van besturenorganisaties en van overheids- en onderwijspersoneel de onderhandelaarkoorden 'De jaren tellen' afgesloten. In deze akkoorden is een pakket maatregelen overeengekomen met als doel de mensen en middelen die voor het onderwijs beschikbaar zijn zo optimaal mogelijk in te zetten. Eén van de hieruit voortgevloeide maatregelen is de Stimuleringsregeling reïntegratie wachtgelden primair onderwijs. Deze regeling geeft recht op loonkostensubsidie aan bevoegde gezagsorganen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs die een wachtgelder in dienst nemen. In het bijzonder heeft de regeling als doel de reïntegratie van langdurig uitkeringsgerechtigden te bevorderen. In tegenstelling tot de Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs geeft deze regeling geen sanctie bij het niet benoemen van wachtgelden, maar juist een beloning bij het wél benoemen van een wachtgelder.

13.2 Algemene handelingen

13.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

173

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten en adviezen
Opmerking	De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

13.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	o.a.: Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs (Stb.1957/370) Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs (Stb.1965/421) Uitkeringsregeling lager onderwijs (Stb.1955/610) Ontslaguitkering vakonderwijzers l.o. (Stb.1972/506) Regeling ontslaguitkeringen KO/LO (Stb.1971/479) Bijzondere regeling ontslaguitkering KO/LO bij ontslag op eigen verzoek (Stb.1979/354) Uitkeringsregeling NO (Stb.1957/042) Uitkeringsregeling NO 1961 (Stb.1961/263) Wachtgeldbesluit NO (Stb.1960/378) Besluit experiment vervroegde uittreding onderwijzend personeel (Stb.1976/618) Besluit vervroegd uittreden onderwijspersoneel (Stb.1979/767) Wet vervroegd uittreden exploitatiepersoneel onderwijs (Stb.1981/466) Besluit vervroegd uittreden exploitatiepersoneel bijzonder onderwijs (Stb.1981/467) Besluit regelen toekenning wachtgeld na opheffing van bijzondere handelsavondschole (Stb.1971/160) Besluit toekennen van ontslaguitkeringen aan buitenlandse onderwijzers (Stb.1981/538) Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs (Stb.1992/381) Wet natuurlijk verloop KO/LO (Stb.1983/619) Wet bevordering doorstroming onderwijspersoneel (Stb.1988/253)

Wet bevordering doorstroming onderwijspersoneel II
 (Stb.1989/283)
 Besluit beperking van het aantal gedwongen ontslagen in het voortgezet onderwijs voor het schooljaar 1983-1984 via een systeem van natuurlijk verloop (Stb.1983/708)
 Besluit beperking van het aantal gedwongen ontslagen in het voortgezet onderwijs voor het schooljaar 1984-1985 via een systeem van natuurlijk verloop (Stb.1985/351)
 Besluit werkloosheid onderwijs en onderzoek (BWOO) (Stb.1994/100)
 Verzamelregeling BWOO (OCenW: AB/IE-9601.4751)
 Uitkeringsreglement BWOO (Stcrt.1997/247)

13.2.3 Verantwoording van beleid

176

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen
Opmerking	Tot 1999 rapporteerde de minister driemaandelijks aan de Kamer over de ontwikkelingen van de wachtgelden in de sector onderwijs. In zijn brief van 25 januari 1999, waarin hij rapporteerde over de ontwikkelingen in 1998, schreef de minister dat het gezien de drie jaren dat de wachtgelduitgaven gedaald waren, minder noodzakelijk was elke drie maanden te rapporteren; voortaan zou er bij de Voorjaarsnota en de Najaarsnota een rapportage komen.

177

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

178

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

179

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende de uitkering bij ontslag van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1957, art.24 Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1965, art.29 Uitkeringsregeling lager onderwijs, 1955, art.21 Regeling ontslaguitkeringen KO/LO, 1971, art.22 Ontslaguiteringsregeling vakonderwijzers lager onderwijs, 1972, art.17 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1979, art.1-H25 Rechtspositiebesluit WVO, 1979, art.I-H25, lid 1 Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1957, art.25 Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1961, art.14 Wachtgeldbesluit nijverheidsonderwijs, 1960, art.17
Product	Beschikking
Opmerking	De minister vroeg hierover het advies van de bezwarencommissie die bij het Rijkswachtgeldbesluit was ingesteld.

180

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende de uitkering bij ontslag van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1979, art.I-H25, lid 2
Product	Verweerschrift

13.2.4 Informatieverstrekking

181

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

182

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

13.2.5 Onderzoek

183

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapporten
Opmerking	Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan.

184

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

185

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

186

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de uitkering bij ontslag van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

13.3 Ontslag

187

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het ontslaan van een personeelslid in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.58 en art.59 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.70 en art.71 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.II-D1, art.II-D2, en art.II-D4 RPBO 1985, art.2-D2 en art.2-D3 Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.12.1, lid 1 en art.12.2, lid 1
Product	beschikking
Opmerking	Het ontslag kan op verzoek, imperatief, facultatief, of van rechtswege plaatsvinden, en kan al dan niet eervol verleend worden.

13.4 Vaststelling recht op uitkering of wachtgeld

188

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het geven van voorschriften voor het verlenen van een ontslag-uitkering aan een vakonderwijzer die op eigen verzoek uit een betrekking in tijdelijke dienst is ontslagen.
Periode	1982 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1982, art.IV-H2, lid 2
Product	circulaire

189

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor het van toepassing verklaren van het Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel op een personeelslid of groep personeelsleden.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.1, lid 1
Product	Regeling tot van toepassingverklaring van het Besluit onderwijs- en onderzoekpersoneel op B3-instellingen voor hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (OCenW: WO/PR-9401.2553) Regeling van toepassingverklaring van het Besluit onderwijs- en onderzoekpersoneel en het tijdelijk Besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel op de Vereniging landelijke organen beroepsonderwijs (COLO) (OCenW: BVE/DenR/AV-9600.5843)

190

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de vaststelling van het aantal gewerkte arbeidsuren, in verband met een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.3
Product	Regeling verlies van arbeidsuren (OCenW: AB-9400.3197) Regels om bij de berekening van het aantal arbeidsuren, uren waarin geen arbeid is verricht gelijk te stellen met arbeiduren, en uren waarin arbeid is verricht buiten beschouwing te laten (OCenW: AB-9400.3187)

191

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de vaststelling van het aantal weken waarin arbeid is verricht, in verband met een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.4
Product	Regeling gelijkstelling weken waarin geen arbeid is verricht, met weken waarin arbeid is verricht (OCenW: AB-9400.3196)

192

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de vaststelling van het recht op vakantie van onderwijs- en onderzoekpersoneel dat een werkloosheidsuitkering ontvangt.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.5
Product	Regels betreffende het begrip vakantie en de periode van vakantie met behoud van recht op uitkering (OCenW: AB-9400.3195) Regeling recht op uitkering bij verblijf in het buitenland (OCenW: AB-9400.0863)

193

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor het geheel of gedeeltelijk eindigen van het recht van onderwijs- en onderzoekpersoneel op een werkloosheidsuitkering bij samenloop.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.6
Product	Regeling geheel of gedeeltelijk eindigen van het recht op uitkering bij samenloop (OCenW: AB-9400.3193)

194

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de vaststelling van de periode waarbinnen het recht op een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel kan herleven.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.7
Product	Regeling periode waarbinnen het recht op uitkering kan herleven (OCenW: AB-9400.3192)

195

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de inschrijvingsverplichting bij het uitvoeringsorgaan voor de werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.12
Product	Regeling inzake tijdstip van inschrijving van werknemers als werkzoekende bij de Arbeidsvoorzieningsorganisatie (OCenW: AB-9400.0862)
Opmerking	De Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid voor Overheid en onderwijs (USZO) heeft ten uitvoering van artikel 12, lid 1c van het BWOO het Uitkeringsreglement BWOO vastgesteld (Stcrt.1997/247). In dit reglement worden voorschriften gegeven die een betrokkene dient op te volgen ten behoeve van een doelmatige controle op de uitkeringen.

196

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de vrijstelling van de inschrijvingsverplichting bij het uitvoeringsorgaan voor de werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.13
Product	Regeling vrijstelling tot inschrijving bij de Arbeidsvoorzieningsorganisatie (OCenW: AB-9400.3185) Regeling maatregelen sector Onderwijs en Wetenschappen (OCenW: AB/PSW-9603.3235) Regels betreffende het begrip vakantie en de periode van vakantie met behoud van recht op uitkering (OCenW: AB-9400.3195)

197

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de gelijkstelling van werkloosheidsuitkeringen voor onderwijs- en onderzoekpersoneel met ouderdomspensioen.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.19
Product	Regeling gelijkstelling van uitkeringen met ouderdomspensioen (OCenW: AB-9400.3190)

198

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van het bedrag dat een betrokkene die een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel ontvangt, zonder korting op zijn uitkering mag ontvangen uit of in verband met scholing of opleiding.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.20
Product	(art.V) Verzamelregeling BWOO (OCenW: AB/IE-9601.4751)

199

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van nadere regels met betrekking tot het dagloon in verband met een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.27
Product	Dagloonregelen (OCenW: AB-9400.0864)

200

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de indexering van het dagloon in verband met een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.28
Product	Regeling met betrekking tot indexering van het dagloon (OCenW: AB/IE-9404.2867)

201

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling met betrekking tot het geheel of gedeeltelijk eindigen van het recht op een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel bij samenloop van uitkeringen.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.34d
Product	(art.VII) Verzamelregeling BWO (OCenW: AB/IE-9601.4751)

202

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling met betrekking tot het recht op een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel in geval van omscholing.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.35
Product	Regeling met betrekking tot scholing (OCenW: AB-9400.0866)

203

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling met betrekking tot het afkopen van het recht op een werkloosheidsuitkering voor onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.49
Product	(art.VIII) Verzamelregeling BWO (OCenW: AB/IE-9601.4751)

204

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van richtlijnen voor de toekenning van een uitkering ter aanvulling van een invaliditeitspensioen aan ontslagen belanghebbenden.
Periode	1979 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1979, art.I-H22, lid 5
Product	richtlijnen, circulaires

13.5 Toekenning uitkering bij ontslag of wachtgeld

205

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen, geheel of gedeeltelijk intrekken van wachtgeld of een uitkering bij ontslag aan onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.65 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.73 Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1957, art.2, art.13, art.15 en art.17 Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1965, art.2, art.11, art.15 en art.23 Uitkeringsregeling lager onderwijs, 1955, art.3, art.5 en art.20 Regeling ontslaguitkeringen KO/LO, 1971, art.2, art.5, art.8, art.18 en art.19 Ontslaguiteringsregeling vakonderwijzers lager onderwijs, 1972, art.2, art.5, art.13 en art.14 Rechtspositiebesluit WVO, 1979, art.I-H2; art.I-H5; I-H8 en art.I-H19

	<p>Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.H2; art.H5; art.H8; en art.H19</p> <p>Rechtspositieregeling KO/LO, 1979, art.1-H2, art.1-H5, art.1-H8, art.1-H19 en art.1-H20</p> <p>Rechtspositiebesluit KO/LO, 1983, art.I-H8</p> <p>Rechtspositiebesluit WLK, 1983, art.I-H8</p> <p>Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1957, art.2 en art.24</p> <p>Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1961, art.2, art.10 en art.11</p> <p>Wachtgeldbesluit nijverheidsonderwijs, 1960, art.2, art.10 en art.12</p> <p>Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.2</p>
Product	beschikking

206

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opschorten van de uitkering bij ontslag of het wachtgeld van onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1945 – 1979
Grondslag	<p>Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1957, art.22</p> <p>Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1965, art.25, lid 2</p> <p>Uitkeringsregeling lager onderwijs, 1955, art.16, lid 2</p> <p>Regeling ontslaguitkeringen KO/LO, 1971, art.20, lid 2</p> <p>Ontslaguitkeringsregeling lager onderwijs, 1972, art.15, lid 2</p> <p>Rechtspositiebesluit KO/LO, 1979, art.1-H21, lid 4</p> <p>Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1957, art.14, lid 2</p> <p>Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1961, art.12, lid 2</p> <p>Wachtgeldbesluit nijverheidsonderwijs, 1960, art.14, lid 2</p>
Product	beschikking
Opmerking	De minister kan op verzoek van degenen die zich als militair of noodwachter in dienst moet begeven, zijn wachtgeld of uitkering bij ontslag voor de duur van de dienst opschorten.

207

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het niet goedkeuren van een aanpassing in de uitkering bij ontslag bij vestiging in een andere gemeente van onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1955 – 1971
Grondslag	Uitkeringsregeling lager onderwijs, 1955, art.18, lid 2
Product	beschikking

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het geheel of gedeeltelijk vervangen van een wachtgeld of uitkering bij ontslag van onderwijs- en onderzoekpersoneel door een afkoopsom.
Periode	1945 –
Grondslag	Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1957, art.8 Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1965, art.12 Regeling ontslaguitkeringen KO/LO, 1971, art.21 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1979, art.1-H24 Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1957, art.10 Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1961, art.15 Wachtgeldbesluit nijverheidsonderwijs, 1960, art.13 Rechtspositiebesluit WVO, 1979, art.I-H24 Rechtspositiebesluit WLW, 1968, art.H21 Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.49
Product	beschikking

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van een verhuisvergoeding aan onderwijs- en onderzoekpersoneel dat een uitkering bij ontslag of wachtgeld geniet, en dat elders arbeid gaat verrichten.
Periode	1945 -
Grondslag	Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1957, art.9 Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs, 1965, art.9 Regeling ontslaguitkeringen KO/LO, 1971, art.16 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1979, art.1-H17 Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1957, art.21 Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs, 1961, art.14 Wachtgeldbesluit nijverheidsonderwijs, 1960, art.15 Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.48
Product	beschikking

210

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van een overlijdensuitkering aan de nabestaanden van onderwijs- en onderzoekpersoneel dat een uitkering bij ontslag ontving.
Periode	1994 -
Grondslag	Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.41
Product	beschikking

13.6 Participatiefonds

211

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de budgettering van de wachtgelden en instelling van een Participatiefonds.
Periode	1995 -
Product	Wet van 9 maart 1995, houdende wijziging van enkele onderwijswetten in verband met de budgettering van ten last van het Rijk komende werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden in het onderwijs, alsmede de instelling van een Participatiefonds ten behoeve van de beheersing van de werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden.

212

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de vaststelling van het percentage van de vergoeding van de salarissen dat scholen in verband met de kosten van vervanging van personeel en de kosten van werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden ontvangen.
Periode	1995 -
Grondslag	Wet op het basisonderwijs, 1995, art.96d, lid 2 Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, 1995, art.93e, lid 2
Product	Wet op het voortgezet onderwijs, 1995, art.84b, lid 2 Regeling

213

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van een vergoeding aan scholen in verband met de kosten van vervanging van personeel en de kosten van werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden.
Periode	1995 -
Grondslag	Wet op het basisonderwijs, 1995, art.96d, lid 1 Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, 1995, art.93e, lid 1 Wet op het voortgezet onderwijs, 1995, art.84b, lid 1 Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, 1995, art.3.40, lid 2

214

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het op verzoek verlenen van ontheffing op grond van bezwaren van godsdienstige of levensbeschouwelijke aard van de verplichting tot aansluiting bij het Participatiefonds.
Periode	1995 -
Grondslag	Wet op het basisonderwijs, 1995, art.114b, lid 3 Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, 1995, art.110b, lid 3 Wet op het voortgezet onderwijs, 1995, art.98b, lid 3 Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, 1995, art.3.53a, lid 3 en art.3.72a, lid 3 Wet op de onderwijsverzorging, 1995, art.64a, lid 3
Product	Ministerieel besluit
Opmerking	De minister verleent de ontheffing slechts indien het bevoegd gezag aantoont dat een afdoende andere voorziening is getroffen met betrekking tot de kosten van werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden.

215

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de werkzaamheden van het Participatiefonds.
Periode	1995 -
Grondslag	Wet op het basisonderwijs, 1995, art.116c, lid 2 Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, 1995, art.111b, lid 2 Wet op het voortgezet onderwijs, 1995, art.123b, lid 2 Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, 1995, art.3.53b, lid 6 en art.3.72b, lid 2 Wet op de onderwijsverzorging, 1995, art.64b, lid 6
Product	Verslag
Opmerking	De minister dient dit evaluatieverslag vijf jaar na instelling van het Participatiefonds, en vervolgens telkens na vijf jaar naar de Tweede Kamer te zenden.

216

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren van de statuten of een wijziging van de statuten van het Participatiefonds.
Periode	1995 -
Grondslag	Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, 1995, art.3.53b, lid 1a Wet op de onderwijsverzorging, 1995, art.64b, lid 1a Besluit Participatiefonds, 1996, art.4, lid 1 en lid 3
Product	Ministerieel besluit

217

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren van de bijdrage die jaarlijks door bevoegde gezagsorganen aan het Participatiefonds moet worden voldaan.
Periode	1995 -
Grondslag	Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, 1995, art.3.53b, lid 1b Wet op de onderwijsverzorging, 1995, art.64b, lid 1b Besluit Participatiefonds, 1996, art.5, lid 1
Product	Ministerieel besluit

218

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het geven van aanwijzingen aan het Participatiefonds in verband met het algemene beleid inzake preventie van ontstaan van aanspraken op werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden, of in verband met de verplichtingen die bij de wet aan het Participatiefonds zijn opgedragen.
Periode	1995 -
Grondslag	Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, 1995, art.3.53b, lid 1c t/m 1h
Product	Wet op de onderwijsverzorging, 1995, art.64b, lid 1c t/m 1i Adviezen, ministerieel besluit

219

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bij algemene maatregel van bestuur geven van nadere voorschriften omtrent de uitoefening van de bevoegdheden van de minister van Onderwijs ten aanzien van het Participatiefonds.
Periode	1995 -
Grondslag	Wet op het basisonderwijs, 1995. Art.116c, lid 1 Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, 1995, art.111b, lid 1 Wet op het voortgezet onderwijs, 1995, art.123b, lid 1 Wet educatie en beroepsonderwijs, art.4.4.3, lid 4 Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, 1995, art.3.53b, lid 4 Wet op de onderwijsverzorging, 1995, art.64b, lid 4
Product	Besluit Participatiefonds (Stb.1996/384)

220

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van het bedrag dat een gemeente per jaar aan de minister van Onderwijs dient te voldoen in verband met de kosten van werkloosheidsuitkeringen voor de volwasseneneducatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Kaderwet volwasseneneducatie, 1995, art.18a, lid 4
Product	Ministerieel besluit

221

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling inzake de bijdrage van gemeenten in de kosten van werkloosheidsuitkeringen voor de volwasseneneducatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Kaderwet volwasseneneducatie, 1995, art.18a, lid 6
Product	Ministeriële regeling

222

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bij algemene maatregel van bestuur bepalen dat het bestuur van een instelling voor basiseducatie is aangesloten bij het Participatiefonds.
Periode	1995 -
Grondslag	Kaderwet volwasseneneducatie, 1995, art.61, lid 2
Product	AMvB

223

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het stellen van nadere regels voor de inhoud, vorm en frequentie van verstrekking van gegevens, zoals jaarverslag, begroting en jaarregeling, reglementen en dergelijke door het Participatiefonds.
Periode	1996 -
Grondslag	Besluit Participatiefonds, 1996, art.8, lid 3
Product	Ministeriële regeling

224

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een tijdelijke regeling voor vermindering van de rijksbijdrage van werkloosheidsuitkeringen en suppleties inzake arbeidsongeschiktheid van gewezen personeel in de sector beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.
Periode	1998 -
Grondslag	Regeling decentralisatie wachtgelduitgaven bve, 1998, art.IA, lid 1
Product	Ministeriële regeling

225

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de verrekening van het saldo van ontvangsten en uitgaven van het Participatiefonds.
Periode	1998 -
Grondslag	Regeling decentralisatie wachtgelduitgaven bve, 1998, art.VI, lid 1
Product	Ministeriële regeling

13.7 Vervroegd uittreden

226

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw De minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de vervroegde uittreding van onderwijspersoneel.
Periode	1976 -
Grondslag	
Product	Besluit experiment vervroegde uittreding onderwijzend personeel (Stb.1976/618) Besluit vervroegd uittreden onderwijspersoneel (Stb.1979/767) Besluit bijzondere regeling ontslaguitkering lager onderwijs en kleuteronderwijs (Stb.1979/354) Besluit vervroegd uittreden exploitatiepersoneel bijzonder onderwijs (Stb.1981/467) Wet bevordering doorstroming onderwijspersoneel (Stb.1988/253)

227

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de uitkering bij vervroegde uittreding van het aan een onderwijsinstelling verbonden exploitatiepersoneel.
Periode	1980 – 1981
Grondslag	
Product	Wet vervroegd uittreden exploitatiepersoneel onderwijs (Stb.1981/466)

228

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een algemene maatregel van bestuur omtrent het recht op uitkering bij vervroegde uittreding van het aan een onderwijsinstelling verbonden exploitatiepersoneel.
Periode	1980 – 1981
Grondslag	Wet vervroegd uittreden exploitatiepersoneel onderwijs, 1981, art.1
Product	Besluit vervroegd uittreden exploitatiepersoneel bijzonder onderwijs (Stb.1981/467)
Opmerking	Het besluit is uitsluitend van toepassing op exploitatiepersoneel van scholen voor bijzonder kleuter-, lager of voortgezet onderwijs dan wel aan organen voor het leerlingwezen.

229

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van buitengewoon verlof met behoud van 80% van zijn bezoldiging tot de eerste dag van de maand volgende op die waarin hij de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt aan een betrokkene in de sector onderwijs.
Periode	1976 - ?
Grondslag	Besluit experiment vervroegde uittreding onderwijzend personeel, 1976, art.2
Product	Beschikking

230

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een uitkering wegens vervroegd uittreden aan een belanghebbende in de sector onderwijs aan wie op eigen verzoek ontslag in verleend.
Periode	1979 – 1981
Grondslag	Besluit vervroegd uittreden onderwijspersoneel, 1979, art.2
Product	Beschikking

231

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van een uitkering aan een onderwijzer in het lager onderwijs of kleuteronderwijs voor een op eigen verzoek verleend ontslag per 1 augustus 1979.
Periode	1979 - ?
Grondslag	Besluit bijzondere regeling ontslaguitkering lager onderwijs en kleuteronderwijs, 1979, art.2
Product	Beschikking
Opmerking	Het betreft een éénmalige regeling voor werknemers die op 1 augustus 1979 de leeftijd van 60 jaar hadden bereikt, en die met ingang van die datum vrijwillig ontslag namen.

232

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van nadere regels voor de uitvoering van het Besluit experiment vervroegde uittreding onderwijzend personeel.
Periode	1976 - ?
Grondslag	Besluit experiment vervroegde uittreding onderwijzend personeel, 1976, art.10
Product	Ministeriële regeling

233

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het stellen van nadere regels voor de uitvoering van het Besluit vervroegd uittreden onderwijs.
Periode	1979 – 1981
Grondslag	Besluit vervroegd uittreden onderwijs, 1979, art.5
Product	Ministeriële regeling

234

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een uitkering wegens vervroegd uittreden aan een lid van het exploitatiepersoneel voor bijzonder onderwijs.
Periode	1980 – 1981
Grondslag	Besluit vervroegd uittreden exploitatiepersoneel bijzonder onderwijs, 1981, art.2 en art.6
Product	Beschikking
Opmerking	In artikel 6 is bepaald dat de minister, in bijzondere gevallen waarin het besluit niet voorziet of waarin de toepassing daarvan tot een onredelijke uitkomst leidt, bevoegd is een beslissing te nemen die met de strekking van het besluit overeen komt.

235

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het stellen van nadere regels voor de uitvoering van het Besluit vervroegd uittreden exploitatiepersoneel bijzonder onderwijs.
Periode	1980 – 1981
Grondslag	Besluit vervroegd uittreden exploitatiepersoneel bijzonder onderwijs, 1981, art.5
Product	Regelgeving, circulaires

236

Actor	Het bestuur van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds
Handeling	Het jaarlijks verslag doen aan de minister van Onderwijs van de uitkeringskosten die gemoeid zijn met de Wet bevordering doorstroming onderwijspersoneel II.
Periode	1989 – 1990
Grondslag	Wet bevordering doorstroming onderwijspersoneel II, 1989, art.15, lid 5
Product	Verslagen

13.8 Reïntegratie uitkeringsgerechtigden

237

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling ter stimulering van de reïntegratie van werkloos onderwijspersoneel in het arbeidsproces.
Periode	1992 -
Grondslag	
Product	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs (Stb.1992/381) Stimuleringsregeling reïntegratie wachtgelders primair onderwijs, Min OCenW, 1999, PO/PJ-99/10408
Opmerking	Bij de Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs is tevens de Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs ingesteld. In de akkoorden 'De jaren tellen' is afgesproken dat de wachtgelduitgaven in 2001 opnieuw op de agenda zullen worden geplaatst. Daarnaast zal op grond van artikel 4:24 AWB ten minste eenmaal in de vijf jaar een verslag worden gepubliceerd over de doeltreffendheid en de effecten van de Stimuleringsregeling reïntegratie wachtgelders in de praktijk.

238

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het buiten toepassing verklaren van de Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs voor een instelling of groep van instellingen.
Periode	1993 – [1995 of 1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.5, lid 1 en lid 2
Product	Ministerieel besluit
Opmerking	In de wet staat dat hij na twee jaar vervalt, maar dat een verlenging van maximaal twee jaar door middel van KB tot de mogelijkheden behoort.

239

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het jaarlijks rapporteren aan de Tweede Kamer over de ontwikkelingen met betrekking tot de samenwerkingsverbanden tussen bevoegde gezagsorganen die een beperking van de uitgaven voor wachtgeld en ontslaguitkeringen in het onderwijs ten doel hebben.
Periode	1992 – [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.5, lid 3
Product	Rapportage
Opmerking	De minister stelt zijn rapportage in overeenstemming met de minister van Landbouw op.

240

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake het jaarlijks rapporteren aan de Tweede Kamer over de ontwikkelingen met betrekking tot de samenwerkingsverbanden tussen bevoegde gezagsorganen die een beperking van de uitgaven voor wachtgeld en ontslaguitkeringen in het onderwijs ten doel hebben.
Periode	1992 – [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.5, lid 3
Product	Overlegverslagen, notulen

241

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw De Onderwijsraad
Handeling	Het voordragen ter benoeming van een lid van de Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs.
Periode	1992 – [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.10, lid 4
Product	Voordracht ter benoeming
Opmerking	Hiernaast worden vier leden benoemd op bindende voordracht van door de minister als representatief aangemerkte organisaties van bevoegde gezagsorganen; en één lid op voordracht van het Centraal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening.

242

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden van een KB voor de benoeming van de voorzitter, secretaris en leden van de Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs.
Periode	1992 – [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.10, lid 3
Product	KB
Opmerking	De Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs is ingesteld bij artikel 10 van deze wet.

243

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van vacatiegeld aan de voorzitter en leden van de Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs.
Periode	1992 – [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.10, lid 6
Product	Beschikking

244

Actor	De Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs
Handeling	Het vaststellen of aan de voorwaarden voor ontheffing van het vereiste een wachtgelder in een vacature bij een onderwijsinstelling te benoemen is voldaan.
Periode	1992 – [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.9, lid 3 en lid 5
Product	Besluit
Opmerking	De Commissie neemt een dergelijk besluit indien over het voldoen aan de vereisten meningsverschil bestaat tussen het bevoegd gezag en het Regionaal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening. Tegen dit besluit van kan het bevoegd gezag beroep instellen bij de Commissie.

245

Actor	De Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs
Handeling	Het beslissen op beroep aangetekend door het bevoegd gezag tegen een beslissing van het Regionaal Bestuur voor de Arbeidsvoorziening of tegen een beslissing van de Commissie arbeidsbemiddeling onderwijs inzake het voldoen aan de voorwaarden voor ontheffing van het vereiste een wachtgelder in een vacature bij een onderwijsinstelling te benoemen.
Periode	1992 – [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.11, lid 1
Product	Besluit
Opmerking	Alvorens de Commissie op het beroep beslist, stelt zij het bevoegd gezag en de bemiddelende instantie in de gelegenheid te worden gehoord.

246

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de bepaling welke gegevens de instanties die wachtgeldten uitkeren dienen te verstrekken aan de bemiddelende instanties ten behoeve van de uitvoering van de Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs.
Periode	1992 - [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.13
Product	Ministeriële regeling

247

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor de bepaling met welke bescheiden kan worden aangetoond dat een vacature is vervuld met inachtneming van de Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs.
Periode	1992 - [1997]
Grondslag	Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, 1992, art.14, lid 2
Product	Ministeriële regeling

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van subsidie aan een bevoegd gezag in het primair onderwijs dat op of na 1 augustus 1998 een wachtgelder in dienst neemt.
Periode	1998 -
Grondslag	Stimuleringsregeling reïntegratie wachtgelden primair onderwijs, 1999, art.2, lid 1 en art.8, lid 2
Product	Ministerieel besluit
Opmerking	De subsidievaststelling vindt ambtshalve plaats tegelijkertijd met de beslissing op de afrekening van de Rijksvergoeding.

14. VERPLAATSINGSKOSTEN

14.1 Inleiding

Verplaatsingskosten zijn de kosten die gemaakt worden in verband met het woon-werkverkeer. Hieronder vallen de verhuiskosten, en de reis- en pensionkosten.

Bepalingen over verhuizingen en vergoeding van reiskosten zijn terug te vinden in de diverse rechtspositieregelingen.

14.2 Algemene handelingen

14.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

249

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende de verplaatsingskosten van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten en adviezen

250

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid betreffende de verplaatsingskosten van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

14.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

251

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking wet- en regelgeving betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Regeling vergoeding van reis- en verblijfkosten bij dienstreizen voor onderwijspersoneel (AB/IE-9308.5748)
Opmerking	Deze regeling trad in werking met ingang van 1 januari 1994
Waardering	B1

14.2.3 Verantwoording van beleid

252

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

253

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

254

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

255

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

256

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

14.2.4 Informatieverstrekking

257

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

258

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

14.2.5 Onderzoek

259

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapport
Opmerking	Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan.

260

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

261

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

262

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de verplaatsingskosten van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

14.3 Verhuizing

14.3.1 Verhuisverplichting

263

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het opleggen van een verhuisverplichting aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J2, lid 1; en art.1-J17
Product	Beschikking

264

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het goedkeuren dat een bevoegd gezag een verhuisverplichting oplegt aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J2, lid 1; en art.1-J17
Product	Goedkeuringsbesluit

265

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het verlenen of intrekken van een ontheffing van een verhuisverplichting aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J2, lid 2 en lid 3
Product	Beschikking
Opmerking	De ontheffing kan al dan niet op verzoek van de belanghebbende verleend worden.

266

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het goedkeuren van het intrekken van een ontheffing van een verhuisplicht aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J2, lid 3
Product	Goedkeuringsbesluit
Opmerking	De minister dient vooraf zijn goedkeuring aan de intrekking van een ontheffing van de verhuisplicht te geven, indien deze intrekking financiële gevolgen voor het Rijk heeft.

267

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opleggen van een verhuisverplichting aan een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdokumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.9.2
Product	Beschikking

14.3.2 Verhuiskostenvergoeding

268

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van regels voor de bepaling van het bedrag voor opknapkosten die onderdeel uitmaken van een verhuiskostenvergoeding.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J7
Product	Ministeriële regeling, circulaire

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een verhuiskostenvergoeding voor een verhuisplichtige in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J3
Product	Beschikking
Opmerking	De toekenning van de tegemoetkoming geschiedt door de minister aan het bevoegd gezag van een instelling.

14.3.3 Verhuizing op medisch advies

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het goedkeuren van een verhuizing op medisch advies.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J3; en art.1-J5
Product	Goedkeuringsbesluit
Opmerking	Deze goedkeuring is nodig in verband met de aanspraak op een verhuiskostenvergoeding.

14.3.4 Functieverplaatsingstoelage

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een functieverplaatsingstoelage in verband met verplaatsing van de instelling waaraan een belanghebbende is benoemd.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J22
Product	Beschikking
Opmerking	Het toekennen van de toelage geschiedt door de minister aan het bevoegd gezag van een instelling.

14.4 Reis- en verblijfkosten

272

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen of intrekken van een tegemoetkoming in de reis- en verblijfkosten aan verhuisplichtigen in afwachting van een verhuizing.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J9; en art.1-J20
Product	Beschikking
Opmerking	Het verlenen van de toekenning geschiedt door de minister aan het bevoegd gezag van een instelling.

273

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen of intrekken van een tegemoetkoming in de reis- en verblijfkosten voor niet-verhuisplichtigen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-J10; art.1-J13; art.1-J14; art.1-J15; art.1-J16; art.1-J18; en art.1-J20
Product	Beschikking
Opmerking	Het verlenen van de toekenning geschiedt door de minister aan het bevoegd gezag van een instelling.

274

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van regels met betrekking tot de vergoeding van reis- en verblijfkosten van personeel van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.9.3
Product	Ministeriële regeling, circulaire

15. GRATIFICATIES EN TOELAGEN

15.1 Inleiding

Het bevoegd gezag van een onderwijs- of onderzoekinstelling heeft de mogelijkheid gratificaties aan personeel toe te kennen in verband met ambtsjubileum, diensttijd, buitengewone toewijding of bijzonder loffelijke dienstverrichting.

Voor het personeel in het lager onderwijs werd in 1952 (met terugwerkende kracht tot 1949) de toekenning van een gratificatie bij het volbrengen van een diensttijd van 25, 40 of 50 jaar geregeld. Dit gebeurde met het Besluit tot toekenning van een huldeblijk bij ambtsjubilea aan hoofden en onderwijzers bij het lager onderwijs (Stb.1952/074). Het huldeblijk kon bestaan uit een gratificatie, een geschenk, of een combinatie van die twee. De gratificatie kwam ten laste van de school bij wie de onderwijzer of het hoofd in dienst was. Dit besluit werd met de inwerkingtreding van het Jubileum-gratificatiebesluit lager onderwijs van 1955 ingetrokken. Het Jubileum-gratificatiebesluit van 1955 (Stb.1955/609) was langs grote lijnen gelijk aan het eerdere besluit met betrekking tot toekenning van een huldeblijk bij ambtsjubilea.

In 1958 kwam ook voor het personeel in het kleuteronderwijs een dergelijk besluit tot stand. Het Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs (Stb.1958/061) had een identieke opzet als Jubileum-gratificatiebesluit voor lager onderwijs. Dit besluit had een terugwerkende kracht tot januari 1956. Ook het personeel werkzaam in het nijverheidsonderwijs kreeg in 1958, met terugwerkende kracht tot juli 1955, recht op een gratificatie bij ambtsjubilea, dankzij het Jubileumgratificatiebesluit N.O. (Stb.1958/561).

Het Jubileumgratificatiebesluit lager onderwijs uit 1955 werd in 1968, met terugwerkende kracht tot 1962, vervangen door een nieuw Jubileumgratificatiebesluit lager onderwijs (Stb.1968/405). Tezelfdertijd werden ook de gratificatie aan hoofdleidsters en leidsters bij het kleuteronderwijs, en de gratificatie aan directeuren, leraren en beampten van opleidingsscholen voor kleuterleidsters geregeld door nieuwe besluiten. Ook dit Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs (Stb.1968/406) had een terugwerkende kracht tot 1962.²⁴

In 1980, met een wijziging van het Rechtspositiebesluit KO/LO (Stb.1980/662) werd het recht op gratificatie voor personeel in het kleuteronderwijs en lager onderwijs opgenomen in de rechtspositieregeling voor deze sector. De afzonderlijke besluiten, het Jubileumgratificatiebesluit lager onderwijs en het Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs, beiden uit 1968, werden bij de inwerkingtreding van het gewijzigde Rechtspositiebesluit KO/LO in december 1980 ingetrokken.

Voor de gehele onderwijssector werd in 1985 bij het RPBO het recht op gratificaties vastgelegd. Voor het personeel in het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek gebeurde dit in 1995, middels het Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.

Naast deze jubileumgratificaties, kon het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen in enkele gevallen tevens aanspraak maken op andere gratificaties.

Zo was in 1954 een besluit tot stand gekomen dat alleen over de periode 1953 een gratificatie aan hoofden en onderwijzers bij het lager onderwijs toekende. Dit besluit had tot doel diegenen die niet op basis van het Gratificatiebesluit burgerlijke rijksambtenaren 1953 aanspraak konden maken op een gratificatie, toch een gratificatie toe te kennen.

In 1955 werd voor het personeel in het lager onderwijs een regeling ingesteld ter stimulering van het behalen van een akte Frans, Duits, Engels, wiskunde, handelskennis of lichamelijke oefening. Het personeel in het lager onderwijs kon op basis van het Besluit houdende een regeling voor het toekennen van een beloning aan onderwijzers, die een bevoegdheid behalen, die in het belang is van het uitgebreid lager onderwijs (Stb.1955/453) een beloning van tweehonderd en vijftig gulden tegemoet zien. Dit besluit werd in 1979 ingetrokken (Stb.1979/013).

15.2 Algemene handelingen

15.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

275

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende de gratificaties voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten en adviezen
Opmerking	De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

276

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid betreffende de gratificaties voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

15.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

277

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Besluit tot toekenning van een huldeblijk bij ambtsjubilea aan hoofden en onderwijzers bij het lager onderwijs (Stb.1952/074) Besluit tot toekenning van een gratificatie aan hoofden en onderwijzers bij het lager onderwijs (Stb.1954/271) Besluit houdende een regeling voor het toekennen van een beloning aan onderwijzers, die een bevoegdheid behalen, die in het belang is van het uitgebreid lager onderwijs (Stb.1955/453) Jubileumgratificatiebesluit lager onderwijs (Stb.1955/609) Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs (Stb.1958/061) Jubileumgratificatiebesluit N.O. (Stb.1958/561) Besluit houdende regeling toelagen senaatsfuncties (Stb.1963/432) Besluit tot regeling van het verstrekken van toelagen enz. aan het personeel der gemeentelijke scholen voor voorbereidend hoger en middelbaar onderwijs (Stb.1964/081) Jubileumgratificatiebesluit lager onderwijs (Stb.1968/405) Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs (Stb.1968/406) Jubileumgratificatiebesluit opleidingsscholen voor kleuterleidsters (Stb.1968/407) Besluit tot intrekking van het Koninklijk besluit van 3 oktober 1955, Stb.453 (Stb.1979/013) Besluit houdende schadeloosstelling voor te Lelystad wonend onderwijzend personeel (Stb.1970/134)

15.2.3 Verantwoording van beleid

278

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, maanverslagen, kwartaalverslagen

279

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

280

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

281

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende de gratificatie van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

282

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende de gratificatie van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

15.2.4 Informatieverstrekking

283

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

284

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

15.2.5 Onderzoek

285

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapport
Opmerking	Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan.

286

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

287

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

288

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de gratificaties voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	19445 -
Product	Rekeningen, declaraties

15.3 Gratificatie

289

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het stellen van nadere regels voor de toekenning van gratificaties aan het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-P56; en art.1-P82
Product	Ministeriële regeling, circulaire

290

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een gratificatie aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Besluit tot toekenning van een gratificatie aan hoofden en onderwijzers bij het lager onderwijs, 1954, art.1 RPBO 1985, art.1-P56; en art.1-P82
Product	Beschikking

291

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van nadere regels met betrekking tot de toekenning van gratificaties aan personeel van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.16.3, lid 3
Product	Ministeriële regeling, circulaire

292

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen of intrekken van een gratificatie of functioneringstoelage aan een lid van het personeel van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.4.10 tot en met art.4.18
Product	Beschikking

15.4 Jubileumgratificatie

293

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een jubileumgratificatie aan een belanghebbende die een diensttijd van 25, 40 of 50 jaren in het onderwijs of de wetenschap heeft volbracht.
Periode	1945-
Grondslag	Besluit tot toekenning van een huldeblijk bij ambtsjubilea aan hoofden en onderwijzers bij het lager onderwijs, 1952, art.1 Jubileum-gratificatiebesluit lager onderwijs, 1955, art.1 Jubileumgratificatiebesluit lager onderwijs, 1968, art.1 Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs, 1958, art.1 Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs, 1968, art.1 Jubileumgratificatiebesluit N.O., 1958, art.1
Product	RPBO 1985, art.1-K2 Beschikking

15.5 Buitengewone toelage

294

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het stellen van nadere regels voor de toekenning van buitengewone toelages aan personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-P55; en art.1-P81
Product	Ministeriële regeling, circulaire

295

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een buitengewone toelage aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen, wegens een zeer goede vervulling van de functie.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-P55; en art.1-P81
Product	Beschikking

296

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van een beloning aan het hoofd en de onderwijzer bij het behalen van een akte of bij het verkrijgen van een hogere bevoegdheid in een vak.
Periode	1955 – 1979
Grondslag	Besluit houdende een regeling voor het toekennen van een beloning aan onderwijzers die een bevoegdheid behalen, die in het belang is van het uitgebreid lager onderwijs.
Product	beschikking

297

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het toekennen van een schadeloosstelling voor te Lelystad wonend onderwijzend personeel.
Periode	1967 – 1975
Grondslag	Besluit houdende schadeloosstelling voor te Lelystad wonend onderwijzend personeel.
Product	beschikking
Opmerking	Het betreft hier een over de periode 1967 tot 1975 aflopende schadeloosstelling als tegemoetkoming in de extra kosten van levensonderhoud voor te Lelystad wonend personeel.

15.6 Toelage om reden van werving of behoud

298

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het jaarlijks vaststellen welke categorieën instellingen in de sector onderwijs en wetenschappen bindingspremies om redenen van werving of behoud van personeel kunnen toekennen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-P89
Product	Ministeriële regeling, circulaire

299

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een toelage of uitkering om reden van werving of behoud van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-P57; art.1-P58
Product	Beschikking

15.5 EHBO-toelage

300

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een EHBO-toelage aan een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-P60; en art.1-P83
Product	Beschikking

15.6 Studiefaciliteiten

301

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het verlenen of intrekken van studieverlof of een tegemoetkoming in de studiekosten aan personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-M2; art.1-M3; en art.1-M4
Product	Beschikking

302

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van regels met betrekking tot het verlenen van studiefaciliteiten en de terugbetaling van de kosten van een opleiding voor het personeel van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.9.6
Product	Ministeriële regeling, circulaire

16. FORMATIE EN BEZOLDIGING

16.1 Inleiding

Bezoldiging heeft betrekking op het betalen van salaris, toelagen, vergoedingen en speciale uitkeringen aan betrokkenen als beloning voor door hen bewezen diensten en verrichte werkzaamheden.

Belangrijke beleidsontwikkelingen op dit terrein waren de ontwikkeling van een nieuwe salarisstructuur voor het personeel, en de bezuinigingsmaatregelen van de overheid die ook gevolgen hadden voor de bezoldiging van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.

In 1968 stelde een commissie van de Academische Raad, de zogeheten Commissie-Van Os, een nieuwe structuur voor het wetenschappelijk corps voor, waarbij het rangenstelsel zou verdwijnen. In 1975 rapporteerden door de minister van Onderwijs ingestelde werkgroepen over knelpunten in de wijze van hantering van het rangenstelsel in het wetenschappelijk onderwijs. Vervolgens werd er in de memorie van toelichting op de rijksbegroting van 1977 geconcludeerd dat de salariering van het wetenschappelijk corps te hoog was in vergelijking met het hoger beroepsonderwijs en met de waardering van functies in rijksdienst. Ook in de uit datzelfde jaar stammende nota 'Slanke lijn' werd de noodzaak vastgesteld van een somber en sober gebruik van het rangenstelsel, in het bijzonder voor wat betreft de bevordering tot wetenschappelijk hoofdmedewerker.

Begin jaren tachtig kwam de Stuurgroep Structuur Wetenschappelijk Corps met een advies over een nieuwe structuur en de inpassing van het zittende personeel in die nieuwe structuur.

De verslechterde economische omstandigheden en de tekorten op de rijksbegroting maakten dat de minister van Onderwijs, in samenspraak met de minister van Landbouw, in 1982 kwam met een regeling voor de beperking aan de voortgaande groei van het bestand aan wetenschappelijk hoofdmedewerkers. Dit was het Besluit voorlopige voorziening met betrekking tot de salarisanciënniteit van wetenschappelijk hoofdmedewerker (Stb.1982/365). Dit besluit werd in datzelfde jaar verlengd (Stb.1983/686), tot aan de inwerkingtreding van het nieuwe Bezoldigingsbesluit Wetenschappelijk Onderwijs in 1984 (Stb.1984/225).

In het kader van de bezuinigingen kwam begin jaren tachtig de Wet interim inhouding salarissen onderwijs (Stb.1983/001) tot stand. Deze maatregel was reeds aangekondigd in de Nota herziening onderwijssalarisstructuur en de Kernnota inzake beleidsvoornemens betreffende het universitair wetenschappelijk personeel. In bovengenoemde wet was geregeld dat een inhouding op de salarissen van het onderwijspersoneel werd toegepast, waarvan het percentage jaarlijks bij algemene maatregel van bestuur moest worden vastgesteld. Dit gebeurde in datzelfde jaar door middel van het Inhoudingsbesluit Onderwijspersoneel 1983 (Stb.1983/129).

Zoals hierboven al gezegd kwam in 1984 een Bezoldigingsbesluit Wetenschappelijk Onderwijs tot stand. Het besluit volgt in grote lijnen het eveneens in 1984 tot stand gekomen BBRA 1984, waarbij een nieuw stelsel van bezoldigingsregels geïntroduceerd werd.

Met de wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met de bestuursorganisatie van en medezeggenschap in universiteiten in 1997 is de raad van toezicht geïntroduceerd als toezichthoudend orgaan van de openbare universiteiten.

De voorzitter en andere leden van een raad van toezicht worden op grond van artikel 9.7 of artikel 11.5 van de WHW door de minister benoemd, geschorst en ontslagen.

De voorzitter en andere leden van een raad van toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden ten behoeve van de universiteit een tegemoetkoming. Ingevolge de artikelen 9.7 en 11.5 van de WHW worden hieromtrent regels vastgesteld bij of krachtens algemene maatregel van bestuur. Dit is met het Besluit houdende vaststelling van het bedrag van de tegemoetkoming aan de voorzitter en de andere leden van de raad van toezicht van de openbare universiteiten en de Open Universiteit (Stb.1997/420) tot stand gekomen. De tegemoetkomingen worden uitgekeerd door het college van bestuur van een universiteit.

Buiten deze regeling worden voor de leden van een raad van toezicht geen regels vastgesteld met betrekking tot hun rechtspositie. Zij hebben immers geen dienstverband bij de universiteit.

16.2 Algemene handelingen

16.2.1 beleidsontwikkeling en evaluatie

303

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen, en coördineren van het beleid betreffende de formatie en het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	o.a. Voorlopig rapport van de Stuurgroep Structuur Wetenschappelijk Corps (1972) Nota slanke lijn (1977) Kernnota Beleidsvoornemens Universitair Wetenschappelijk Personeel (begin '80) Rapport van de Stuurgroep Structuur Wetenschappelijk Corps (begin '80) Nota herziening onderwijssalarisstructuur (1983)

304

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het evalueren van het beleid ten aanzien van de formatie en het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	(evaluatie)rapporten

16.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

305

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de formatie en het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlopige voorziening met betrekking tot de salarisanciënniteit van wetenschappelijk hoofdmedewerkers (Stb.1982/365) Verlenging van de voorlopige voorziening met betrekking tot de salarisanciënniteit van wetenschappelijk hoofdmedewerkers (Stb.1983/686) Wet interim inhouding salarissen onderwijs (Stb.1983/001) Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs (Stb.1984/225) Spaarloonregeling onderwijspersoneel (AB-9402.7111)

306

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bij algemene maatregel van bestuur vaststellen van het percentage van de inhouding op de inkomsten van het onderwijspersoneel.
Periode	1983 -
Grondslag	Wet interim inhouding salarissen onderwijs, 1983, art.3, lid 2
Product	Inhoudingsbesluit Onderwijspersoneel 1983 (Stb.1983/129) Inhoudingsbesluit Onderwijspersoneel 1984 (Stb.1984/008)

307

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de tegemoetkoming aan de voorzitter en andere leden van een raad van toezicht bij openbare universiteiten en de Open Universiteit.
Periode	1997 -
Grondslag	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), 1997, art.9.7, lid 8; en art.11.5, lid 8
Product	Besluit houdende vaststelling van het bedrag van de tegemoetkoming aan de voorzitter en andere leden van de raad van toezicht van de openbare universiteiten en van de Open Universiteit (Stb.1997/420).

308

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van een regeling voor de bezoldiging van curatoren die deel uitmaken van het college van overleg over de dagelijkse zaken van een rijksuniversiteit of een technische hogeschool.
Periode	1963 -
Product	Besluit houdende regelen nopens de financiële positie van curatoren (Stb.1963/237)

309

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw De minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het voorbereiden van de vaststelling, wijziging en intrekking van een regeling voor het personeel in het wetenschappelijk onderwijs, indien die regeling afwijkt van het bepaalde in het BBRA 1984 met betrekking tot bezoldiging, overwerk, of vergoeding voor extra diensten.
Periode	1984 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.9
Product	Ministeriële regeling

16.2.3 Verantwoording van beleid

310

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over de formatie en het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

311

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de formatie en het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

312

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de formatie en het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

313

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het beslissen op bezwaarschriften naar aanleiding van beschikkingen betreffende de formatie en het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

314

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende de formatie en het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

16.2.4 Informatieverstrekking

315

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende de formatie en het salaris van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

316

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van de formatie en het salaris van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

16.2.5 Onderzoek

317

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de formatie en het salaris van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapporten
Opmerking	Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan.

318

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de formatie en het salaris van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

319

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de formatie en het salaris van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

320

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de formatie en het salaris van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

16.3 Vaststellen salarisbedragen

321

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het wijzigen van de salarisbedragen voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1980, art.I-A5 Rechtspositiebesluit WVO, 1981, art.I-T2 RPBO 1985, art.1-A5 Kaderbesluit rechtspositie BVE, 1996, art.9 Kaderbesluit rechtspositie personeel universiteiten en onderzoekinstellingen, 1997, art.3.7
Product	Ministerieel besluit AMvB
Opmerking	De minister dient de bezoldiging van het personeel in deze sector te wijzigen indien bij KB de bezoldiging van het burgerlijk rijkspersoneel wordt gewijzigd, en deze wijziging een algemeen karakter draagt. De salarisbedragen kunnen pas worden gewijzigd wanneer de minister in het Sectoroverleg Onderwijs en Wetenschappen daarover met de centrales van onderwijspersoneel overeenstemming heeft bereikt.

322

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van nadere regels voor het vaststellen van de bezoldiging van personeel in het wetenschappelijk onderwijs.
Periode	1984 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.6
Product	Ministeriële regeling, circulaire

16.4 Vaststellen eindejaarsuitkering

323

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van het recht op een eindejaarsuitkering en de wijze van berekening van deze uitkering.
Periode	1945 -
Grondslag	Kaderbesluit rechtspositie personeel universiteiten en onderzoekinstellingen, 1997, art.3.9
Product	ministeriële regeling, circulaire

16.5 Bezoldiging

324

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het geven van nadere voorschriften voor de vaststelling van een salaris voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.6, lid 2; art.7; en art.12 RPBO 1985, art.1-P10
Product	Ministeriële regeling, circulaire

325

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van criteria waaraan een belanghebbende moet voldoen alvorens te kunnen worden bezoldigd in de bij zijn functie horende maximumschaal.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-Q503; en art.1-Q552
Product	Ministeriële regeling, circulaire

326

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het geven van nadere richtlijnen met betrekking tot het bezit van vakdiploma's en ervaring in verband met de bezoldiging van niet-onderwijzend personeel in het voortgezet onderwijs.
Periode	1981 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1981, art.I-T4
Product	Ministeriële regeling, circulaire

327

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen, geheel of gedeeltelijk inhouden van de bezoldiging aan een personeelslid in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Besluit houdende regelen nopens de financiële positie van curatoren, 1963, art.2; en art.10 Rechtspositiebesluit KO/LO, 1980, art.1-P8; art.1-Q15, lid 3; en art.I-P2
Product	Beschikking

328

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren dat een belanghebbende die niet in het bezit is van het vereiste vakdiploma, wordt bezoldigd volgens de bij zijn functie behorende salarisschaal.
Periode	1981 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1981, art.I-T4
Product	Beschikking

16.6 Toelagen

329

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het geven van nadere voorschriften voor de toekenning van een toelage voor onregelmatige dienst.
Periode	1945 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-S108
Product	ministeriële regeling, circulaire

330

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van een tegemoetkoming voor leden en voorzitter van de Raad van Toezicht van een academisch ziekenhuis.
Periode	1996 -
Grondslag	Besluit decentralisatie arbeidsvoorwaardenvorming academische ziekenhuizen, 1996, art.7
Product	ministeriële regeling
Opmerking	De leden en voorzitter van de Raad van Toezicht worden benoemd door de minister. Maar omdat zij geen dienstverband hebben bij het academisch ziekenhuis, zijn er verder geen regels vastgesteld met betrekking tot hun rechtspositie.

331

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van het bedrag van de toelage voor hoogleraren die een senaatsfunctie bekleden.
Periode	1963 -
Grondslag	Regeling toelagen senaatsfuncties, 1963, art.2, lid 2; art.3, lid 2; art.4, lid 2; en art.5, lid 2
Product	ministeriële regeling, circulaire
Opmerking	De minister hoort hierover de curatoren.

332

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toekennen van een toelage wegens verrichte werkzaamheden of geleverde diensten.
Periode	1945 -
Grondslag	Besluit houdende toekenning van een toelage over de maanden mei, juni en juli 1975 aan het onderwijzend personeel bij het kleuter- en lager onderwijs, 1976, art.2 Rechtspositiebesluit WVO, 1983, art.I-P2 RPBO 1985, art.1-Q210; en art.1-Q308
Product	beschikking

333

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een regeling voor de toekenning van toelagen aan personeel in het wetenschappelijk onderwijs in verband met bezwarende werkomstandigheden, extra werk, en overwerk.
Periode	1984 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.7
Product	Ministeriële regeling, circulaire

334

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het, in overeenstemming met de minister van Binnenlandse Zaken, verlenen van een machtiging voor het toekennen of intrekken van een toelage aan personeel in het wetenschappelijk onderwijs.
Periode	1984 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.8
Product	Beschikking

335

Actor	De minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs of de minister van Landbouw inzake het verlenen van een machtiging voor het toekennen of intrekken van een toelage aan personeel in het wetenschappelijk onderwijs.
Periode	1984 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.8
Product	Vergaderstukken, notities
Opmerking	Betreft overeenstemming bij verlening machtiging in individuele gevallen.

16.7 Inhoudingen

336

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het, in overeenstemming met de minister van Binnenlandse Zaken, vaststellen van een regeling voor de inhouding op het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen in verband met verstrekkingen.
Periode	1980 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1980, art.I-P19; art.I-Q28; en art.I-R15 RPBO 1985, art.1-P17, lid 6
Product	ministeriële regeling, circulaire

337

Actor	De minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de vaststelling van een regeling voor de inhouding op het salaris van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen in verband met verstrekkingen.
Periode	1980 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1980, art.I-P19; art.I-Q28; en art.I-R15 RPBO 1985, art.1-P17, lid 6
Product	overlegverslagen, notulen, notities

338

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van een kortingsbedrag of kortingspercentage wegens genoten voordelen anders dan van een vanwege het bevoegd gezag verstrekte woning aan een belanghebbende werkzaam in het basisonderwijs.
Periode	1980 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit KO/LO, 1980, art.I-P19; art.I-Q28; en art.I-R15 Wet interim inhouding salarissen onderwijs, 1983, art.3, lid 2
Product	Inhoudingsbesluit onderwijspersoneel 1983 (Stb.1983/129) Inhoudingsbesluit onderwijspersoneel 1984 (Stb.1984/008)
Opmerking	Het betreft hier een jaarlijks gemeenschappelijk besluit van beide ministers.

16.8 Formatie

339

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de formatie van het niet-onderwijzend personeel aan opleidingsscholen voor onderwijzers en kleuterleidsters, avondscholen en dag-avondscholen, en centrale administraties.
Periode	1981 – 1985
Grondslag	Rechtspositiebesluit WVO, 1981, art.I-T11; art.I-T12; en art.I-T13
Product	beschikking
Opmerking	Deze vaststelling gebeurt op aanvraag van het bevoegd gezag van een instelling.

16.9 Taakkarakteristieken

340

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het, in overeenstemming met de minister van Binnenlandse Zaken, vaststellen van taakkarakteristieken, functietyperingen en maximumschalen voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.4, lid 2 RPBO 1985, art.1-R1204; art.1-R1305; 1-R503; art.1-S1205; art.1-S1305; art.1-S502
Product	ministeriële regeling, circulaire

341

Actor	De minister van Binnenlandse Zaken
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs en de minister van Landbouw inzake de vaststelling van taakkarakteristieken, functietyperingen en maximumschalen voor het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.4, lid 2 RPBO 1985, art.1-R1204; art.1-R1305; 1-R503; art.1-S1205; art.1-S1305; art.1-S502
Product	overlegverslagen, notulen, notities

342

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van functietyperingen voor de universitair docent en de universitair hoofddocent.
Periode	1984 -
Grondslag	Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs, 1984, art.10, lid 3
Product	Ministeriële regeling

16.10 'Huisregels'

343

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen van regels met betrekking tot de werktijd, autorisatie en registratie van afwezigheid van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-Q504; art.1-R504; art.1-S1204; en art.1-S504
Product	ministeriële regeling, circulaire

17. SCHORSING EN DISCIPLINAIRE STRAFFEN

17.1 Inleiding

Het bevoegd gezag van een instelling voor onderwijs of onderzoek heeft op basis van de verscheidene rechtspositieregelingen de mogelijkheid tot het disciplinair straffen van personeel dat de aan hen gegeven instructies niet nakomt, of door hun gedrag de openbare dienst schaden. De straffen variëren al naar gelang de ernst van het plichtsverzuim van een schriftelijke berisping tot ontslag.

Daarnaast heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid personeel te schorsen.

Schorsing is een maatregel die tot gevolg heeft dat een betrokkene niet alleen is ontheven van de verplichting zijn werkzaamheden te verrichten, maar dat deze betrokkene ook niet meer is toegestaan zijn functie uit te oefenen.

17.2 Algemene handelingen

17.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

344

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende de schorsing en het disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten en adviezen
Opmerking	De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

345

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid betreffende de schorsing en het disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapport

17.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

346

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende de schorsing en het disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -

17.2.3 Verantwoording van beleid

347

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over de schorsing en het disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

348

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende de schorsing en het disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

349

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende de schorsing en het disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

350

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende de schorsing of het disciplinair straffen van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

351

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende de schorsing of het disciplinair straffen van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

17.2.4 Informatieverstrekking

352

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende het schorsen of disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

353

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van het schorsen of disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

17.2.5 Onderzoek

354

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het schorsen of disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapport

355

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het schorsen of disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

356

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het schorsen of disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

357

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het schorsen of disciplinair straffen van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties.

17.3 Berispen

358

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bij wijze van disciplinaire straf schriftelijk berispen van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen die zijn verplichtingen niet nakomt of zich overigens aan plichtsverzuim schuldig maakt.
Periode	1945 –
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.50 RPBO 1985, art.2-C1; art.2-C2; en art.2-C3
Product	Beschikking, schriftelijke berisping
Opmerking	Tegen een dergelijke disciplinaire straf is beroep mogelijk bij de commissie bedoeld in artikel 22 van de Nijverheidsonderwijswet.

17.4 Inhouden bezoldiging

359

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het geven van nadere voorschriften voor het gedeeltelijk inhouden van de bezoldiging als disciplinaire straf.
Periode	1945 -
Grondslag	RPBO 1985, art.1-P20
Product	regelgeving, circulaires

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bij wijze van disciplinaire straf geheel of gedeeltelijk inhouden van de bezoldiging van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen die zijn verplichtingen niet nakomt of zich overigens aan plichtsverzuim schuldig maakt.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.50 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.50 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.II-C1 RPBO 1985, art.2-C1; art.2-C2; art.2-C3; en 1-P21
Product	Beschikking
Opmerking	Tegen een dergelijke disciplinaire straf is beroep mogelijk bij de commissie bedoeld in artikel 22 van de Nijverheidsonderwijswet.

17.5 Terugzetten in bezoldiging

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het bij wijze van disciplinaire straf terugzetten in bezoldiging of stilzetten van periodieke verhoging van bezoldiging van een belanghebbende in de sector onderwijs en wetenschappen die zijn verplichtingen niet nakomt of zich overigens aan plichtsverzuim schuldig maakt.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.50 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.62 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.II-C1 RPBO 1985, art.2-C1; art.2-C2; en art.2-C3
Product	Beschikking
Opmerking	Tegen een dergelijke disciplinaire straf is beroep mogelijk bij de commissie bedoeld in artikel 22 van de Nijverheidsonderwijswet.

17.6 Schorsen

362

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het schorsen of intrekken van een schorsing van een belanghebbende werkzaam in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.50 en art.54 Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1960, art.62 Rechtspositiebesluit WVO, 1968, art.II-B1; art.II-B3; art.II-B5; en art.II-C1 Rechtspositiebesluit WVO, 1984, art.II-B1; art.II-B3; en art.II-B5 RPBO 1985, art.2-B1; art.2-B3; en art.2-B5
Product	Beschikking, schorsing
Opmerking	Tegen een dergelijke disciplinaire straf is beroep mogelijk bij de commissie bedoeld in artikel 22 van de Nijverheidsonderwijswet.

17.7 RIOD

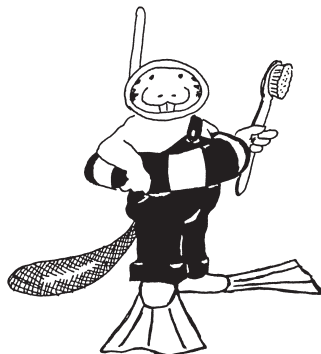
363

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van regels met betrekking tot het opleggen van een disciplinaire maatregel aan een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.10.1, lid 3
Product	Ministeriële regeling, circulaire

364

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het disciplinair straffen van een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.10.1, lid 1
Product	Beschikking

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het op non-actief stellen van een personeelslid van het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.11.2
Product	Beschikking
Opmerking	Iemand op non-actief stellen kan indien een strafrechterlijke vervolging tegen hem is ingesteld; indien hem door de minister het voornemen tot onvoorwaardelijk ontslag als disciplinaire maatregel is te kennen gegeven; of indien het belang van de instelling dit vordert.

18. GEORGANISEERD OVERLEG

18.1 Inleiding

De wijze waarop het overleg plaatsvindt tussen de minister van Onderwijs en de personeelsvakorganisaties over aangelegenheden die de rechtspositie van het personeel in de sector onderwijs en wetenschappen raken, ligt in een aantal besluiten vast.

In 1956 werd het Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters van kracht. Dit besluit regelde de instelling van een commissie voor georganiseerd overleg ten behoeve van het onderwijzend personeel aan kleuterscholen. Deze commissie voerde over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de kleuterleidsters besprekingen met de minister van Onderwijs, alvorens het bevoegd gezag een beslissing over die aangelegenheden nam. De commissie bestond uit leden die werden aangewezen door het Katholiek Verbond van leerkrachten bij het kleuteronderwijs in Nederland, de Vereniging van onderwijzeressen bij het Christelijk kleuteronderwijs in Nederland, de Nederlandse Onderwijzersvereniging, en de Bond van Onderwijzeressen bij het voorbereidend onderwijs. Over de in het overleg behandelde onderwerpen, bracht de commissie verslag aan de minister, en - voor zover het resultaat van algemeen belang voor de rechtstoestand van ambtenaren van belang kon worden geacht - tevens aan de CGOA.

In 1958 achtte het kabinet het nodig de samenhang tussen de rechtspositie van het onderwijzend personeel van de onderwijssectoren te vergroten door middel van de invoering van een regeling van het georganiseerd overleg in zaken betreffende de rechtspositie van het onderwijzend personeel. Met de inwerkingtreding van het Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel per 1 januari 1959 is het Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters uit 1956 komen te vervallen²⁵.

In dit besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel worden drie soorten commissie onderscheiden: de Algemene Commissie, de Bijzondere Commissies, en de Centrale Commissie.

De Algemene Commissie bestaat uit een rijksvertegenwoordiging aangewezen door de minister van Onderwijs, en een personeelsvertegenwoordiging benoemd door de Bijzondere Commissies en door de Centrale Commissie. Deze vertegenwoordigingen van het rijk en de personeelsorganisaties voeren overleg over aangelegenheden welke in algemene zin van belang zijn voor de bijzondere rechtstoestand van het personeel. De minister wijst de voorzitter en secretaris van het overleg aan. Alvorens het bevoegd rijksgezag een beslissing neemt terzake van aangelegenheden welke in algemene zin gerelateerd zijn aan de bijzondere rechtspositie van onderwijzend personeel, legt de betrokken minister deze aangelegenheden ter behandeling voor aan de Algemene Commissie. Daarnaast dient de Algemene Commissie de Centrale Commissie van Advies over alle onderwerpen die haar door deze zijn voorgelegd.

De Bijzondere Commissies zijn ingesteld voor de rechtspositie van onderwijzend personeel werkzaam bij onderscheidenlijk: het kleuteronderwijs; het gewoon lager, voortgezet lager, uitgebreid lager en buitengewoon lager onderwijs; het nijverheidsonderwijs; het lager en middelbaar landbouwonderwijs; het onderwijs voor de opleiding van kleuterleidsters; het kweekschoolonderwijs; en het voorbereidend hoger en middelbaar onderwijs. De Bijzondere commissie voor het lager en middelbaar landbouwonderwijs ressorteerde onder de toenmalige minister van Landbouw. De overige Bijzondere commissies ressorteerden onder de minister van Onderwijs. De Bijzondere commissies zijn samengesteld uit een door de minister aangewezen rijksvertegenwoordiging, en een personeelsvertegenwoordiging aangewezen door bij de Bijzondere commissie aangesloten organisaties. De minister wijst de voorzitter en secretaris van het overleg aan. Een Bijzondere commissie behandelt alle aangelegenheden die haar door de Algemene Commissie zijn voorgelegd.

De Centrale Commissie overlegt met en adviseert de minister van Binnenlandse Zaken over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van onderwijzend personeel. Dit overleg diende (tot 1994) plaats te vinden voordat de minister van Onderwijs over deze aangelegenheid een beslissing mocht nemen.

In 1970 werd, mede in verband met de invoering van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op het leerlingwezen, het wenselijk geacht de regeling van het georganiseerd overleg te herzien en opnieuw vast te stellen. Het Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel werd in 1970 vervangen door het Besluit georganiseerd overleg onderwijs.

In dit besluit is niet langer sprake van afzonderlijke Bijzondere Commissies voor de verscheidene onderwijssectoren, maar van één Bijzondere Commissie die zes afdelingen kent. Dit zijn:

- een afdeling voor het kleuter- en basisonderwijs en het buitengewoon onderwijs
- een afdeling voor het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, middelbaar en hoger algemeen voortgezet onderwijs
- een afdeling voor het lager beroepsonderwijs en het lager algemeen voortgezet onderwijs
- een afdeling voor het middelbaar en hoger beroepsonderwijs
- een afdeling voor het niet docerend personeel bij bovengenoemde instellingen
- een afdeling voor het leerlingwezen

Het besluit uit 1970 werd in 1975 vervangen door een besluit met dezelfde naam, dat tot de invoering van het Rechtspositiebesluit Onderwijspersoneel in 1985 gold. Het verschil met het Besluit G.O.-onderwijs 1975 ten opzichte van zijn voorganger uit 1970, was dat het één extra afdeling van de Bijzondere Commissie kende, namelijk die voor het personeel bij de vormingsinstituten.

Met de invoering van het RPBO in 1985 werd het om reden van volledigheid van het RPBO wenselijk geacht het Besluit georganiseerd overleg onderwijs in het RPBO te incorporeren. De regeling voor het georganiseerd overleg met de organisaties van gemeente- en instellingsbesturen is eveneens in titel 4 van het RPBO opgenomen.

Met de instelling van het RPBO is de Bijzondere commissie ingesteld. De Bijzondere commissie voor overleg in zaken betreffende de rechtspositie van het onderwijspersoneel en haar afdelingen ressorteren onder de minister van Onderwijs, en zover het het landbouwonderwijs betreft onder de minister van Landbouw. Het RPBO verplicht de minister van Onderwijs overleg te plegen met de Bijzondere commissie voor hij een besluit neemt over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijspersoneel. Ook dient door of namens de minister van Binnenlandse Zaken overleg gepleegd te worden met de Centrale Commissie (ingesteld bij het ARAR 1931) omtrent de wenselijkheid van de betreffende maatregel voordat een besluit genomen mag worden. Daarnaast is bij het RPBO de Commissie besturenorganisaties ingesteld. Ook deze commissie en haar afdelingen ressorteren onder de minister van Onderwijs. De minister van Onderwijs is verplicht het advies te vragen van de Commissie besturenorganisaties alvorens hij beslist over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijspersoneel die de organisaties van gemeente- of instellingsbesturen aangaan.

Artikel 1-C38 van het RPBO stelt dat de minister van Onderwijs nadere voorschriften dient te geven voor de regels voor de aanvraag, de maximumduur en de omvang, alsmede de overige voorwaarden van verlof in verband met overleg- en advieswerkzaamheden. Hieruit is de Regeling georganiseerd overleg en vakbondsfaciliteiten (1994 en 1998) voortgevloeid.

De regeling is bedoeld voor de verdeling van de middelen die beschikbaar worden gesteld voor de vervanging van het onderwijsgevend personeel dat in verband met werkzaamheden voor het georganiseerd overleg of voor vakbondswerkzaamheden lang buitengewoon verlof is verleend. De laatste jaren zijn steeds meer onderwijssectoren gedecentraliseerd en vindt de bekostiging plaats via de rijksbijdrage. RPBO artikel 1-C38 is alleen nog op personeel van het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs van toepassing.

Voor het personeel van de rijksinstellingen van wetenschappelijk onderwijs was in 1974 het Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk personeel tot stand gekomen. Naar dit besluit wordt ook wel verwezen met de term 'COPWO-Statuut', omdat bij dit besluit het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs (COPWO) werd ingesteld. De minister van Onderwijs is ingevolge artikel 3 van het besluit verplicht met het COPWO te overleggen over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel wetenschappelijk onderwijs, met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd.

In 1994 werd het Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekspersoneel van kracht. Dit besluit vervangt de voorheen in hoofdstuk IV-A van het RPBO opgenomen regeling van het overleg in de Bijzondere Commissie in zaken betreffende de rechtspositie van onderwijspersoneel, alsook de voorheen in het COPWO-Statuut opgenomen regeling van landelijk overleg met het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs (COPWO) over de rechtspositie van het personeel in het wetenschappelijk onderwijs en de academische ziekenhuizen.

Het besluit voorziet in de instelling van een Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen (SCOW) die beide voornoemde overlegorganen vervangt. Ten opzichte van de oude regelingen voor overleg zijn er enkele wijzigingen doorgevoerd die als doel hebben het besluit in overeenstemming te brengen met de huidige praktijk van het overleg.

Een belangrijke wijziging is de invoering van het overeenstemmingsvereiste. Het is niet langer genoeg voor de minister overleg te voeren, maar er dient nu werkelijk overeenstemming bereikt te worden tussen de partijen alvorens een maatregel die de rechtspositie van het onderwijs- en onderzoekspersoneel raakt, ingevoerd kan worden. Dit komt neer op codificatie van het Protocol voor het arbeidsvoorwaardenoverleg 1991 dat was overeengekomen tussen de minister van Binnenlandse Zaken en de centrales voor overheids- en onderwijspersoneel. Ook is de bevoegdheid tot het nemen van een beslissing in aangelegenheden waarover met de Sectorcommissie moet worden overlegd, niet afhankelijk gesteld van de uitkomst van een voorafgaand overleg tussen de minister van Binnenlandse Zaken en de Centrale Commissie. Deze bepaling uit het COPWO-Statuut en hoofdstuk IV-A van het RPBO werd met de voortschrijdende decentralisatie van het arbeidsvoorwaardenoverleg al geruime tijd buiten toepassing gelaten.

18.2 Algemene handelingen

18.2.1 Beleidsontwikkeling en evaluatie

366

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden, mede vaststellen en coördineren van het beleid betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	
Product	Beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten en adviezen
Opmerking	De eigenlijke vaststelling van het beleid vindt plaats in de Ministerraad.

367

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het evalueren van het beleid betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Evaluatierapporten

18.2.2 Totstandkoming van wet- en regelgeving

368

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -

18.2.3 Verantwoording van beleid

369

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van periodieke verslagen over het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Series jaarverslagen, kwartaalverslagen, maandverslagen

370

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden van of commissies uit de Kamers der Staten Generaal betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Grondslag	GW 1938/1946/1948, art.97 GW 1953/1956/1972, art.104 GW 1983/1987/1995, art.68
Product	Brieven, notities

371

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten Generaal en de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

372

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beslissen op een bezwaarschrift naar aanleiding van een beschikking betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Beschikking

373

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een verweerschrift naar aanleiding van een beroepschriftprocedure betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Verweerschrift

18.2.4 Informatieverstrekking

374

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Brieven, notities

375

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het terrein van het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Voorlichtingsmateriaal

18.2.5 Onderzoek

376

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van een intern of extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Offerte, brieven, onderzoeksrapport
Opmerking	Onder vaststellen van het eindproduct wordt ook het in ontvangst nemen van het eindproduct verstaan.

377

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het begeleiden van intern en extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Notities, notulen, brieven

378

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Documentatiemateriaal, conceptrapporten

379

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het financieren van extern (wetenschappelijk) onderzoek betreffende het georganiseerd overleg over de arbeidsvoorwaarden voor personeel in de sector onderwijs en wetenschappen.
Periode	1945 -
Product	Rekeningen, declaraties

18.2 De Commissie georganiseerd overleg kleuterleidsters

18.2.1 Instelling en samenstelling

380

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het instellen van een commissie georganiseerd overleg kleuterleidsters.
Periode	1956 – 1959
Product	Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters (Stb.1956/086)
Opmerking	De leden en plaatsvervangend leden van de commissie werden aangewezen door het Katholiek Verbond van leerkrachten bij het kleuteronderwijs in Nederland; de Vereniging van onderwijzeressen bij het Christelijk kleuteronderwijs in Nederland; de Nederlandse Onderwijzersvereniging; en de Bond van Onderwijzeressen bij het voorbereidend onderwijs.

381

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het goedkeuren van een reglement van orde van de commissie georganiseerd overleg kleuterleidsters.
Periode	1956 – 1959
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters, 1956, art.9
Product	Goedkeuringsbesluit
Opmerking	De commissie was volgens artikel niet verplicht een reglement van orde op te stellen.

18.2.2 Benoemingen

382

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het opschorten of intrekking van een toelating van een (plaatsvervangend) lid tot de commissie georganiseerd overleg kleuterleidsters.
Periode	1956 – 1959
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters, 1956, art.4. lid 3
Product	Opschortingsbesluit of intrekkingbesluit.
Opmerking	De leden en plaatsvervangend leden van de commissie werden aangewezen door het Katholiek Verbond van leerkrachten bij het kleuteronderwijs in Nederland; de Vereniging van onderwijzeressen bij het Christelijk kleuteronderwijs in Nederland; de Nederlandse Onderwijzersvereniging; en de Bond van Onderwijzeressen bij het voorbereidend onderwijs. De minister kon hun toelating opschorten of intrekken indien naar zijn oordeel het algemeen belang zich tegen toelating verzette.

18.2.3 Advisering en overleg

383

Actor	De Commissie georganiseerd overleg kleuterleidsters
Handeling	Het adviseren van de minister van Onderwijs over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van kleuterleidsters.
Periode	1956 – 1959
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters, 1956, art.2
Product	Adviezen
Opmerking	Er is hier geen sprake van een echte adviestaak, maar van een commissie die is ingesteld voor het voeren van overleg, en die de resultaten van de besprekingen ter kennis brengt aan de minister van Onderwijs.

18.3 De Algemene Commissie

18.3.1 Instelling en samenstelling

384

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het instellen van een Algemene Commissie voor overleg in zaken betreffende de rechtspositie van onderwijzend personeel.
Periode	1959 – 1970
Grondslag	Ambtenarenwet, art.125, lid 1 Kleuteronderwijswet, art. 5 Lager-Onderwijswet, art.9bis Nijverheidsonderwijswet, art.16, lid 1
Opmerking	De Algemene Commissie is ingesteld bij het Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel van 1958. Dit besluit is tot stand gekomen in overeenstemming met de ministers van Binnenlandse Zaken en van Landbouw.

385

Actor	De minister van Binnenlandse Zaken De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de instelling van een Algemene Commissie voor overleg in zaken betreffende de rechtspositie van onderwijzend personeel.
Periode	1959 – 1970
Product	Vergaderstukken, notities

386

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen van een rijksvertegenwoordiging voor overleg in de Algemene Commissie.
Periode	1959 – 1970
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijspersoneel, 1958, art.3
Product	Aanwijzingen
Opmerking	De minister wijst de rijksvertegenwoordiging aan in overeenstemming met de ministers van Binnenlandse Zaken en van Landbouw.

387

Actor	De minister van Binnenlandse Zaken De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de aanwijzing van een rijksvertegenwoordiging voor overleg in de Algemene Commissie.
Periode	1959 – 1970
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijspersoneel, 1958, art.3
Product	Vergaderstukken, notities

388

Actor	De Algemene Commissie
Handeling	Het vaststellen van een reglement van orde.
Periode	1959 – 1970
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijspersoneel, 1958, art.14
Product	Reglement van orde voor de Algemene Commissie
Opmerking	De commissie kreeg de bevoegdheid hiertoe, maar het was geen verplichting.

18.3.2 Benoemingen

389

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen of benoemen van een (plaatsvervangend) voorzitter, secretaris of adjunct-secretaris van de Algemene Commissie.
Periode	1959 – 1970
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijspersoneel, 1958, art.5
Product	Aanwijzingen, benoemingsbesluiten

18.3.3 Advisering en overleg

390

Actor	De Algemene Commissie
Handeling	Het adviseren van de Centrale Commissie over aangelegenheden welke in algemene zin van belang zijn voor de bijzondere rechtstoestand van onderwijzend personeel.
Periode	1959 – 1970
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijspersoneel, 1958, art.7
Product	Adviezen
Opmerking	De ministers van Onderwijs, van Binnenlandse Zaken, en van Landbouw kunnen aan de commissie zaken ter advisering voorleggen. De Algemene Commissie legt vervolgens aangelegenheden voor aan een Bijzondere Commissie, en stelt haar eigen advies pas vast na ontvangst van het oordeel van de Bijzondere Commissie. De Centrale Commissie brengt op haar beurt, na ontvangst van het advies van de Algemene Commissie, advies uit aan de betrokken ministers.

18.4 De Bijzondere commissie

18.4.1 Instelling en samenstelling

391

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het instellen van een Bijzondere Commissie voor het overleg betreffende de rechtspositie van onderwijzend personeel in een bepaalde onderwijssector.
Periode	[1959 – 1970]
Grondslag	Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs, 1935, art.68
Product	De Bijzondere Commissie kleuteronderwijs De Bijzondere Commissie lager onderwijs De Bijzondere Commissie nijverheidsonderwijs De Bijzondere Commissie onderwijs voor de opleiding van kleuterleidsters De Bijzondere Commissie voor het kweekschoolonderwijs De Bijzondere Commissie voor het voorbereidend hoger en middelbaar onderwijs

392

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het instellen van een Bijzondere Commissie voor het overleg betreffende de rechtspositie van onderwijzend personeel in het lager en middelbaar landbouwonderwijs.
Periode	[1959 – 1970]
Product	De Bijzondere Commissie lager en middelbaar landbouwonderwijs

393

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het instellen van een Bijzondere Commissie en haar afdelingen voor overleg in zaken betreffende de rechtspositie van het onderwijspersoneel.
Periode	1970 -
Grondslag	Ambtenarenwet, art.125, lid 1 Kleuteronderwijswet, art.5 Lager-onderwijswet, art.9bis Wet op het voortgezet onderwijs, art.40 Wet op het leerlingwezen, art.26 Besluit vormingswerk voor jeugdigen, art.22
Product	De Bijzondere Commissie
Opmerking	De Bijzondere Commissie is ingesteld bij het Besluit georganiseerd overleg onderwijs 1970. Bij het besluit zijn zes afdelingen ingesteld; het besluit geeft de minister de bevoegdheid nog andere afdelingen in te stellen. De afdelingen ressorteren onder de minister van Onderwijs, en voor zover ze het landbouwonderwijs betreffen mede onder de minister van Landbouw.

394

Actor	De Bijzondere Commissie
Handeling	Het vaststellen van een reglement van orde voor haar werkzaamheden.
Periode	1970 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.15, lid 1
Product	Reglement van orde voor de Bijzondere Commissie
Opmerking	Artikel 15 geeft de mogelijkheid, maar niet de verplichting tot het opstellen van een reglement van orde.

395

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het aanwijzen van een rijksvertegenwoordiging voor een Bijzondere Commissie voor overleg betreffende de rechtspositie van onderwijzend personeel.
Periode	[1959 – 1970]
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.16, lid 1
Product	aanwijzing
Opmerking	Daarnaast maakt ook uit een vertegenwoordiging van personeelsorganisaties deel uit van een Bijzondere Commissie.

18.4.2 Benoemingen

396

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen van verenigingen van organen van het leerlingwezen die deel uitmaken van de afdeling voor het onderwijspersoneel werkzaam bij de organen van het leerlingwezen van de Bijzondere commissie.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-A5, lid 2
Product	Aanwijzing, ministerieel besluit
Opmerking	De minister besluit zonodig in overeenstemming met de minister van Landbouw.

397

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de aanwijzing van verenigingen van organen van het leerlingwezen die deel uitmaken van de afdeling voor het onderwijspersoneel werkzaam bij de organen van het leerlingwezen van de Bijzondere commissie.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-A5, lid 2
Product	Vergaderstukken, notities

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het schorsen of uitsluiten van deelneming aan het overleg van een lid van een Bijzondere Commissie.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.17 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.4, lid 5, en art.5, lid 7 en lid 8 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.4, lid 5, en art.5, lid 7 en lid 8 RPBO 1985, art.4-A5, lid 7
Product	schorsing of uitsluiting van deelname, ministerieel besluit
Opmerking	De minister kan besluiten tot schorsing of uitsluiting van deelname indien hij van oordeel is dat de desbetreffende organisatie niet langer representatief is, of het algemeen belang zich tegen verdere deelname verzet. De minister neemt het besluit zo nodig in overeenstemming met de minister van Landbouw. In 1970 is de bepaling opgenomen dat de minister hierover eerst de centrale van onderwijspersoneel hoort die dat betreffende lid had aangewezen, en dat de minister het advies van de overige leden van de Bijzondere Commissie vraagt alvorens een besluit te nemen.

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de schorsing of uitsluiting van deelname aan het overleg van lid van een Bijzondere Commissie.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.17 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.5, lid 7 en lid 8 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.5, lid 7 en lid 8 RPBO 1985, art.4-A5, lid 7
Product	Vergaderstukken, notities

400

Actor	De Bijzondere Commissie
Handeling	Het adviseren van de minister van Onderwijs over de uitsluiting van deelname aan het overleg van een lid van de Bijzondere Commissie.
Periode	1970 – 1985
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.4, lid 5 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.4, lid 5, en art.5, lid 8
Product	adviezen

401

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen van een adviseur bij het overleg met de Bijzondere commissie.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.16, lid 2 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.6, lid 2 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.6, lid 2 RPBO 1985, art.4-A6
Product	Aanwijzing, ministerieel besluit
Opmerking	De minister besluit zo nodig in overeenstemming met de minister van Landbouw, en vanaf 1970 tevens in overeenstemming met de ministers van Binnenlandse Zaken en van Financiën.

402

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de aanwijzing van een adviseur bij het overleg met de Bijzondere commissie.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.16, lid 2 Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1970, art.6, lid 2 Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1975, art.6, lid 2 RPBO 1985, art.4-A6
Product	Vergaderstukken, notities
Opmerking	Tot 1970 kon de minister van Landbouw zelf een adviseur aanwijzen.

403

Actor	De minister van Binnenlandse Zaken De minister van Financiën
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de aanwijzing van een adviseur bij het overleg met de Bijzondere Commissie.
Periode	1970 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.6, lid 2 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.6, lid 2
Product	Vergaderstukken, notities

404

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen of benoemen van een (plaatsvervangend) voorzitter van het overleg met een Bijzondere Commissie.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.18 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.6, lid 1 en art.9 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.6, lid 1 RPBO 1985, art.4-A6
Product	aanwijzing, benoeming, ministerieel besluit
Opmerking	De minister besluit zo nodig in overeenstemming met de minister van Landbouw.

405

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de aanwijzing van een (plaatsvervangend) voorzitter van het overleg met een Bijzondere Commissie.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.18 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.6, lid 1 en art.9 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.6, lid 1 RPBO 1985, art.4-A6
Product	Vergaderstukken, notities
Opmerking	Tot 1970 kon de minister van Landbouw zelf een voorzitter voor het overleg aanwijzen.

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen of benoemen van een (adjunct)secretaris voor de Bijzondere commissie of één van haar afdelingen.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.18 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.6, lid 1 en art.9 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.9 RPBO 1985, art.4-A9
Product	Aanwijzings- of benoemingsbesluit
Opmerking	De minister besluit zo nodig in overeenstemming met de minister van Landbouw.

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake een benoeming van een (adjunct)secretaris voor de Bijzondere commissie of één van haar afdelingen.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.18 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.6, lid 1 en art.9 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.9 RPBO 1985, art.4-A9
Product	Vergaderstukken, notities
Opmerking	Tot 1970 kon de minister van Landbouw zelf een secretaris benoemen.

18.4.3 Advisering en overleg

408

Actor	De Bijzondere commissie
Handeling	Het adviseren van de minister van Onderwijs of de minister van Landbouw over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijspersoneel.
Periode	1959 -
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.21 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.10 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.10, lid 1 RPBO 1985, art.4-A10
Product	Adviezen
Opmerking	De minister van Onderwijs is verplicht de Bijzondere commissie te horen alvorens een besluit te nemen over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijspersoneel. Ook dient door of namens de minister van Binnenlandse Zaken met de Centrale commissie overleg gepleegd te worden alvorens een maatregel genomen mag worden.

409

Actor	De Bijzondere Commissie
Handeling	Het op verzoek adviseren van de Algemene Commissie over de algemene rechtspositie van onderwijzend personeel.
Periode	1959 – 1970
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.21
Product	Adviezen

18.5 De Centrale Commissie

18.5.1 Advisering en overleg

410

Actor	De Centrale Commissie
Handeling	Het overleggen met en adviseren van de minister van Binnenlandse Zaken over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van onderwijzend personeel.
Periode	1959 – 1994
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel, 1958, art.23 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1970, art.16 Besluit georganiseerd overleg onderwijs, 1975, art.10, lid 3 Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk onderwijs, 1974, art.3, lid 3
Product	Adviezen en overlegverslagen, notulen
Opmerking	De minister van Binnenlandse Zaken legde aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van onderwijzend personeel, alsmede andere aangelegenheden die de algemene sociale omstandigheden van onderwijzend personeel betreffen, ter advisering voor aan de Centrale Commissie. Dit overleg diende plaats te vinden voordat de minister van Onderwijs over de betreffende aangelegenheid een besluit mocht nemen.

18.6 De Commissie besturenorganisaties

18.6.1 instelling en samenstelling

411

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden van een KB waarin de samenstelling van de Commissie besturenorganisaties uit organisaties van gemeente- of instellingsbesturen wordt geregeld.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-B4
Product	KB
Opmerking	Bij KB kunnen zowel toelating als intrekking van de toelating tot het overleg geregeld worden. De toegelaten organisaties wijzen elk twee leden en twee plaatsvervangend leden aan.

18.6.2 Benoemingen

412

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen van een (plaatsvervangend) voorzitter van de Commissie besturenorganisaties.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-B5, lid 1
Product	aanwijzing, ministerieel besluit

413

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw De minister van Binnenlandse Zaken De minister van Financiën
Handeling	Het aanwijzen van een adviseur die een voorzitter van het overleg van de Commissie besturenorganisaties met de afdelingen kan bijstaan.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-B5, lid 2
Product	aanwijzing, ministerieel besluit

414

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het benoemen van een (adjunct)secretaris van de Commissie besturenorganisaties.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-B9
Product	benoemingsbesluit
Opmerking	De minister besluit zo nodig in overeenstemming met de minister van Landbouw.

415

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de benoeming van een (adjunct)secretaris van de Commissie besturenorganisaties.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-B9
Product	vergaderstukken, notities

18.6.3 Advisering en overleg

416

Actor	De Commissie besturenorganisaties
Handeling	Het adviseren van de ministers van Onderwijs, Landbouw, Binnenlandse Zaken, en Financiën over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijspersoneel.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-B10 en art.4-B13
Product	Adviezen
Opmerking	De minister van Onderwijs is verplicht het advies van de Commissie besturenorganisaties te vragen alvorens hij beslist inzake aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijspersoneel die de organisaties van gemeente- of instellingsbesturen aangaan.

18.7 Het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs

18.7.1 Instelling en samenstelling

417

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van de instelling van een centraal orgaan voor georganiseerd overleg in zaken betreffende het personeel wetenschappelijk onderwijs.
Periode	1974 –1994
Grondslag	Ambtenarenwet 1929, art.125, lid 1 Wet op het wetenschappelijk onderwijs, art.64, art.36, lid 2, en art.62 octies
Product	Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk onderwijs (Stb.1974/251)
Opmerking	Het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs is ingesteld krachtens artikel 2 van het besluit.

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het besluiten dat er een orgaan voor georganiseerd overleg wordt ingesteld bij een interuniversitair instituut.
Periode	1974 – 1994
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk onderwijs, 1974, art.14, lid 2
Product	ministerieel besluit
Opmerking	Dit kan de minister besluiten op verzoek van het inter-universitaire instituut, of van het COPWO.

18.7.2 Benoemingen

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het uitsluiten van deelname aan het overleg van een (plaatsvervangend) lid van het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs.
Periode	1974 – 1994
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk onderwijs, 1974, art.4, lid 3
Product	ministerieel besluit
Opmerking	De leden worden benoemd door de centrales van verenigingen van ambtenaren. De uitsluiting van deelname geschiedt niet voordat het bestuur van de betrokken centrale is gehoord, en het advies van de overige leden van het COPWO is ingewonnen.

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen of benoemen van een (plaatsvervangend) voorzitter of secretaris van het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs.
Periode	1974 – 1994
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk onderwijs, 1974, art.5, lid 1 en lid 3
Product	Aanwijzings- of benoemingsbesluit
Opmerking	De minister kan zelf ook voorzitter zijn van het overleg met het COPWO.

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw De minister van Binnenlandse Zaken De minister van Financiën
Handeling	Het aanwijzen van een adviseur voor de voorzitter van het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs.
Periode	1974 – 1994
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk onderwijs, 1974, art.5, lid 2
Product	Aanwijzingsbesluit

18.7.3 Advisering en overleg

Actor	Het Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs
Handeling	Het adviseren van de minister van Onderwijs over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel wetenschappelijk onderwijs, met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd.
Periode	1974 – 1994
Grondslag	Besluit georganiseerd overleg wetenschappelijk onderwijs, 1974, art.3, lid 1
Product	Adviezen
Opmerking	Ingevolge artikel 3 is de minister van Onderwijs verplicht het advies van het COPWO te vragen alvorens een beslissing te nemen. het advies wordt ter kennis gebracht aan de ministers van Onderwijs, van Landbouw, van Binnenlandse Zaken en van Financiën.

18.8 De Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen

18.8.1 instelling en samenstelling

423

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het voorbereiden en vaststellen van een regeling voor het overleg met organisaties van overheids- en onderwijspersoneel over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Grondslag	Ambtenarenwet 1929, art.125, lid 1 Experimentenwet onderwijs, art.4a, lid 1 Wet op de onderwijsverzorging, art.61, lid 1 Wet op het basisonderwijs, art.43 Interim-wet op het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, art.52 Wet op het voortgezet onderwijs, art.40, lid 1 Kaderwet volwasseneneducatie 1991, art.9, lid 2 Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, art.2.51, lid 1, en art.2.59 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, art.4.3, lid 1 Wet op de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek, art.14
Product	Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel (Stb.1994/103)
Opmerking	Dit overlegbesluit trad in de plaats van het in hoofdstuk IV-A van het RPBO geregelde. De minister heeft deze regeling in overeenstemming met de minister van Landbouw tot stand gebracht. De bij dit besluit ingestelde Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen ressorteert onder de minister van Onderwijs.

424

Actor	De minister van Landbouw
Handeling	Het overeenstemmen met de minister van Onderwijs inzake de voorbereiding en vaststelling van een regeling voor het overleg met organisaties van overheids- en onderwijspersoneel over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het onderwijs- en onderzoekpersoneel.
Periode	1994 -
Product	Vergaderstukken, notities

425

Actor	De Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen
Handeling	Het vaststellen van een reglement van orde.
Periode	1994 -
Grondslag	Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.22, lid 1
Product	Reglement van orde voor de SCOW

18.8.2 Benoemingen

426

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen van een (plaatsvervangend) voorzitter van de Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen.
Periode	1994 -
Grondslag	Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.4, lid 1
Product	aanwijzing

427

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen van een adviseur die de voorzitter van de Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen bij kan staan.
Periode	1994 -
Grondslag	Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.4, lid 2
Product	aanwijzing

428

Actor	De Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen
Handeling	Het adviseren van de minister van Onderwijs over de aanwijzing of benoeming van een secretaris van de Sectorcommissie.
Periode	1994 -
Grondslag	Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.6, lid 1
Product	adviezen

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen of benoemen van een secretaris van de Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen.
Periode	1994 -
Grondslag	Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.6, lid 1
Product	aanwijzing of benoeming
Opmerking	De minister overlegt hierover met de Sectorcommissie.

18.8.3 Advisering en overleg

Actor	De Sectorcommissie Onderwijs en Wetenschappen
Handeling	Het overleggen met en adviseren van de minister van Onderwijs over aangelegenheden betreffende de rechtspositie van het personeel werkzaam bij instellingen voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
Periode	1994 -
Grondslag	Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel, 1994, art.2, lid 3
Product	Vergaderverslagen, notulen, adviezen

18.9 Vergoeden werkzaamheden georganiseerd overleg en vakbondsactiviteiten

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het ter beschikking stellen van budget ten behoeve van de vergoeding van de kosten voor de vervanging van het onderwijsgevend personeel dat in verband met werkzaamheden voor het georganiseerd overleg of voor vakbondsactiviteiten lang buitengewoon verlof is verleend.
Periode	[1998] -
Grondslag	Regeling georganiseerd overleg en vakbondsfaciliteiten 1998, art.2, lid 1
Product	ministerieel besluit
Opmerking	Het budget wordt op grond van de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen ter beschikking gesteld aan de Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs

432

Actor	De Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs
Handeling	Het verdelen van het budget ten behoeve van de vergoeding van de kosten voor de vervanging van het onderwijsgevend personeel dat in verband met werkzaamheden voor het georganiseerd overleg of voor vakbondsactiviteiten lang buitengewoon verlof is verleend.
Periode	[1998] -
Grondslag	Regeling georganiseerd overleg en vakbondsfaciliteiten 1998, art.2, lid 3

433

Actor	De Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs
Handeling	Het opstellen van een jaarverslag, jaarrekening en financiële gegevens met betrekking tot het budget ten behoeve van de vergoeding van de kosten voor de vervanging van het onderwijsgevend personeel dat in verband met werkzaamheden voor het georganiseerd overleg of voor vakbondsactiviteiten lang buitengewoon verlof is verleend.
Periode	[1998] -
Grondslag	Regeling georganiseerd overleg en vakbondsfaciliteiten 1998, art.2, lid 6
Product	jaarverslag, jaarrekening

434

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het terugvorderen van de Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs, van dat deel van het budget voor de vergoeding van werkzaamheden voor het georganiseerd overleg en vakbondsactiviteiten, dat niet is besteed in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling georganiseerd overleg en vakbondsfaciliteiten.
Periode	[1998] -
Grondslag	Regeling georganiseerd overleg en vakbondsfaciliteiten 1998, art.2, lid 7
Product	beschikking

435

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het vaststellen van een vergoedingsbedrag voor de vervanging van personeel dat in verband met werkzaamheden voor het georganiseerd overleg en vakbondsactiviteiten lang buitengewoon verlof heeft gekregen.
Periode	[1998] -
Grondslag	Regeling georganiseerd overleg en vakbondsfaciliteiten 1998, art.7
Product	ministerieel besluit / beschikking

18.10 Geschillencommissies en hun reikwijdte

436

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het vaststellen dat de werkring van een geschillencommissie voor instellingen zich over minder dan de voorgeschreven vijf instellingen uitstrekt.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-C6, art.4-E6
Product	ministerieel besluit

18.11 Samenstelling overlegorganen in relatie tot godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging

437

Actor	De minister van Onderwijs De minister van Landbouw
Handeling	Het toestaan, of het intrekken van de toestemming dat een overlegorgaan van een instelling een afwijkende samenstelling heeft op godsdienstige of levensbeschouwelijke gronden.
Periode	1985 -
Grondslag	RPBO 1985, art.4-C9, art.4-E9, art.4-F8
Product	ministerieel besluit

18.12 RIOD

438

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen of uitsluiten van deelname van (plaatsvervangend) leden voor het orgaan van georganiseerd overleg voor het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.1.5, lid 1
Product	Beschikking
Opmerking	De minister kan een (plaatsvervangend) lid van het orgaan voor georganiseerd overleg van deelneming aan het overleg uitsluiten, indien het belang van de instelling dit in verband met de werkzaamheden van betrokkene vordert. De uitsluiting gebeurt niet dan nadat daarover het advies is ingewonnen van de betrokken centrale en de overige leden van het overlegorgaan.

439

Actor	De minister van Onderwijs
Handeling	Het aanwijzen of benoemen van een (plaatsvervangend) voorzitter en secretaris voor het georganiseerde overleg voor het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie.
Periode	1995 -
Grondslag	Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, 1995, art.1.6, lid 1
Product	Beschikking
Opmerking	De benoeming of aanwijzing van de secretaris geschiedt na overleg met het orgaan voor georganiseerd overleg.

Overzicht wet- en regelgeving**Rechtspositiebesluiten**

Rechtspositiebesluit Nijverheidsonderwijs (N.O.) 1935 (1935 – 1960)

Stb.1935/501 instelling

Stb.1960/377 intrekking

Rechtspositiebesluit N.O.1960 (1960 – 1967)

Stb.1960/377 instelling

Stb.1967/386 intrekking

Rechtspositiebesluit KO/LO (1978 – 1985)

Stb.1978/228 instelling

Stb.1985/110 intrekking

Rechtspositiebesluit Wet voortgezet onderwijs (WVO) (1968 – 1985)

Stb.1968/377 instelling

Stb.1985/110 intrekking

Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (RPBO) (1985 -)

Stb.1985/110 instelling

Stb.1998/413 wijziging

Kaderbesluit rechtspositie VO (1995 -)

Stb.1995/371 instelling

Stb.1997/330 wijziging

Kaderbesluit rechtspositie BVE (1996 -)

Stb.1996/408 instelling

Stb.1997/33- wijziging

Kaderbesluit rechtspositie HBO (1993 -)

Stb.1993/424 instelling

Stb.1998/485 wijziging

Besluit uitsluiting toepasselijkheid artikel 6, tweede lid ARAR op groepen personeel rijksuniversiteiten en de technische hogeschool (1936 – 1975)

Stb.1936/371 instelling

Stb.1975/081 intrekking

Besluit voorlopig rechtspositiereglement hoogleraren, lectoren, wetenschappelijke staf technische hogescholen (1956 – 1963)

Stb.1956/502 instelling

Stb.1963/115 intrekking

Besluit bevoegdheden curatoren technische hogescholen rechtspositie technische en administratief personeel (1957 – 1963)

Stb.1957/005 instelling

Stb.1963/115 intrekking

Besluit voorlopige voorziening in de uitoefening van bevoegdheden inzake individuele personeelsaangelegenheden openbare universiteiten en hogescholen (1963 – 1992)

Stb.1963/115 instelling

Stb.1992/023 intrekking

Besluit voorlopige voorziening in de uitoefening van bevoegdheden inzake individuele personeelsaangelegenheden landbouwhogeschool (1969 – 1987)

Stb.1969/159 instelling

Stb.1987/393 intrekking

Besluit regelen aanstelling in tijdelijke dienst op proef bepaalde categorie wetenschappelijke medewerkers (1975 - 1984)

Stb.1975/081 instelling

Stb.1984/270 intrekking (m.u.v. bepaalde gevallen)

Rechtspositieregeling assistenten in opleiding (1986 – 1987)

Stb.1986/430 instelling

Stb.1987/393 intrekking

Rechtspositieregeling assistenten in opleiding en academie-onderzoekers bij de rijksonderzoeksinstituten (1989 -)

Stb.1989/364 instelling

Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs (1987 -)

Stb.1987/393 instelling

Stb.1998/432 wijziging

Wet financiële positie curatoren (1963 -)

Stb.1963/237 instelling

Kaderbesluit rechtspositie personeel universiteiten en onderzoekinstellingen (1997 -)

Stb.1997/369 instelling

Stb.1998/518 wijziging

Rechtspositiereglement wetenschappelijk onderwijs en onderzoek (RWO) (1995 -)

Stb.1995/394 instelling

Stb.1998/485 wijziging

Rechtspositiereglement academische ziekenhuizen (RRAZ) (1992 – 1996)

Stb.1992/023 instelling

Stb.1996/395 intrekking

Besluit decentralisatie arbeidsvoorwaardenvorming academische ziekenhuizen (1996 -)

Stb.1996/395 instelling

Besluit rechtspositie leden van colleges van bestuur van openbare universiteiten (1998 -)

Stb.1998/518 instelling

Besluit rechtspositionele gevolgen in verband met de invoering van het m.d.g.o. (1985 -)

Stb.1985/500 instelling

Tijdelijke rechtspositieregeling taakverdeling WO (1984 -)

Stb.1984/463 instelling

Stb.1987/424 wijziging

Overgangsregeling CIBB (1990 -)

Stb.1990/041 instelling

Geneeskundige keuring voor benoeming, akte van benoeming, verklaring omtrent het gedrag en sollicitatiecode

Reglement voor keuring van personeel voor nijverheidsscholen (1935 -)

Stb.1935/501 instelling

Stb.1960/377 wijziging

Keuringsleidraad onderwijs (1977 -)

Stcrt.1977/119 instelling

Wet van 15 februari 1999 tot wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs inzake geneeskundige verklaringen

Stb.1999/111 instelling

Vakantie en buitengewoon verlof

Verlofbesluit lager onderwijs (1954 – 1978)

Stb.1954/268 instelling

Stb.1978/228 intrekking

Vakantieuitkeringsbesluit N.O. (1954 – 1967)

Stb.1954/405 instelling

Stb.1967/386 intrekking

Verlofbesluit kleuteronderwijs (1956 – 1978)

Stb.1956/500 instelling

Stb.1978/228 intrekking

Verlof en aanspraken wegens ziekte

Besluit tegemoetkoming ziektekosten en inkomenstoeslag onderwijs- en onderzoekpersoneel (1995 -)

Stb.1995/251 instelling

Stb.1997/330 wijziging

Tijdelijk besluit ziekte en arbeidsongeschiktheid onderwijs- en onderzoekpersoneel (1995 -)

Stb.1995/703 instelling

Stb.1998/518 wijziging

Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs- en onderzoekpersoneel (1997 -)

Stb.1997/357 instelling

Besluit uitvoering Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs- en onderzoekpersoneel

Stcrt.2000/055 instelling

Afvloeiingsregeling

Besluit Sociaal beleidskader (SBK-II) (1987 -)

Stb.1987/424 instelling

Stb.1990/662 wijziging

Uitkering bij ontslag en vervroegde uittreding

Uitkeringsregeling lager onderwijs (1955 – 1971)

Stb.1955/610 instelling

Stb.1971/479 intrekking

Wachtgeldbesluit nijverheidsonderwijs (1960 – 1967)

Stb.1960/378 instelling

Stb.1967/386 intrekking

Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs (1957 – 1961)

Stb.1957/042 instelling

Stb.1961/263 intrekking

Uitkeringsregeling nijverheidsonderwijs 1961 (1961 – 1967)

Stb.1961/263 instelling

Stb.1967/386 intrekking

Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs (1957 – 1965)

Stb.1957/370 instelling

Stb.1965/421 instrekking

Wachtgeld- en uitkeringsregeling kleuteronderwijs 1965 (1965 – 1971)

Stb.1965/421 instelling

Stb.1971/479 intrekking

Besluit regelen toekenning wachtgeld na opheffing van bijzondere handels-
avondscholen

Stb.1971/160

Regeling ontslaguitkeringen KO/LO 1969 (1969 – 1979)

Stb.1971/479 instelling

Stb.1979/180 intrekking

Ontslaguitkeringsregeling vakonderwijzers lager onderwijs (1972 – 1979)

Stb.1972/506 instelling

Stb.1979/180 intrekking

Besluit experiment vervroegde uittreding onderwijzend personeel

Stb.1976/618 instelling

Besluit bijzondere regeling inzake het verlenen van een ontslaguitkering aan
(hoofd)onderwijzers bij het lager onderwijs en aan (hoofd)leidsters bij het
kleuteronderwijs terzake van een op eigen verzoek verleend ontslag

Stb.1979/354

Besluit vervroegd uittreden onderwijspersoneel (1979 -)

Stb.1979/767 instelling

Stb.1983/092 wijziging

Wet vervoegd uittreden exploitatiepersoneel onderwijs (1981 -)
Stb.1981/466 instelling

Besluit vervoegd uittreden exploitatiepersoneel bijzonder onderwijs (1981 -)
Stb.1981/467 instelling
Stb.1983/092 wijziging

Besluit toekennen van ontslaguitkering aan buitenlandse onderwijzers
Stb.1981/538

Wet natuurlijk verloop KO/LO
Stb.1983/619

Besluit beperking van het aantal gedwongen ontslagen in het voortgezet onderwijs voor het schooljaar 1983-1984 via een systeem van natuurlijk verloop
Stb.1983/708

Besluit beperking van het aantal gedwongen ontslagen in het voortgezet onderwijs voor het schooljaar 1984-1985 via een systeem van natuurlijk verloop
Stb.1985/351

Wet bevordering doorstroming onderwijspersoneel (1988 -)
Stb.1988/253 instelling
Stb.1989/283 wijziging

Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs (1992 -)
Stb.1992/381

Besluit werkloosheid onderwijs- en onderzoekpersoneel (1994 -)
Stb.1994/100 instelling
Stb.1998/518 wijziging

Verzamelregeling BWO
OCenW: AB/IE-9601-4751

Besluit Participatiefonds
Stb.1996/384

Uitkeringsreglement BWO
Stcrt.1997/247

Verplaatsingskosten

Regeling vergoeding van reis- en verblijfkosten bij dienstreizen voor onderwijs-
personeel

OCenW: AB/IE-9308-5748

Gratificaties en toelagen

Besluit tot toekenning van een huldeblijk bij ambtsjubilea aan hoofden en onder-
wijzers bij het lager onderwijs (1952 – 1955)

Stb.1952/074 instelling

Stb.1955/609 intrekking

Besluit toekenning gratificatie aan hoofden en onderwijzers bij het lager onder-
wijs (1954 -)

Stb.1954/271

Besluit houdende een regeling voor het toekennen van een beloning aan onder-
wijzers, die een bevoegdheid behalen, die in het belang is van het uitgebreid lager
onderwijs (1955 – 1979)

Stb.1955/453 instelling

Stb.1979/013 intrekking

Jubileumgratificatiebesluit lager onderwijs (1955 – 1968)

Stb.1955/609 instelling

Stb.1968/405 intrekking

Jubileumgratificatiebesluit lager onderwijs (1968 – 1980)

Stb.1968/405 instelling

Stb.1980/662 intrekking

Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs (1958 – 1968)

Stb.1958/061 instelling

Stb.1968/406 intrekking

Jubileumgratificatiebesluit kleuteronderwijs (1968 – 1980)

Stb.1968/406 instelling

Stb.1980/662 intrekking

Jubileumgratificatiebesluit N.O. (1958 – 1967)

Stb.1958/561 instelling

Stb.1967/386 intrekking

Besluit houdende regeling toelagen senaatsfuncties
Stb.1963/432

Besluit tot regeling van het verstrekken van toelagen enz. aan het personeel der gemeentelijke scholen voor voorbereidend hoger en middelbaar onderwijs
Stb.1964/081

Jubileumgratificatiebesluit opleidingsscholen voor kleuterleidsters
Stb.1968/407

Besluit houdende schadeloosstelling voor te Lelystad wonend onderwijzend personeel (1970-)
Stb.1970/134 instelling
Stb.1973/025 wijziging

Besluit houdende toekenning van een toelage over de maanden mei, juni en juli 1975 aan het onderwijzend personeel bij het kleuter- en lager onderwijs
Stb.1976/?

Formatie en bezoldiging

Besluit houdende regelen nopens de financiële positie van curatoren
Stb.1963/237

Wet interim inhouding salarissen onderwijs (1983 – 1993)
Stb.1983/001 instelling
Stb.1993/362 intrekking

Inhoudingsbesluit Onderwijspersoneel 1983 (1983 – 1984)
Stb.1983/129 instelling
Stb.1984/008 intrekking

Inhoudingsbesluit Onderwijspersoneel 1984 (1984 – 1985)
Stb.1984/008 instelling
Stb.1985/072 intrekking

Inhoudingsbesluit Onderwijspersoneel 1985 (1985 –)
Stb. 1985/072 instelling
Stb.1985/442 wijziging

Bezoldigingsbesluit wetenschappelijk onderwijs (1984 -)
Stb.1984/225 instelling
Stb.1996/162 wijziging

Besluit houdende vaststelling van het bedrag van de tegemoetkoming aan de voorzitter en de andere leden van de raad van toezicht van openbare universiteiten en de Open Universiteit
Stb.1997/420

Spaarloonregeling onderwijspersoneel
OCenW: AB-9402.7111

Overleg

Commissie centraal onderwijsoverleg (CCOO) (1977 - ?)
Stcrt.1977/141 instelling
Stcrt.1979/249 wijziging

Overlegbesluit onderwijs- en onderzoekpersoneel (1994 - ?)
Stb.1994/103 instelling
Stb.1998/413 wijziging

Besluit georganiseerd overleg onderwijzend personeel (1958 – 1970)
Stb.1958/618 instelling
Stb.1970/013 intrekking

Besluit georganiseerd overleg onderwijs (1970 – 1975)
Stb.1970/013 instelling
Stb.1975/156 intrekking

Besluit georganiseerd overleg onderwijs 1975 (1975 – 1985)
Stb.1975/156 instelling
Stb.1985/110 intrekking

Besluit georganiseerd overleg kleuterleidsters (1956 – 1958)
Stb.1956/086 instelling
Stb.1958/618 intrekking

Regeling overleg aangelegenheden algemeen belang rechtstoestand personeel rijksinstellingen van wetenschappelijk personeel (1974 - ?)
Stb.1974/251 instelling
Stb.1994/103 wijziging

BIBLIOGRAFIE

- Bachus, R., *Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen; profiel van een ministerie* (Den Haag: VUGA, Departementale Studies, deel 6, 1995)
- Commissie Toekomst Leraarschap, *Een beroep met perspectief; de toekomst van het leraarschap* (Amsterdam: Commissie Toekomst Leraarschap van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, 1993)
- Gils, G. van, *De arbeidsvoorwaarden van leraren in de EEG* (Leiden: Research voor Beleid, 1988)
- Kemenade, J.A. van, *Arbeidsvoorwaardenvorming in de sector onderwijs en wetenschappen; advies inzake de wenselijke ontwikkelingen met betrekking tot de decentralisatie van arbeidsvoorwaardenvorming in de sector onderwijs en wetenschappen* (Den Haag: Ministerie van OCenW, 1995)
- Kemp, A.A.M. de, C.G.M. van Oosteren, *Secundaire arbeidsvoorwaarden voor onderwijs- en rijkspersoneel* (Den Haag: Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven, 1992)
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, *Maatwerk 2; vervolgnota over een open onderwijsmarkt* (Zoetermeer: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 2000)
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, *Maatwerk voor morgen; het perspectief van een open onderwijsarbeidsmarkt* (Zoetermeer: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 1999)
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, *Verder met vitaal leraarschap; voortgangsrapportage* (Zoetermeer: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 1998)
- Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, *Vitaal leraarschap; een beleidsreactie naar aanleiding van het rapport "Een beroep met perspectief" van de Commissie Toekomst Leraarschap* (Zoetermeer: Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, 1993)
- Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, *Projectorganisatie Normalisatie Overlegstelsel* (Zoetermeer: Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, 1993)
- Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, *Sociaal beleidskader; voor STC-samenvoegingen en invoering Wet hoger beroepsonderwijs* (Den Haag: Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, 1986)

Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, *De arbeidsvoorwaarden van het onderwijzend personeel in Nederland* (Den Haag: Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, 1982)

Schoonhoven, R. van, *Behouden beleid; naar decentrale arbeidsvoorwaarden in het voortgezet onderwijs* (Den Haag: Elsevier Bedrijfsinformatie, 1999)

Schutter, J.C.M. de, *Verhouding bestuur en management in het voortgezet onderwijs; een handreiking in het kader van invoering lumpsum financiering en decentralisatie arbeidsvoorwaarden per 1 augustus 1996* (Woerden: ABB-VO en EduCon, 1996)

Tonic, W., J.F.A. Braster, J.M.G. Leune, *Onderwijs: beleid en bestuur; administratieve structuur van het Nederlandse onderwijs* (Heerlen: Open Universiteit, 1989)

Wieringen, A.M.L. van, *Onderwijsbeleid in Nederland* (Alphen aan den Rijn: Samson HD Tjeenk Willink, 1996)

Wilke, M.L., R. van Schoonhoven, F.H.J.G. Brekelmans, *Over de grenzen van de provincie: ontwikkelingen in het onderwijsarbeidsvoorwaardenrecht; preadviezen voor de op 15 november 1996 te houden jaarvergadering van de Vereniging voor Onderwijsrecht* (Den Haag: Vereniging voor Onderwijsrecht, 1996)

NOTEN

- ¹ Convenant van 9 februari 1995.
- ² Gecoördineerd door de Directie Arbeidsvoorwaarden.
- ³ Idem.
- ⁴ Tot voor kort behelsde dat de hele sector onderwijs en onderzoek; sinds 1996 zijn de academische ziekenhuizen hiervan uitgesloten, en sinds 1999 is ook de arbeidsvoorwaardenvorming voor het hoger onderwijs volledig gedecentraliseerd.
- ⁵ De Kemp, Van Oosteren, *Secundaire arbeidsvoorwaarden voor onderwijs- en rijkspersoneel*, Den Haag: Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven, 1992, p.8
- ⁶ R. van Schoonhoven, *Behouden beleid; naar decentrale arbeidsvoorwaarden in het voortgezet onderwijs*, Den Haag: Elsevier Bedrijfsinformatie, 1999, p.16
- ⁷ Commissie Toekomst Leraarschap, *Een beroep met perspectief; de toekomst van het leraarschap*, Amsterdam: Commissie Toekomst Leraarschap van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, 1993
- ⁸ Naar deze Commissie wordt ook wel verwezen met de naam: Commissie van Es, naar haar voorzitter, Andree van Es.
- ⁹ Het laatste onderzoek was op het moment van de afronding van dit rapport nog niet voltooid.
- ¹⁰ Zie hiervoor ook R.van der Wal, *Arbeidsverhoudingen bij de overheid; een institutioneel onderzoek op het deelbeleidsterrein Arbeidsverhoudingen bij het overheidspersoneel in de periode 1945 – 1995 (1997)*
- ¹¹ R. van Schoonhoven, *Behouden beleid; naar decentrale arbeidsvoorwaarden in het voortgezet onderwijs*, Den Haag: Elsevier Bedrijfsinformatie, 1999, p.45
- ¹² F. Brekelmans en R. van Schoonhoven, “Arbeidsrecht in het onderwijs; van publiek naar privaat”, in: *Nederlands tijdschrift voor onderwijsrecht*, Vol., II (1999), no.1, p.10
- ¹³ Zie voor het sectoralisatieproces het rapport institutioneel onderzoek *Arbeidsverhoudingen bij de (rijks)overheid*.
- ¹⁴ De regelingen voor vervroegde uittreding (VUT) en flexibele pensionering blijven de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken.
- ¹⁵ F. Brekelmans, “De rechtspositie van werknemers in het onderwijs”, in: *Nederlands Tijdschrift voor onderwijsrecht en onderwijsbeleid, Jaarboek 1993/1994*, p.64
- ¹⁶ Projectorganisatie Normalisatie Overlegstelsel, *Eindrapportage*, Zoetermeer: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 1993, p.18
- ¹⁷ J.A. van Kemenade, *Arbeidsvoorwaardenvorming in de sector onderwijs en wetenschappen; advies inzake de wenselijke ontwikkeling met betrekking tot de decentralisatie van arbeidsvoorwaardenvorming in de sector onderwijs en wetenschappen*, Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 1995, p.12
- ¹⁸ tot 1 augustus 1998

- ¹⁹ R. Baghus, *Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen; Profiel van een ministerie*, Den Haag: VUGA Departementale Studies, deel 6, 1995, p.106
- ²⁰ In feite zijn deze beide verlofbesluiten beter te omschrijven als rechtspositieregelingen. Ze bevatten naast bepalingen met betrekking tot vakantie en verlof namelijk tevens bepalingen met betrekking tot overlijden, ziekte, en militaire dienst van het onderwijspersoneel.
- ²¹ Zie hiervoor het hoofdstuk over schorsing en ontslag in het rapport institutioneel onderzoek “Arbeidsvoorwaarden rijkspersoneel”.
- ²² Zie voor de behandeling van deze regelingen, en de bespreking van de bijbehorende handelingen het rapport institutioneel onderzoek ‘Arbeidsvoorwaarden rijkspersoneel’.
- ²³ *ibidem*.
- ²⁴ Zie ook de wijziging van het Jubileumgratificatiebesluit opleidingsscholen voor kleuterleidsters, bij Stb.1968/407.
- ²⁵ Daarnaast zijn vervallen: Hoofdstuk X van het Ambtenarenreglement Rijkshogereburgerscholen (Stb.1931/385); hoofdstuk X van het Ambtenarenreglement Rijkskweekscholen (Stb.1931/386); hoofdstuk X van het Ambtenarenreglement Rijksleerscholen en Rijks lagere scholen (Stb.1931/387); hoofdstuk X van het rechtspositiebesluit N.O. (Stb.1935/501); artikel 61 van Salarisbesluit L.N.O. (Stb.1955/434); artikel 62 van het Salarisbesluit M.N.O. (Stb.1956/536); en artikel 29 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1948 (Stb.1949/J 261).

Brochures:

Van de selectie van papier naar de selectie van handelingen

Een methode voor de vervaardiging van een archiefselectie-instrument uitgaande van het handelen van de overheid

samenstelling: W.D. Küller; ISBN 90-74442-03-X) 's-Gravenhage 1992, 1993

Om de kwaliteit van het behoud:

NORMEN 'GOEDE EN GEORDENDE STAAT'

samenstelling: M. Beekhuis/R.C. Hol; ISBN 90-74442-10-2) 's-Gravenhage 1993

Handelend optreden

Overheidshandelen: modellen, onderzoeksmethoden en toepassingen

(samenstelling: medewerkers PIVOT; ISBN 90-74442-27-7) 's-Gravenhage 1994

De toegang ontsloten

Voordrachten gehouden op de themabijeenkomst over bewerking en toegankelijkheid van het archiefblok over de Rijksbegroting van het ministerie van Financiën over de periode 1940-1981

(samenstelling: R.W. Steensma; ISBN 90-74442-41-2) 's-Gravenhage 1996

Rapporten

1 *Coördinatie op hoog niveau*

Institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatie organen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990

(samenstelling: dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-01-3) 's-Gravenhage 1992

2 *Kwakzalverij is nooit uit te roeien: 'Mundus vult decipi'*

Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving op het terrein van de medische beroepen en opleidingen, 1940-1990 (samenstelling: F. van Dijk;

ISBN 90-74442-02-1) 's-Gravenhage 1992

3 *Oorlog duurt een leven lang*

Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving inzake de oorlogsgetroffenen, 1945-1990

(samenstelling: drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-04-8)

's-Gravenhage 1993

uitverkocht

- 4 *Telecommunicatie en post in Nederland*
Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein telecommunicatie en post, 1945-1990
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts en dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-05-6)
's-Gravenhage 1993 **uitverkocht**
- 5 *Zicht op toezicht*
Een institutioneel onderzoek naar het staatstoezicht op de volksgezondheid, 1940-1990
(samenstelling: drs. L.B. Humbert; ISBN 90-74442-06-4)
's-Gravenhage 1993
- 6 *Planning van voorzieningen in de gezondheidszorg*
Rapport van een institutioneel onderzoek, 1945-1990
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-07-2)
's-Gravenhage 1993
- 7 *Verzekerd van zorg*
Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving op het terrein van de bekostiging en verzekering van de gezondheidszorg als onderdeel van het stelsel van structuur en financiering van de gezondheidszorg, 1940-1990
(samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-09-9) 's-Gravenhage 1993
- 8 *De vaststelling van tarieven in de gezondheidszorg*
Een institutioneel onderzoek, 1945-1990
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-08-0)
's-Gravenhage 1993
- 9 *Het bejaardenbeleid*
Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving inzake het ouderenbeleid, 1945-1990
(samenstelling: drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-12-9) 's-Gravenhage 1993
- 10 *Rechtspleging en rechtshulp*
De datageschiedenis van handelingen en organisatie-eenheden van de justitiële ministeriële organisatie van de rechtspleging en rechtshulp, 1945-1992
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis; ISBN 90-74442-14-5)
's-Gravenhage 1993
- 11 *Nationaliteiten*
Een onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de nationaliteitsaangelegenheden, 1945-1991
(samenstelling: drs. A.H. Netiv; ISBN 90-74442-13-7) 's-Gravenhage 1994

- 12 *"So many laws argue so many sins"*
Een onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de wetgeving, 1945-1991
(samenstelling: drs. A.H. Netiv; ISBN 90-74442-11-0) 's-Gravenhage 1994
- 13 *Kwaliteit op recept*
Een onderzoek naar de actoren en handelingen op het terrein geneesmiddelen en medische hulpmiddelen, 1940-1990
(samenstelling: drs. L.B. Humbert, drs. F. van der Doe en drs. M.J.B. Kavelaars; ISBN 90-74442-16-1) 's-Gravenhage 1994
- 14 *Externe adviesorganen in de gezondheidszorg*
Een institutioneel onderzoek op het terrein van de advisering in de gezondheidszorg, 1940-1990
(samenstelling: drs. N.P. van Egmond en drs. F. van der Doe; ISBN 90-74442-15-3) 's-Gravenhage 1994 **uitverkocht**
- 15 *Per slot van rijksrekening*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein beheer van de rijksbegroting, 1940-1993
(samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-17x) 's-Gravenhage 1994
- 16 *Luchtvaart gebonden*
Een institutioneel onderzoek op het terrein van de burgerluchtvaart, 1945-1993
(samenstelling: dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-18-8)
's-Gravenhage 1994 **uitverkocht**
- 17 *Driemaal 's Raads Recht*
Een institutioneel onderzoek naar de taakgebieden van de Raad van State, (1940) 1945-1990
(samenstelling: drs. A. Spieksma en drs. L. Verbeek; ISBN 90-74442-20x) 's-Gravenhage 1994
- 18 *De heilige koe geboekstaafd*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de Rijksdienst voor het Wegverkeer, 1951-1994
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-19-6)
's-Gravenhage 1994
- 19 *Belastingver(h)effend*
Een institutioneel onderzoek naar de actoren en handelingen op het terrein van het heffen en invorderen van belastingen, 1940-1993
(samenstelling: P.C.A. Lamboo; ISBN 90-74442-24-2) 's-Gravenhage 1994

- 20 *Roeien met de riemen*
Een onderzoek naar instituties, bedrijfsprocessen en handelingen met betrekking tot het beleidsterrein militair materieel Koninklijke Marine, 1945-1993
(samenstelling: drs. A.G. de Vries; ISBN 90-74442-22-6)
's-Gravenhage 1994
- 21 *Stuurlui aan wal*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein scheepvaart en maritieme zaken, 1980-1994
(samenstelling: drs. J.T. Klinkenberg; ISBN 90-74442-21-8)
's-Gravenhage 1994
- 22 *Smelten, pletten, ponsen en slaan (geldvoorziening)*
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van het 'geldwezen' (de geldvoorziening), 1940-1993
(samenstelling: drs. N.P. van Egmond; ISBN 90-74442-23-4)
's-Gravenhage 1994
- 23 *De toelating van vreemdelingen*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein toelating van vreemdelingen, 1945-1993
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis, W. Hoffstädt, W.D. Küller; ISBN 90-74442-28-5) 's-Gravenhage 1994
- 24 *Ter bevordering van menswaardige arbeid*
Rapport institutioneel onderzoek op het beleidsterrein arbeidsomstandigheden, 1940-1993
(samenstelling: M. Schaap, A. Spieksma; ISBN 90-74442-25-0)
's-Gravenhage 1994 **uitverkocht**
- 25 *Geef acht*
Een institutioneel onderzoek naar bedrijfsprocessen en handelingen op het beleidsterrein militair personeel: beroeps- en reservepersoneel in dienst van het ministerie van Defensie en voorgangers, 1945-1993
(samenstelling: drs. F. van der Doe, en drs. M.L. Loef; ISBN 90-74442-26-9) 's-Gravenhage 1994
- 26 *Agrarisch Onderwijs*
Een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein Agrarisch Onderwijs in de periode 1945-1992
(samenstelling: G.M.C.J. Smeets; ISBN 90-74442-30-7)
's-Gravenhage 1995

- 27 *Tussen waarneming en neerslag*
Een institutioneel onderzoek naar het takenpakket van het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
(samenstelling: W.D. Küller; ISBN 90-74442-29-3) 's-Gravenhage 1994
- 28 *Waterstaat*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein waterstaat over de periode 1945-1994
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-31-5)
's-Gravenhage 1995
- 29 *Eenheid in verscheidenheid*
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van staatkundige verhoudingen en samenwerking tussen de landen van het Koninkrijk der Nederlanden in de periode 1954-1995
(samenstelling: drs. I. Broos; ISBN 90-74442-32-3) 's-Gravenhage 1996
- 30 *Inlichtingendienst Buitenland*
Een institutioneel onderzoek naar de Buitenlandse Inlichtingendienst/Inlichtingendienst Buitenland 1946-1996
(samenstelling: dr. D. Engelen; ISBN 90-74442-33-1) 's-Gravenhage 1996
- 31 *Handelen met de sterke arm, deel II*
Rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein politie (deel II), vanaf 1994
(samenstelling: drs. M.J.B. Kavelaars; ISBN 90-74442-34-x)
's-Gravenhage 1996
- 32 *Flora en Fauna*
Rapport van een onderzoek naar het beleidsterrein Flora en Fauna in de periode 1945-1993
(samenstelling: drs. M.L. Baten; ISBN 90-74442-35-8) 's-Gravenhage 1996
- 33 *Van monumentale waarde*
Een institutioneel onderzoek naar de rijksoverheidsbemoeyenis met monumentenzorg, 1945-1990
(samenstelling: drs. F. van der Doe en drs. H. Spijkerman; ISBN 90-74442-36-6) 's-Gravenhage 1996
- 34 *Geld(t) voor overzee*
Institutioneel onderzoek naar overzeese pensioenen en eenmalige uitkeringen aan Indische oorlogsslachtoffers
(samenstelling: drs. N.J.W. de Goeje; ISBN 90-74442-40-4)
's-Gravenhage 1996

- 35 *Pacht- en Grondprijbeleid*
Institutioneel onderzoek naar twee beleidsterreinen die zich begeven op het deeltaakgebied prijsbeheersing van de landbouwgronden, 1945-1993
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis en drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-37-4)
's-Gravenhage 1996
- 36 *Echt goud, echt zilver ?*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en de handelingen betreffende het waarborgen van (platina), gouden en zilveren werken over de periode 1940-1995.
(samenstelling: drs. G. Beks; ISBN 90-74442-39-0) 's-Gravenhage 1996
- 37 *De grens verlegd*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en het overheids-handelen op het beleidsterrein invoerrechten en accijnzen, 1940-1962
(samenstelling: drs. G. Beks; ISBN 90-74442-38-2) 's-Gravenhage 1996
- 38 *De grens geslecht*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en het overheids-handelen op het beleidsterrein invoerrechten en accijnzen, 1962-1995
(samenstelling: A.A. Mietes; ISBN 90-74442-72-2) 's-Gravenhage 1999
- 39 *Zakelijk gezien*
Rapport van het institutioneel onderzoek naar de taken en handelingen van de dienst Domeinen van het ministerie van Financiën over de periode 1945-1994
(samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-42-2) 's-Gravenhage 1996
- 40 *Geregeld toezicht*
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de regulering van en het toezicht op de centrale bank, het kredietwezen, het effectenverkeer en het giroverkeer (en de Rijkspostspaarbank), het voorkomen van het witwassen van uit criminele activiteiten verkregen gelden, en het financiële verkeer in buitengewone omstandigheden, 1940-1995
(samenstelling: drs. N.P. van Egmond; ISBN 90-74442-43-9)
's-Gravenhage 1996
- 41 *En morgen gezond weer op*
Een institutioneel onderzoek naar het takenpakket en de handelingen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1940-1995
(samenstelling: drs. I.E.C.M. Broos m.m.v. ing. S. Slagter en drs. H.E. Erich; ISBN 90-74442-46-3) 's-Gravenhage 1996

- 42 *Leergeld*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein studiefinanciering, 1945-1994
(samenstelling: J. van der Meer en G.J. Willighagen; ISBN 90-74442-47-1)
's-Gravenhage 1997
- 43 *Die zijn schuld betaalt, verarmt niet*
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de zorg voor de financiering en beheersing van de staatsschuld, 1940-1993
(samenstelling: drs. A. Ettekoven; ISBN 90-74442-48-x)
's-Gravenhage 1997
- 44 *Bomen met beleid*
Een institutioneel onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein bosbouw, 1945-1995
(samenstelling: drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-49-8) 's-Gravenhage 1997
- 45 *Het Rijk onder dak*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein van de rijkshuisvesting, 1945-1994 en in het bijzonder de Rijksgebouwendienst (1922-1994)
(samenstelling: dr. J.A.A. Bervoets; ISBN 90-74442-52-8)
's-Gravenhage 1997
- 46 *“In den strijd tegen onwetendheid, valsche voorstelling en leugen”*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein voorlichting van de rijksoverheid, 1931-1990
(samenstelling: drs. M.J.B. Kavelaars; ISBN 90-74442-50-1)
's-Gravenhage 1997
- 47 *Het verdiende loon*
Een institutioneel onderzoek op het terrein van inkomens- en arbeidsvoorwaardenbeleid over de periode 1940-1944
(samenstelling: A. Ettekoven en A.T. Spieksma; ISBN 90-74442-51-x)
's-Gravenhage 1997
- 48 *De draden van de WEB*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein beroepsonderwijs en volwasseneneducatie 1945 - 1995/1996
(samenstelling: drs. A.E.M. Jonker; ISBN 90-74442-54-4)
's-Gravenhage 1998
- 49 *Van pro-actie tot nazorg*
Een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing vanaf 1952
(samenstelling: W.D. Küller; ISBN 90-74442-57-9) 's-Gravenhage 1998

- 50 *Te land, ter zee en in de lucht*
Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen op het beleidsterrein militaire operatiën van het ministerie van Defensie en voorgangers, 1945-1993
(samenstelling: A.D.M. Bakker, F. van Dijk, drs. F. van der Doe, dr. B Jaski, drs. L. Verbeek; ISBN 90-74442-63-3) 's-Gravenhage 1998
- 51 *Openluchtrecreatie*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein openluchtrecreatie over de periode 1945-1996
(samenstelling: drs. R. van der Wal; ISBN 90-74442-60-9)
's-Gravenhage 1998
- 52 *Speciaal Centraal*
Een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein speciaal onderwijs periode 1950-1996
(samenstelling: Y. van Dam-Kooij; ISBN 90-74442-53-6)
's-Gravenhage 1998
- 53 *Geschiedschrijving van de toekomst*
Een rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein algemeen wetenschappelijke beleidsvoorbereiding, (1892) 1945-1996
(samenstelling: drs. F. van der Doe, drs. A.G. de Vries, drs. Ch. M. Zeegers; ISBN 90-74442-58-7) 's-Gravenhage 1998
- 54 *Gewasbescherming*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein Gewasbescherming met actoren en handelingen in de periode 1945-1993
(samenstelling: drs. M.L Baten; ISBN 90-74442-61-7)
- nog te verschijnen**
- 55 *Een academische zaak, deel II*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein wetenschappelijk onderwijs, (1945) 1960-1997
(samenstelling: drs. Ch.M. Zeegers; ISBN 90-74442-59-5)
's-Gravenhage 1998
- 56 *Behoorlijk behandeld*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de Nationale Ombudsman (1964), 1982-1997
(samenstelling: drs. R.J.B. Hageman; ISBN 90-74442-55-2)
's-Gravenhage 1998

- 57 *Staatsdeelneming en financiering van het bedrijfsleven*
Een institutioneel onderzoek naar de handelingen en taken van de Rijksoverheid op het beleidsinstrument staatsdeelnemingen en financiering van het bedrijfsleven, 1940-1995
(samenstelling: drs. G. Beks, drs. A.G. de Vries; ISBN 90-74442-56-0)
's-Gravenhage 1998
- 58 *De Sociaal-Economische Raad*
Een institutioneel onderzoek naar de taken en handelingen van de SER, 1950-1997
(samenstelling: E.A.T.M. Schreuder; ISBN 90-74442-65-5)
's-Gravenhage 1998
- 59 *Met rede gekaveld*
Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen van actoren op het terrein van de landinrichting in de periode 1945-1993
(samenstelling: drs. R.J.B. Hageman; ISBN 90-74442-67-6)
's-Gravenhage 2000
- 60 *Een Academische Zaak, deel I*
Een institutioneel onderzoek naar universiteiten op het beleidsterrein wetenschappelijk onderwijs sinds (1981) 1968-1998
(samenstelling: J. van der Meer en A. Spieksma; ISBN 90-74442-64-1)
's-Gravenhage 1999
- 61 *De militaire inlichtingendiensten*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheid op het terrein van de militaire inlichtingendiensten, (1930) 1945-1999
(samenstelling: dr. D. Engelen; ISBN 90-74442-65-x) 's-Gravenhage 1999
- 62 *Hoger Beroepsonderwijs*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van nationale overheidsorganen op het beleidsterrein hoger onderwijs, (1945)1968-1998
(samenstelling: drs. Ch.M. Zeegers; ISBN 90-74442-66-8)
's-Gravenhage 1999
- 63 *Mammoetsporen, deel I*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein voortgezet onderwijs, 1968-1998
(samenstelling: Y. van Dam-Kooij; ISBN 90-74442-68-4)
's-Gravenhage 1999

- 64 *Klaar...af*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein basisonderwijs, 1945-1998
(samenstelling: Y. van Dam-Kooij, H. Sauter, J. Yard; ISBN 90-74442-69-2) 's-Gravenhage 1999
- 65 *Belastingen: de geheiligde schuld*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van actoren op het beleidsterrein van de heffing van rijksbelastingen op grond van de wet- en regelgeving betreffende de zogenoemde heffingswetten per belastingsoort, met uitzondering van de invoerrechten en accijnzen, 1940-1993
(samenstelling: P.C.A. Lamboo; ISBN 90-74442-70-6) 's-Gravenhage 1999
- 66 *Verstrekende zekerheid*
Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein sociale zekerheid ten aanzien van de sociale verzekeringen, 1940-1997
(samenstelling: J. van der Meer, A. Wittkamp, J. Lendering; ISBN 90-74442-71-4) 's-Gravenhage 1999
- 67 *Toezicht verzekerd*
Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleids-terrein toezicht op het verzekeringsbedrijf, 1940-1996
(samenstelling: drs. B.J. Abels; ISBN 90-74442-73-0) 's-Gravenhage 1999
- 68 *Constitutionele zaken*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein constitutionele zaken.
(samenstelling: M. Schaap en drs. M.C. Windhorst; ISBN 90-74442-74-9) 's-Gravenhage 1999
- 69 *Mammoetsporen deel II*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de (rijks)overheid op het beleidsterrein middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo), 1968-1999
(samenstelling: Y. van Dam-Kooij; ISBN 90-74442-75-7) 's-Gravenhage 1999
- 70 *De Tweede Kamer*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de Tweede Kamer, 1945 - 2000
nog te verschijnen
- 71 *Volgens de regelen der kunst*
Rapport institutioneel onderzoek naar het handelen van overheidsorganen op het beleidsterrein kunsten, (1945) 1965-1999
(samenstelling: drs. Ch. M. Zeegers; ISBN 90-74442-76-5) 's-Gravenhage 1999

- 72 *Overheidspersoneel: arbeidsverhoudingen*
Een rapport institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein arbeidsverhoudingen bij overheidspersoneel, 1945-1995 (1997)
(samenstelling: drs. R. van der Wal, m.m.v. drs. M.L. Baten, drs. R.P.B.A. Dingemans, J. van der Meer, M. Schaap en drs. J.H. de Vries; ISBN 90-74442-99-4) 's-Gravenhage 2000
- 73 *Overheidspersoneel: arbeidsvoorwaarden*
Een rapport institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein arbeidsvoorwaarden rijkspersoneel, 1945-1996
(samenstelling: G.J. Huizinga, H. van der Meer, A.B. van der Ploeg, H.H. Scholtens; ISBN 90-5909-001-2) 's-Gravenhage 2000
- 74 *Overheidspersoneel: buiten- en bovensectorale arbeidsvoorwaarden*
Een rapport institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein buiten- en bovensectorale arbeidsvoorwaarden bij de overheid, 1945-1996
(samenstelling: M. Schaap) **nog te verschijnen**
- 75 *Overheidspersoneel: formatiebeleid, arbeidsmarktbeleid en personeelsontwikkeling en mobiliteit*
Een rapport institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein formatiebeleid, arbeidsmarktbeleid en personeelsontwikkeling en mobiliteit bij de (rijks)overheid, 1945-1996.
(samenstelling: drs. R.P.B.A. Dingemans m.m.v. F.C. Hartman; ISBN 90-5909-003-9) 's-Gravenhage 2000
- 76 *Overheidspersoneel: arbeidsomstandigheden*
Een rapport institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein arbeidsomstandigheden bij de overheid, 1945-1996
(samenstelling: drs. J.H. de Vries; ISBN 90-74442-98-6) 's-Gravenhage 2000
- 77 *Overheidspersoneel: personeelsinformatievoorziening- en administratie*
Een rapport institutioneel onderzoek naar personeelsinformatievoorziening- en administratie
(samenstelling: M. Schaap; ISBN 90-5909-002-0) 's-Gravenhage 2000
- 78 *Herverzekerd*
Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein herverzekering van export- en importkredieten en investeringsgaranties, 1940-1996
(samenstelling: A.A. Mietes; ISBN 90-74442-81-1) 's-Gravenhage 1999

- 79 *Natuur- en landsbeheer en relatienotabeleid*
Een institutioneel naar taken en handelingen van actoren op de beleids-
terreinen natuur- en landschapsbeheer (1945-) en relatienotabeleid (1947-)
(samenstelling: drs. N. van Oldenbeek en drs. A. Fris;
ISBN 90-74442-78-1) 's-Gravenhage 2000
- 80 *Agrarische handelspolitiek en exportbevordering.*
Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen van actoren op het
gebied van de agrarische handelspolitiek, internationale samenwerking en
exportbevordering ten aanzien van agrarische en visserijproducten, en naar
de agrarische vertegenwoordiging in het buitenland, vanaf 1945
(samenstelling: J.H. van Tol; ISBN 90-74442-73-3) 's-Gravenhage 2000
- 81 *Macro-economische politiek*
Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein macro-economische
politiek in de periode 1947-1999 (samenstelling: drs. H.M. Schrauwens en
A.P. Smit; ISBN 90-74442-80-3) 's-Gravenhage 1999
- 82 *Energiebeleid, deel I*
Een institutioneel onderzoek naar het beleid van de rijksoverheid met
betrekking tot de algemene energiepolitiek, kernenergie, energiebesparingen
en duurzame energie, 1946-1994
(samenstelling: drs. G. Beks, C.I.L. Houbraken, dr. L. Hovy, G. van Neer en
drs. H. Schrauwens; ISBN 90-5909-024-1) 's-Gravenhage 2001
- 83 *Energiebeleid, deel II: Energiedelfstoffen*
Een institutioneel onderzoek naar het beleid van de rijksoverheid met
betrekking tot de in Nederland aangetroffen energiedelfstoffen over de jaren
1946-1994
(samenstelling: dr. L. Hovy, drs. H.M. Schrauwens, A.P. Smit;
ISBN 90-74442-79-x) 's-Gravenhage 2000
- 84 *Integraal beleid verkeer en vervoer*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein overkoepelend inlands
verkeer en vervoer, 1945-2000 **nog te verschijnen**
- 85 *Goed vervoerd*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein goederenvervoer,
1945-1996
(samenstelling: drs. N. Marcelis, M. de Koning en drs. A. Spijksma)
nog te verschijnen

- 86 *Iedereen onderweg*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein personenvervoer, 1945-1996
(samenstelling: dr. L. Hovy m.m.v. drs. N.P. van Egmond, drs. M. de Koning en drs. A. Spieksma) **nog te verschijnen**
- 87 *Reclassering*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein reclassering, 1948-1999
(samenstelling: drs. P.R. te Slaa; ISBN 90-74442-82-x) 's-Gravenhage 2000
- 88 *Wie wat spaart, die wat heeft*
Een institutioneel onderzoek op het terrein van het bezitsvormingsbeleid over de periode 1940-1994
(samenstelling: A. Ettekoen; ISBN 90-74442-83-8) 's-Gravenhage 2000
- 89 *Sociale Voorzieningen*
Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein sociale zekerheid ten aanzien van sociale voorzieningen, 1940 -1996
(samenstelling: J. van der Meer en A. Wittkamp; ISBN 90-5909-009-8) 's-Gravenhage 2002
- 90 *Wapens in het vizier*
Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen op het beleidsterrein wapens en munitie, 1945-1997 (samenstelling: drs. L.P.A. Siepel; ISBN 90-74442-84-6) 's-Gravenhage 2000
- 91 *Consumentenbeleid*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein consumentenbescherming en consumentenrecht, voorzover dit thans wordt aangestuurd door het ministerie van Economische Zaken, over de jaren 1946-1996
(samenstelling: dr. J.A.A. Bervoets; ISBN 90-74442-86-2) 's-Gravenhage 2000
- 92 *Overheidsinformatievoorziening*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheidsorganen op het beleidsterrein overheidsinformatievoorzieningen, 1945 - 1999
(samenstelling: drs. P. Fijnheer) **nog te verschijnen**
- 93 *Mededingingsbeleid*
Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen inzake de economische mededinging over de periode 1946-1998, waaronder inbegrepen het handelen van het Bureau Industriële Eigendom en de Nederlandse Mededingingsautoriteit
(samenstelling: dr. J.A.A. Bervoets; ISBN 90-74442-85-4) 's-Gravenhage 2000

- 94 *Milieubeheer*
Een institutioneel onderzoek naar de handelingen van diverse actoren op het beleidsterrein Milieubeheer en de thans daaronder vallende taken van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de jaren 1945-1994.
(samenstelling: dr. J.A.A. Bervoets, J.W.J.M. Bogaarts, drs. N.C. van Oldenbeek, M. Schaap, drs. J. Velsink; red. dr. J.A.A. Bervoets; 2 delen; ISBN 90-74442-87-0) 's-Gravenhage 2000
- 95 *Rechtspersonen*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheidsorganen op het beleidsterrein rechtspersonen, 1945-1998
(samenstelling: drs. R. Koster) **nog te verschijnen**
- 96 *Wetenschapsbeleid*
Een institutioneel onderzoek naar het wetenschapsbeleid van de rijksoverheid in de periode 1945-1999
(samenstelling: dr. A.P. Versteegh; ISBN 90-74442-88-9)
's-Gravenhage 2000
- 97 *Een academische zaak, deel III*
Een institutioneel onderzoek naar het werkkerrein van de academische ziekenhuizen, 1985-
(samenstelling: drs. N. van Heezik; ISBN 90-74442-89-7)
nog te verschijnen
- 98 *Weerkorpsen en particuliere beveiligingsorganisaties*
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van weerkorpsen en particuliere beveiligingsorganisaties (1945-1997)
(samenstelling: drs. M.J. Bagchus; ISBN 90-74442-90-0)
's-Gravenhage 2000
- 99 *“Verraders waarvoor in een bevrijd Nederland geen plaats zal zijn”*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein van de bijzondere rechtspleging, 1945-1952
(samenstelling: drs. S.C. Kooijman; ISBN 90-74442-91-9)
's-Gravenhage 2000
- 100 *Handelen met de sterke arm, deel I*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein politie, 1945-1993
(samenstelling: drs. M.J. Bagchus; ISBN 90-74442-92-7)
's-Gravenhage 2000

- 101 *Adelsbeleid, adelsrecht en het decoratiestelsel*
Een institutioneel onderzoek naar het adelsbeleid, adelsrecht en het decoratiestelsel na 1945
(samenstelling: drs. G. Beks, Y. van Dam-Kooij en M. Swen;
ISBN 90-74442-93-5) 's-Gravenhage 2000
- 102 *Ieder zijn nummer*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de minister van Defensie en de minister van Sociale Zaken (en Werkgelegenheid) op het beleidsterrein dienstplicht 1945-1996
(samenstelling: drs. Y.L. Bender, drs. F. van der Doe en drs. M.L. Loef;
ISBN 90-74442-94-3) 's-Gravenhage 2000
- 103 *Gedane buitenlandse zaken*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein buitenland, ontwikkelingssamenwerking en het ministerie van Buitenlandse Zaken, 1945-1990 (1994)
(samenstelling: P.L. Groen, drs. E. Burger en drs. J. Steenhuis;
ISBN 90-74442-95-1) 's-Gravenhage 2000
- 104 *Beroepkwaliteit*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein kwaliteitszorg voor de bedrijfsvoering en beroepsuitoefening in Nederland, 1946-1999
(samenstelling: dr. J.A.A. Bervoets; ISBN 90-74442-96-x)
nog te verschijnen
- 105 *Ijken en meten*
Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het terrein van de metrologie, 1946-1997.
(samenstelling: A.A. Mietes; ISBN 90-5909-013-6) 's-Gravenhage 2001
- 106 *Persoonsregistraties*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein persoonsregistraties 1968-2000
(samenstelling: drs. P.R. te Slaa; ISBN 90-74442-97-8) 's-Gravenhage 2000
- 107 *Gezondheid en welzijn van dieren*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein gezondheid en welzijn van dieren 1945-1998
(samenstelling: E.A.T.M. Schreuder; ISBN 90-5909-004-7)
's-Gravenhage 2000

- 108 *Prijsbeleid en Economische Controle*
Een tweetal institutionele onderzoeken naar het handelen van de rijksoverheid met betrekking tot prijsregulering voor zover dit wordt aangestuurd door het Ministerie van Economische Zaken, over de jaren 1946-1999 en naar het handelen van de Economische Controledienst en zijn voorgangers over de jaren 1946-1999
(samenstelling: dr. J.A.A. Bervoets; ISBN 90-5909-005-5)
's-Gravenhage 2000
- 109 *Het mestbeleid*
Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen van actoren binnen het mestbeleid van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1945-1997
(samenstelling: drs. P. Spierenburg; ISBN 90-5909-009-3)
's-Gravenhage 2001
- 110 *Schappelijk welzijn op maat*
Een institutioneel onderzoek naar beleidsterreinen binnen het taakgebied welzijn, 1945-1996
(samenstelling: dr. B. Jaski; ISBN 90-5909-007) 's-Gravenhage 2001
- 111 *Verzekerd op weg*
Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen voortvloeiend uit de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen, 1964-2000
(samenstelling: drs. B.J. Abels, drs. G. Beks, drs. N. van Heezik; ISBN 90-5909-010-1) 's-Gravenhage 2001
- 114 *Werkende arbeidsverhoudingen*
Een institutioneel onderzoek op het terrein van rijksoverheid en arbeidsverhoudingen (1940) 1945-1994
(samenstelling drs. E. Burger; ISBN 90-5909-011-X) 's-Gravenhage 2001
- 115 *Internationale samenwerking in de volksgezondheid*
Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het terrein van de volksgezondheid
(samenstelling: Y. Alkema; ISBN 90-5909-014-4) 's-Gravenhage 2001
- 116 *Vluchten kan niet meer*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheid van de overheidsorganen op het beleidsterrein internationale rechtshulp in strafzaken
(samenstelling: drs. A. Mul; ISBN 90-5909-015-2) 's-Gravenhage 2001

- 117 *Voedings- en productveiligheid*
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen inzake de bescherming van de volksgezondheid tegen ondeugdelijke voedingsmiddelen en producten, 1945-1996
(samenstelling: drs. N.J. van Oldenbeek; ISBN 90-5909-012-8)
's-Gravenhage 2001
- 118 *Ere wie ere toekomt*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheid op het beleidsterrein auteursrecht, (1912) 1945-2000
(samenstelling: drs. R. Baan; ISBN 90-5909-017-9) 's-Gravenhage 2001
- 119 *De schoonste parel op de Kroon*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van overheidsorganen op het beleidsterrein gratie (1945-2000)
(samenstelling: drs. A. Mul; ISBN 90-5909-016-0) 's-Gravenhage 2001
- 120 *Ruimtelijke ordening en geo-informatie*
Rapport institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het terrein van de ruimtelijke ordening en van de geo-informatie, 1945-1999
(samenstelling: E.A.T.M. Schreuder; ISBN 90-5909-018-7)
nog te verschijnen
- 121 *Ter voorkoming van erger*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein infectieziektebestrijding en preventieve gezondheidszorg, 1945-1996
(samenstelling: J.J. Philippi m.m.v. I.E.C.M. Broos en drs. J. van der Meer; ISBN 90-5909-019-5) 's-Gravenhage 2001
- 122 *De Binnenlandse veiligheidsdienst*
Een institutioneel onderzoek naar de binnenlandse veiligheidsdienst en voorgangers, 1945-2000
(samenstelling: dr. D. van Engelen; ISBN 90-5909-020-9)
nog te verschijnen
- 123 *Onder invloed*
Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen ten aanzien van verslaving, 1945-1966
(samenstelling: drs. J. van de Meer en M. Schaap; ISBN 90-5909-021-7)
's-Gravenhage 2002
- 124 *Gedeelde verschillen*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rechterlijke macht
(samenstelling: drs. R.P.B.A. Dingemans en R.W. Steensma; ISBN 90-5909-022-5) 's-Gravenhage 2001

- 125 *Cultuurbeheer*
Een institutioneel onderzoek naar het cultuurbeheer van de rijksoverheid in de periode 1945-2000
(samenstelling: drs. R.P.B.A. Dingemans en dr. A.D. Versteegh; ISBN 90-5909-023-3)
nog te verschijnen
- 126 *Internationaal financieel en monetair beleid*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het terrein van internationale financiële en monetaire betrekkingen en beleid, 1945-2000
(samenstelling: E.A.T.M. Schreuder; ISBN 90-5909-026-8)
nog te verschijnen
- 127 *Vergoeding van materiële oorlogs- en watersnoodschaden*
Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein financieel-economisch beleid, onderdeel vergoeding van geleden materiële oorlogsschaden als gevolg van de Tweede Wereldoorlog en geleden materiële schaden als gevolg van de watersnoodramp 1953, periode 1940-ca.1980
(samenstelling: P.C.A. Lamboo; ISBN 90-5909-025-X)
nog te verschijnen
- 128 *Leraar onder voorwaarden*
Een institutioneel onderzoek op het terrein van arbeidsvoorwaarden en beroepskwaliteit in de sector onderwijs en wetenschappen 1945-2000
(samenstelling: drs. T.I. van Galen-Steegstra; ISBN 90-5909-027-6)
's-Gravenhage 2002
- 129 *In eigen hand*
Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen inzake patiëntenbeleid 1945-1997
(Samenstelling: R. Ubachs; ISBN 90-5909-028-4)
nog te verschijnen